

Afgørelser – Reg. nr.: 03800.00

Fredningen vedrører: Laven

Domme

Taksationskommissionen

Naturklagenævnet

Overfredningsnævnet 14-02-1972

Fredningsnævnet 29-01-1970

Kendelser

Deklarationer

OVERFREDNINGSNÆVNET>

M. 2511.

REG. NR. 3800 ~~2~~
4055

14/2-72

U D S K R I F T
a f

OVERFREDNINGSNÆVNETS KENDELSESPROTOKOL
=====

År 1972, den 14. februar, afsagde Overfredningsnævnet følgende

k e n d e l s e

i sagen nr. 2078/70 om fredning af arealer ved Laven i Linå, nu Silkeborg kommune.

Den af fredningsnævnet for Skanderborg amtsrådsreds, nu Århus amts vestlige fredningskreds den 29.1.1970 afsagte kendelse er sålydende:

/sm.

I Fredningssagen:

Ved skrivelse af 12. februar 1968 har fredningsplanudvalget for Vejle og Skanderborg amter i henhold til love bekendtgørelse nr. 194 af 16. juni 1961 § 1, jfr. § 38 rejst fredningssag vedrørende nogle arealer - ialt ca. 49 ha - beliggende ved Juel sø mellem Laven stationsby og Laven i Skanderborg amt.

Bekendtgørelse om sagens rejsning har været indrykket i Statstidende for den 19. februar 1968 samt i Gern Herreds Folkeblad for den 22. februar 1968.

Sagen har været forhandlet med lodsejerne den 12. september og den 24. oktober 1968 tildels i forbindelse med besigtigelse af området.

Der er ikke indgået forlig med nogen af lodsejerne om fredningen og vilkårene herfor.

Ingen panthavere eller servituthavere har givet møde under sagen.

II Fredningspåstanden:

Den nedlagte fredningspåstand er sålydende:

Beskrivelse af området.

Området, som ønskes fredet, er beliggende ved Juel Sø mellem Laven stationsby og Laven.

Syd for landevejen, der forbinder de 2 bysamfund falder terrænet meget stærkt navnlig på den skovbevoksede del ned mod den langs søbredden forløbende jernbane (Skanderborg-Silkeborg). Arealet syd for landevejen anvendes i øvrigt hovedsagelig til frugtplantager og dyrkning af grøntsager. Desuden findes nogle spredtliggende huse. Fra landevejen har man ud over Juel Sø mod syd en del steder fine udsigter, men udsigtsforholdene ville dog kunne bedres gennem en hensigtsmæssig landskabspleje (regulering af træbevoksning).

Nord for landevejen stiger arealet nogenlunde jævnt op til ca. 90 m o.h. ved fredningens nordøstlige afgrænsning, hvor tre karakteristiske bakketoppe danner afslutning. Den samlede højdestigning fra søen (ca. kote 20) til fredningens afslutning er således ca. 70 m. Arealet nord for landevejen anvendes hovedsagelig til almindelig landbrugsdrift. I den sydøstlige del ind mod Laven stationsby på matr. nr. 8-h og 9-c findes en campingplads, der formentlig udfra et campist-synspunkt må anses for en af de smukkeste beliggende i Jylland.

Området er forbundet med videnskabelig interesse, især på grund af dets geologiske betydning i relation til tunneldalsystemet via akse Ravnsø-Juelsø kombineret med den senere funktion som smeltevandsdal (Gudenå), men også i vildtbiologisk, botanisk og historisk henseende har området interesse, omend i mindre omfang.

Området er på grund af den sønære beliggenhed og det kupe-ede terræn meget naturskønt.

I området ved Laven er efterhånden af forskellige grunde gennemført en række mindre fredninger (jf. bilagte kort):

1. For at mindes digteren Johan Skjoldborg, der beboede ejendommen "Dynæs" fra 1907-1914 og for at hædre hans navn samt på grund af ejendommens enestående naturskønne beliggenhed fredede frugtavlser Magnus Ingemann Hedehøj som ejer af ejendommen denne frivilligt og vederlagsfrit ved deklaration af 14. december 1944 (matr.nr. 1 e, 6 c og 1 i Laven by - ialt ca. 7 ha).
2. Efter frivilligt fremsat tilbud fra gårdejer Kristian Fiirgaard er en del af matr. nr. 1 a og 1 x Laven by (ialt 29,38 ha) ved overfredningsnævnets kendelse af 19. august 1965 fredet mod erstatning på grund af områdets skønhed, beliggenhed og ejendommelighed.
3. Efter ansøgning om tilladelse til udstykning af matr. nr. 5 g Laven by til sommerhusbebyggelse (på en af de markante bakkekamme

nord for Laven stationsby) gennemførtes fredning af 0,9 ha ved overfredningsnævnets kendelse af 3. juni 1966.

4. Efter ansøgning om tilladelse til udstykning af matr. nr. 3 ag Laven by til bebyggelse med et enfamiliehus (på en anden af de markante bakkekamme nord for Laven stationsby) gennemførtes efter forlig fredning af matr. nr. 3 ag samt hovedparten af matr. nr. 7 a Laven by - ialt 4,5 ha - ved overfredningsnævnets kendelse af 11. april 1967.

Da fredningsmyndighederne i august 1967 har modtaget endnu et byggeandragende, denne gang på matr. nr. 6 a, 6 d og 6 p Laven by, et større projekt med adskillige klynge- og gårdhuse beliggende midt i området imellem de hidtil gennemførte fredninger samt et byggeandragende på matr. nr. 5 c Laven by, har udvalget ment, at tidspunktet er inde til at sikre området og værdien af de allerede gennemførte fredninger ved at pålægge fredningsservitut, således at der herefter vil være skabt een større sammenhængende landskabsfredning.

Fredningen skal ses som et vigtigt led i udvalgets bestræbelser på at sikre mulighederne for udlæg af en midtjysk naturpark, hvori landskabet omkring Juel sø vil være af største betydning. Hovedparten af arealerne omkring Juel Sø er sikret ved de fredskovspligtige strækninger Rye Nørreskov og Linå Vesterskov samt den i 1968 forventede fredningskendelse for Alling Vest, således at nærværende fredning formentlig må anses for en af de sidste etaper i arbejdet med at sikre Juel Sø's omgivelser.

Endelig indgår området på grund af beliggenheden og de nævnte terrænforhold som en væsentlig del i de landskabelige udsigter man har fra Himmelbjerget (årligt besøg over $\frac{1}{4}$ mill. mennesker) og hensynet til dette spiller en væsentlig rolle såvel i motiveringen for fredningen som ved fastlæggelsen af det mere de-

taillerede grænseforløb i den nordlige del af området.

Fredningspåstand.

Fredning i henhold til § 1 i bekendtgørelse nr. 194 af 16. juni 1961 af lov om naturfredning, ønskes herefter gennemført under henvisning til foranstående og som nærmere beskrevet nedenfor.

Fredningens omfang.

Fredningspåstanden omfatter ialt ca. 49 ha, hvoraf ca. 19 ha er underkastet allerede gældende fredningsbestemmelser i henhold til § 25, stk. 4. m.v.

Fredningens indhold.

Generelle bestemmelser.

De fredede arealer skal bevares i deres nuværende tilstand dog med de nedennævnte og under særbestemmelser anførte undtagelser.

På de fredede arealer må ikke opføres bygninger, skure, boder og hegn, med undtagelse af nødvendige kreaturhegn. Master og ledningsanlæg må kun opsættes efter forud indhentet godkendelse fra fredningsnævnet og fredningsplanudvalget.

På de fredede arealer er ændringer i terrænet eller terrænformerne, herunder grus- og lergravning, opfyldning eller planering ikke tilladt.

De fredede arealer må ikke anvendes til oplags-, losse- eller parkeringspladser, og der må ikke indrettes "bilkirkegårde" eller henstilles udrangerede biler eller dele heraf.

På de fredede arealer må ikke indrettes motorbaner eller andre indretninger, der medfører unødvendig motorlarm eller anden unødigt støj.

På de fredede arealer må der ikke tillades teltning eller camping.

Fredningen skal ikke være til hinder for, at arealerne udnyttes til landbrug. Oprettelse af minkfarme eller andre slags pelsdyrfarme er ikke tilladt.

Fredningen skal ikke være til hinder for, at de eksisterende frugtplantager fortsat drives som sådanne med deraf følgende fældning og genplantning af frugttræer, opsætning af hegn og plantning af læhegn.

Forlægning og udvidelse af det eksisterende vejnet kan kun foretages efter godkendelse af fredningsnævn og fredningsplanudvalg.

Fredningen skal ikke være til hinder for, at der opsættes mindre læskure til kreaturer, foretages reparationer og ombygninger af eksisterende landbrugsbygninger samt opføres nybygninger i forbindelse med de eksisterende bygninger uden fredningsnævnets og fredningsplanudvalgets tilladelse, såfremt disse foranstaltninger ikke væsentlig ændrer det eksisterende helhedsindtryk og tjener landbrugsøkonomiske hensyn. Til reparationer, ny- og ombygninger, der væsentlig ændrer det eksisterende helhedsindtryk og til nybygninger uden forbindelse med de eksisterende bygninger eller til nyoprettede landbrug, skal fredningsnævnets og fredningsplanudvalgets tilladelse indhentes, eventuelt med forelæggelse af nødvendige tegninger. Tilladelse kan nægtes, såfremt byggeriet ikke skønnes at tjene rimelige landbrugsøkonomiske hensyn.

Det bemærkes, at der ved "landbrugsbygninger" tillige forstås sådanne bygninger, der er nødvendige til frugtplantagedrift.

Fredningen skal ikke være til hinder for, at der udføres om- og tilbygninger af de eksisterende, lovligt opførte helårs- og sommerhuse efter forud indhentet godkendelse fra fredningsnævnet og fredningsplanudvalget - eventuelt efter forelæggelse af planer og tegninger. Fredningsmyndighederne skal være berettiget til at

meddele afslag på sådanne ansøgninger, såfremt de skønner, at en ombygning vil medføre væsentlige ændringer i bygningens ydre fremtoning. Landbrugsejendomme som overgår til anden anvendelse henhører under dette afsnit.

De fredede arealer må i øvrigt benyttes som hidtil (med undtagelse af forbehold under særbestemmelser), således at almindelig landbrugsdrift på de eksisterende landbrugsarealer såvel som almindelig skovdrift på de eksisterende skovarealer kan fortsætte.

Særbestemmelser.

Langs den til fredningen grænsende del af Juel Sø må der ikke foretages foranstaltninger eller indgreb af nogen art, som kan ændre søens areal, form eller tilstand, idet der regnes med ejerrettigheder til sømidte.

Opførelse af bådebroer, springvipper, anløbsbroer eller andre anlæg i eller ved ovennævnte område af Juel Sø må ikke foretages uden forud indhentet tilladelse fra fredningsnævnet og fredningsplanudvalget.

Såning og nyttilplantning med skovtræer er inden for det på bilagte kort angivne område syd for landevejen ikke tilladt. Heller ikke gentilplantning med frugttræer eller andre træer i dette område er tilladt.

Fredningsmyndighederne skal inden for det område, hvor der er forbud mod såning eller tilplantning med træer være berettiget til, uden udgift for lodsejerne, at fjerne naturlig opvækst af træer og kratbevoksning.

Den eksisterende campingplads på matr. nr. 8 h, 9 c og 6 i og 6 k Laven by, skal fortsat kunne drives, men der skal være pligt til at opretholde en efter fredningsmyndighedernes skøn passende slørende beplantning. Således skal beplantningsbæltet i vestskel-

let ind mod matr. nr. 6 e opretholdes og vedligeholdes, ligesom beplantningsstriber på tværs af arealet i øst-vestlig retning vil være påkrævet.

Påtaleretten vedrørende ovennævnte bestemmelser tilkommer Fredningsnævnet for Skanderborg amt og fredningsplanudvalget for Vejle og Skanderborg amter, hver for sig.

Fredningsplanudvalgets påstand afsluttes med en lodsejerfortegnelse.

III Udtalelser, der ligger til grund for fredningspåstanden:

Der er af fredningsplanudvalget indhentet en udtalelse fra Naturfredningsrådet, som i skrivelse af 5. september 1968 har udtalt følgende:

"Rådet har synet selve de omhandlede områder mellem Laven by og Laven stationsby, og man har desuden fra Himmelbjerget søgt at danne sig et indtryk af fredningsforslagets betydning for udsigten herfra. Rådet kan på dette grundlag ganske slutte sig til udvalgets motiveringer (nævnte bilag s.5), 1) at fredningen vil være et vigtigt led i udvalgets bestræbelser på at sikre mulighederne for udlæg af en naturpark omkring Silkeborgsøerne m.v., og 2) at fredningen ikke blot vil være "en væsentlig del" i de landskabelige udsigter fra Himmelbjerget, men efter rådets opfattelse en helt umistelig del af dette landskabsbillede.

Rådet har forstået, at fredningsplanudvalget ikke mener, der er nogen fare for udstykning i det nærmeste område uden for den nu foreslåede fredning. Rådet kan dog ikke helt se bort fra, at en ny "randbebyggelse" mellem Laven by og teglværket kan blive skæmmende, hvis den udfoldes helt uden kontrol. Man henstiller derfor til udvalget vedblivende at være opmærksom på disse arealer."

Danmarks Naturfredningsforenings repræsentanter har erklæret at kunne støtte påstanden.

IV Nævnets bemærkninger til påstanden:

Nævnet finder, at der knytter sig så store fredningsmæssige interesser til det af fredningspåstanden omfattede område på grund af dettes naturskønhed, at området bør underkastes fredningsbestemmelser, hvilket synspunkt tillige forekommer at være en naturlig konsekvens af de tidligere foretagne fredninger i området, således som anført af fredningsplanudvalget.

Fredningsmæssige interesser brydes imidlertid med byudviklingsmæssige interesser, og disse sidste har netop fundet udtryk i de større byggeprojekter i området, omfattende lb. nr. 5 og lb.nr. 9's ejendomme, som har været indsendt til fredningsnævnet og som har givet direkte anledning til sagens rejsning.

Fredningsnævnet har ikke ment at burde nægte en rimelig udvidelse af det bestående bysamfund og har ejheller fundet, at en vis yderligere bebyggelse i tilknytning til den eksisterende bebyggelse ville virke afgørende skæmmende i betragtning af den virkning, som den allerede eksisterende og tildels spredte bebyggelse har i landskabet.

Der er herefter meddelt dispensation til helårsbebyggelse i et bælte på ca. 100 m's bredde nord for landevejen på matr.nr. e 10 a Laven by/^{Linå} sogn, 6 a sammesteds, 6 d og 6 e sammesteds samt til et mindre byggeri på matr. nr. 5 g.

Da de i naturfredningslovens § 1 nævnte betingelser i øvrigt findes at være opfyldt har nævnet truffet bestemmelse om fredning af et indhold og omfang som angivet nedenfor.

Udover de allerede nævnte mere væsentlige ændringer i forhold til den rejste fredningspåstand har nævnet foretaget visse mindre ændringer i indholdet af fredningsbestemmelserne, hvor man ikke har kunnet imødekomme fredningsplanudvalgets påstand herunder bl.a. den begrænsning, at der ikke er medtaget bestemmelser for

forholdene ved Juel sø, da ingen af de af fredningen omfattede ejendomme ses at grænse til søområdet.

A. Fredningens omfang:

Det på vedhæftede kort viste område omfattende de i lods-ejerfortegnelsen nævnte ejendomme i Laven by, Linå sogn, fredes i overensstemmelse med de nedenstående bestemmelser.

B. Fredningens indhold:

a. De almindelige fredningsbestemmelser.

1. De fredede arealer skal som nærmere beskrevet i det væsentlige bevares i deres nuværende tilstand med de under de enkelte ejendomme anførte undtagelser.

Ændring i terrænet eller terrænformerne, herunder grus- og ler-gravning, opfyldning eller planering er ikke tilladt. Dog kan udnyttelse af de nævnte forekomster ske til ejendommenes forbrug. Såfremt gravning i erhvervsmæssigt øjemed ønskes påbegyndt, påhviler det ejeren forinden med 3 måneders varsel at underrette fredningsnævnet, der herefter vil tage stilling til, om tilladelse kan gives eller må nægtes mod erstatning.

På det fredede område må camping og teltning ikke ske, og camping- og beboelsesvogne ikke opstilles uden for de eksisterende lovlige campingpladser. Telte kan dog opstilles til midlertidig privat brug indenfor 25 m fra bygninger i egentlige haver, hvor der er tilstrækkelig slørende beplantning. Der tages forbehold om ophævelse af bestemmelsen, såfremt udviklingen bliver uheldig. Parkeringsplads må ikke indrettes. Kendelsen skal dog ikke være til hinder for, at der senere, i det omfang der måtte være behov derfor, tilvejebringes yderligere camping- og parkeringsmulighed på det fredede område efter særlig aftale med fredningsnævnet.

Endvidere må det fredede areal ikke anvendes til losseplads,

opstilling af udrangerede maskiner, biler eller dele deraf. Forurening af naturen ved henlæggelse af affald eller andet må ikke finde sted.

Fredningen skal ikke være til hinder for plantning af træer eller fældning heraf bortset fra det under b. nævnte område samt de tilfælde, hvor der vedrørende de enkelte lodsejere er truffet særlig bestemmelse.

2. Arealerne må ikke yderligere bebygges.

Der må således ikke opføres bygninger, skure boder eller andre indretninger eller opsættes hegn, bortset fra nødvendige kreaturhegn.

Tårne, master og ledningsanlæg må kun opsættes efter forud indhentet godkendelse fra fredningsnævnet. Master til lokal elforsyning kræver dog kun fredningsnævnets godkendelse for så vidt angår selve placeringen af masterne.

Fredningen skal dog ikke være til hinder for, at der i tilknytning til allerede bestående landbrug opføres nybygninger eller foretages om- eller tilbygninger på eksisterende bygninger på betingelse af, at nybyggeri eller om- eller tilbygninger, der væsentlig ændrer bygningernes ydre fremtræden, ikke påbegyndes, forinden byggeriets placering og udseende er godkendt af fredningsnævnet, og tilladelse til opførelse af de nævnte nybygninger kan nægtes, såfremt disse ikke tjener rimelige landbrugsøkonomiske formål. Tilsvarende bestemmelser gælder tillige for allerede bestående frugtplantager.

Om- og tilbygninger af de eksisterende, lovligt opførte helårs- og sommerhuse, hvorved bygningens ydre i væsentlig grad ændrer karakter, må kun finde sted efter forud indhentet godkendelse af fredningsnævnet.

3. Arealerne må iøvrigt benyttes som hidtil dog med de under enkelte ejendomme beskrevne undtagelser.

b. Bestemmelser vedrørende de enkelte ejendomme.

Såning og nytilplantning med træer er inden for det på bilagte kort angivne område syd for landevejen ikke tilladt. Heller ikke gentilplantning med frugttræer eller andre træer i dette område er tilladt, bortset fra frugtplantagen på matr. nr. 6 p (jfr. lb. nr. 5).

Den eksisterende campingplads på matr. nr. 8 h, 9 c, 6 i og 6 k (lb. nr. 17) er tidligere godkendt af fredningsnævnet på visse betingelser. Tilladelsen opretholdes ved nærværende kendelse på betingelse af, at der opretholdes en efter fredningsnævnets skøn passende slørende beplantning, herunder at beplantning i vestskellet ind imod matr. nr. 6 e vedligeholdes, og at der etableres beplantningsstriber på tværs af arealerne i øst-vestlig retning. Vedrørende træbevoksningen på matr. nr. 6 r (lb.nr. 6 - Thorkild Møller), på matr. nr. 6 b (lb.nr. 7 - Arne Pedersen) og på matr. nr. 6 a og 6 n (lb.nr. 9 - Niels A. Nielsen) fastsættes følgende bestemmelser, der i det væsentlige er i **overensstemmelse** med aftale truffet med lodsejerne:

Den nordligste gruppe frugttræer (ca. 22) på matr. nr. 6 a (syd for vejen) fjernes ved fredningsplanudvalgets foranstaltning af hensyn til udsigten.

På matr. nr. 6 b og 6 r samt på den del af matr. nr. 6 n (Laven by/^{Linå} sogn), som er beliggende vest for en sydlig forlængelse af skellet mellem matr. nr. 6 a og 6 p, må der ikke vokse træer (eller buske) op over det vandrette plan, som går gennem det øverste punkt af den sydlige tagkant på lærer T. Møllers beboelseshus, ligesom allerede eksisterende træer (eller buske), der når over dette plan kan kræves fjernet, idet der dog fast-

sættes følgende undtagelser:

På den vestlige del af matr. nr. 6 n kan det store træ ret tæt ved skellet ind mod matr. nr. 6 r samt iøvrigt¹⁻²/fritstående træer forblive stående.

På matr. nr. 6 r kan træbevoksningen omkring beboelseshuset fra østskellet og indtil en linie parallelt med husets vestside i en afstand af 2 meter fra denne frit reguleres af ejeren, medens der på resten af matr. nr. 6 r (den vestlige del) kun må være 2-3 fritstående træer med en højde over det omhandlede vandrette plan. På matr. nr. 6 b bevares 3-4 fritstående træer af det levende hegn mellem matr. nr. 6 b og 6 a, idet dog en vis grenkapning forneden på disse kan være af interesse. Udvalgelsen af de omtalte fritstående træer vil kunne ske i samarbejde mellem fredningsplanudvalgets sekretariat og lodsejerne. Påtaleberettiget vedrørende foranstående fredningsbestemmelser er fredningsnævnet efter indhentet udtalelse fra vedkommende fredningsplanudvalg.

V Særlige bemærkninger vedrørende de enkelte lodsejere og deres påstande:

Ad lb.nr. 5 (Peter Chr. Nielsen) og lb. nr. 9(Niels A. Nielsen, Solgården):

I et andragende af 30. juni 1967 ansøgte arkitekt Knud Friis, Århus, for lodsejerne Peter Chr. Nielsen og Niels A. Nielsen om godkendelse af en bebyggelsesplan omfattende 30 klyngehuse og 19 gårdhuse henholdsvis nord for Laven-vejen på matr. nr. 6 a og 6 d og syd for landevejen på matr. nr. 6 a og 6 p.

Af tegninger og beskrivelser fremgik, at man ved udformningen af projektet havde bestræbt sig på at finde frem til en bebyggelsesform, der i særlig grad tog hensyn til landskabets

karakter. Linå sogneråd udtalte om planerne, (skrivelse af 2. august 1967), at man kunne godkende den skitserede bebyggelse nord for landevejen, hvorimod man måtte fraråde bebyggelse syd for landevejen.

Skanderborg amtsråd udtalte i skrivelse af 12. januar 1968, at der næppe kunne forventes nogen dispensation for adgang til vejens venstre side (det sydlige område), medens spørgsmålet om dispensation for højre side (d.v.s. nord for landevejen) måtte bero på resultatet af en samlet planlægning for området.

Fredningsplanudvalget i Vejle erklærede, at man modsatte sig byggeønskerne og rejste den 12. februar 1968 fredningssag for området.

For Niels A. Nielsen har advokat Leif Olesen, Århus, nedlagt påstand principalt om, at lodsejeren udgår af fredningen, subs. om, at der gives erstatning på kr. 510.000,00 beregnet på grundlag af en arealværdi på kr. 6,00 pr. m². Lodsejeren har henvist til, at Linå kommune forinden sagens rejsning delvis havde godkendt bebyggelsesplanerne.

For lodsejer, Peter Chr. Nielsen, har advokat Leif Olesen påstået en erstatning på kr. 15.000,00.

Advokat Olesen har på de 2 nævnte lodsejeres vegne under sagens behandling bl.a. anført følgende, at det forekom ham uforståeligt, at det udmærkede projekt, der tog hensyn til den landskabelige skønhed i området, ikke kunne godkendes. Projektet, der altså i alt fald for en del havde sognerådets godkendelse, var en naturlig afrunding af byområdet i Laven og nødvendig, hvis der overhovedet skulle være tale om en fortsat byudvikling i dette område. Bebyggelsen ville komme til at ligge i så nær tilknytning til allerede eksisterende bebyggelse ved Laven, at det ville være urimeligt at nægte tilladelse. Særligt

vedrørende arealerne på matr. nr. 6 a og 6 d nord for landevejen fremhævede advokaten, at der her var tale om ordinære terræner, hvor bebyggelse ikke burde hindres alene på grund af den betydning, det eventuelt kunne få for udsigten fra Himmelbjerget. Der var ikke fra de nærliggende fredede højdedrag nogen mulighed for at genere almenheden i udsigten, idet der ikke her var offentlig adgang. Advokat Olesen henviste iøvrigt til, at der er udarbejdet et kloakprojekt for Laven by, og at man uden større vanskeligheder ville kunne tilslutte de her omtalte områder til projektet.

Fredningsplanudvalgets repræsentanter har heroverfor anført:

..... at man fra udvalgets side måtte gå imod tanken om bebyggelse på de nævnte arealer, idet området ved Laven hørte til kerneområdet i den midtjyske naturpark, og at man ved bedømmelsen af sådanne byggeplaner, hvor tiltalende projektet end måtte være udformet, først og fremmest måtte tage hensyn til, om den fremtidige bebyggelse ville komme til at passe ind i denne naturparkide'.

Der vil være mulighed for at finde bebyggelige områder af naturskøn karakter på andre steder, hvor naturparktanken ikke er af væsentlig betydning. Der henvistes endvidere til, at Boligministeriet ikke havde givet "grønt lys" for disse bebyggelsesplaner, men at man tværtimod havde fremhævet, at der var mulighed for byudvikling mod nord og øst, hvis der overhovedet burde være tale om nogen videre udvikling af området.

For så vidt angår landevejsbyggelinien har advokat Olesen gjort gældende, at der i forvejen er en væsentlig sammenhængende bebyggelse, hvorfor denne byggelinie ikke bør tillægges betydning.

Sognerådet har oplyst, at landevejen blev amtsvej i 1967.

Til lodsejernes påstande skal nævnet bemærke, at der ikke er gennemført nogen byplanvedtægt for Laven-området. Endvidere bemærkes, at der er udarbejdet et projekt til kloakering af området, ifølge hvilket kloakledningen vil komme til at forløbe omtrent langs landevejen inden for hele det af fredningen berørte område.

Nævnet har som tidligere anført besluttet, at der meddeles dispensation til at bebygge med helårshuse på en del af matr. nr. 6 a, 6 d og 6 e indenfor en grænse af 100 m fra landevejen og alene i området øst for Solgårdens bygninger, således som det nærmere er angivet vedrørende lodsejerne i lodsejerfortegnelsen.

Af hensyn til udsigten over Juel sø fra landevejen har man ikke ment at kunne tillade bebyggelse på matr. nr. 6 a og 6 p syd for landevejen.

Der er af Laven Borgerforening i skrivelse af 12. marts 1969 rejst et krav om erstatning på kr. 22.000,00, idet man har henvist til, at fredningspåstandens gennemførelse vil betyde en fordyrelse af kloakprojektet for Laven ved udelukkelse af byggeri på en del af det område, der er regnet med i projektet.

Til Borgerforeningens påstand skal nævnet bemærke, at ethvert grundlag for at yde erstatning i den nævnte anledning efter nævnets opfattelse savnes, efter det indhold nævnets kendelse har fået.

Bemærkninger til den efterfølgende lodsejerfortegnelse:

I lodsejerfortegnelsen er lodsejerne anført i samme løbenummerorden som angivet af fredningsplanudvalget i påstanden.

Samtlige matr. nr.e er af Laven by, Linå sogn.

Udfor hvert matr. nr. er angivet det samlede areal af dette matr. nr., som er omfattet af fredningen og i parentes nedenunder er angivet den del af dette areal, som må antages at være omfattet af de i naturfredningslovens § 25 nævnte byggelinier evt. den i naturfredningslovens § 2 nævnte byggelinie.

I den midterste kolonne er angivet de særlige bestemmelser vedrørende den enkelte ejendom herunder dispensationer og vilkårene herfor.

I de to sidste kolonner er angivet fremsatte erstatningspåstande m.v. samt den af nævnet tilkendte erstatning.

Det bemærkes, at samtlige dispensationer til byggerier m.v. er givet med det forbehold, at der evt. tillige må indhentes tilladelse fra bygningsmyndigheder, sundhedsmyndigheder og evt. fra andre myndigheder, samt at kendelsen vil være at forelægge Overfredningsnævnet til endelig afgørelse.

Opmærksomheden henledes på, at udnyttelse af tilladelser i henhold til kendelsen, inden Overfredningsnævnets afgørelse foreligger, sker på lodsejernes egen risiko.

ejer lb.nr. matr.nr.	areal	Særlige bemærkninger om fred- ningens indhold og erstatningen.	erstatnings- påstand	tilkendt erstatning
1. Møbelfabrikant J. Ryesberg, Nørrebrogade 6-8, Århus C.		Der meddeles følgende dispensationer: 1. tilladelse til at fuldføre en påbe- gyndt atriumgård nord for huset, i- det gården overdækkes med glas. 2. opførelse af en carport til 2 biler i det nordvestligste hjørne af ejen- dommen - med let skrånende plexiglas- tag. 3. opførelse af finsk badstue i nord- vestlige del af ejendommen ved kan- ten af slugten samt et svømmebassin i nordlige del af slugten. 4. tilladelse til at bibeholde en bade- bro og til at opføre et bådhus (lodsejeren påstår at have ret til søfoderet. <u>ad 1-4</u> Tegninger og beliggenhedsplan skal ind- sendes til nævnets godkendelse forinden byggerierne m.v. påbegyndes. Der må opretholdes en slørende beplant- ning mellem de under 2 og 3 nævnte ind- retninger og søen.	o	o
6 <u>f</u>	o,74 (o,74)			
6 <u>g</u>	o,13 (o,13)			
2. Bygmester V. Th. Sørensen, Hvid- ovrevej 301, Hvidovre.		Der meddeles dispensation til opførel- se af helårshus, hvis nordligste fa- cade ikke må ligge mere end 5 m nord for skellet mellem 6 <u>o</u> og 6 <u>v</u> . Der må højest være 75 cm mellem ter- rænhøjde og stuegulvets plan. Tegning og beliggenhedsplan indsendes til nævnet, forinden byggeriet påbe- gyndes.	erstat- ning ef- ter fred- nings- nævnets skøn.	x)kr.500,00 x)Der er ved erstatnings- beregningen ikke taget hensyn til evt. tilkøbt areal fra 6 p.
6 <u>o</u>	o,08 (o,08)			
6 <u>v</u>	o,12 (o,12)			

ejer lb.nr. matr.nr.	areal	Særlige bemærkninger om fredningens indhold og erstatningen.	erstatnings- påstand	tilkendt erstatning
3. Overass. J.Bjerre Andersen, V.Ring- gade 198, Århus C. 6 <u>l</u>	0,30 (0,30)		erstatning efter fred- ningsnævnets skøn.	kr.500,00
4. Elsa W. Jensen, Mejlgade 101, Århus. 6 <u>m</u>	0,16 (0,16)	Der meddeles dispensation til ombyg- ning af eksisterende sommerhus evt. opførelse af et nyt i stedet for det eksisterende. Tegninger skal indsendes til nævnets gødkendelse, forinden byggeriet på- begyndes. Der må opretholdes en slørende be- plantning mellem hus og sø.	erstatning efter fred- ningsnævnets skøn.	kr.500,00
5. Peter Chr.Niel- sen, Laven. 6 <u>p</u>	0,73 (0,73)	Der meddeles <u>ingen</u> dispensation til bebyggelse. Den eksisterende frugtplantage kan bibeholdes og frugttræer kan gen- plantes.	kr.15.000,00	kr.3.000,00 incl.advo- katomkost- ninger.
6. Lærer Thorkild Møller, Laven. 6 <u>r</u>	0,23 (0,23)	Der pålægges ejendommen særlig ser- vitutbestemmelse vedr. bevoksningen i overensstemmelse med det foran under "Særlige bestemmelser" anførte.	erstatning efter fred- ningsnævnets skøn.	kr.1.000,00 herunder for pålæg af beplant- ningsser- vitut.
7. Gartner Arne Pedersen, Sø- lyst, Laven 1 <u>h</u> 1 <u>o</u> 6 <u>b</u>	1,49 (1,06) 0,27 (0,27) 1,33 (1,33)	Det bemærkes, at matr.nr. 1 <u>o</u> er solgt til lb. nr. 8. Der meddeles dispensation til op- førelse af et drivhus på 800 - 1000 m ² . Endvidere dispensation til helårs- hus til aftægtsbolig - på matr.nr. 6 <u>b</u> 's nordlige del op imod skellet til matr.nr. 6 <u>a</u> . Tilladelserne med- deles på betingelse af, at der foretages og op- retholdes en slørende beplantning	ikke nær- mere an- givet.	kr.12.000,00 herunder er- statning for pålæg af be- plantnings- servitut.

lb. nr.	ejer matr.nr.	areal	Særlige bemærkninger om fredningens indhold og erstatning.	erstatnings- påstand	tilkendt erstatning
7.	(fortsat)		mellem bygningerne og søen. Tegninger og beliggenhedsplaner skal indsendes til nævnets godkendelse.		
8.	Bagermester Mar- tin Jørgensen, Laven.		De bemærkes at matr.nr. 1 o er købt af nærværende lodsejer jfr. lb.nr. 7. Der meddeles følgende dispensationer: 1. tilladelse til en tilbygning til eksisterende hus mod øst og i sam- me stil (stråtag). 2. tilladelse til at opføre et helårs- hus (eenfamiliehus) på en fra matr. 1 n fraskilt nordlig parcel - og med en beliggenhed vest for eksi- sterende hønseri. Det er en forudsætning, at der ikke drives andet erhverv end hønseri fra bygningerne. Tegning og beliggenhedsplan indsendes til fredningsnævnets godkendelse. Der meddeles ikke dispensation til at genopføre et lysthus på gammelt funda- ment.	kr. 7.500,00 hvis dispen- sationsøn- sker imøde- kommes. kr. 10.000,00 hvis alle ønsker imøde- kommes ÷ lysthus.	kr. 3.000,00
	1 n	1,36 (0,95)			
9.	Niels A. Nielsen, Solgården, Laven.		Der meddeles dispensation til bebyg- gelse med helårshuse i 1 plan indenfor følgende område af matr.nr. 6 a, 6 d og 6 e nord for landevejen: <u>Mod vest</u> afgrænset af en linie vinkel- ret på landevejen skærende det nord- vestlige hjørne af gårdens bygninger. <u>Mod øst</u> af matr.nr. 6 e's østskel. <u>Mod nord</u> af 100 m-byggelinien fra landevejen. <u>Mod syd</u> af landevejen. Det er en betingelse for bebyggelsen, at der for området godkendes en samlet bebyggelsesplan, således at tegninger m.v. indsendes til nævnets godkendelse samt at der opretholdes den eksisterende beplantning ved Solgården og at der	kr. 510.000,00 såfremt be- byggelse helt nægtes.	kr. 50.000,00 herunder til advo- katomkost-
	6 a	8,14 (5,20)			
	6 d	2,14 (0,84)			
	6 e	0,31 (0,11)			
	6 n	0,30 (0,30)			

ejers lb.nr. matr.nr.	areal	Særlige bemærkninger om fredningens indhold og erstatning.	erstatnings- påstand	tilkendt erstatning
9. (fortsat)		plantes større træer ved landevejen. Der forbeholdes evt. krav om særlig byggekote. Der kræves diskretere murfarver end foreslået og lavest mulig højde på bygningerne.----- Der meddeles <u>ingen</u> dispensation til bebyggelse syd for landevejen. De på matr. nr. 6 a syd for landevejen værende ca. 22 frugttræer fjernes ved fredningsplanudvalgets foranstaltning.		
10. Gunner P. Christensen, Østergård, Gl. Laven.		Der meddeles dispensation til bebyggelse med helårshuse i et plan på følgende område af matr.nr.10 a: <u>Mod nord</u> afgrænset af markvej langs 10 a's nordskel. <u>Mod syd</u> af 10 a's sydskel. <u>Mod øst</u> af 100 m-byggelinien fra landevejen. <u>Mod vest</u> af landevejen. Dispensationen er meddelt på tilsvarende vilkår som nævnt under lb. nr. 9, idet det forudsættes, at bebyggelsen kommer til at svare til bebyggelsen på dette løbenummer.	kr.100.000,00	kr.45.000,00 (hvis ingen tilladelse til bebyggelse).
5 a	12,10 (0,13)			
10 a	2,82 (2,13)			
11. Niels P. Dyr- lund, Laven.			princ.:pro- test imod fredning. subs.er- statning efter nævnets skøn.	kr.2.000,00
3 d	0,34 (0,00)			

ejer lb.nr. matr.nr.	areal	Særlige bemærkninger om fredningens indhold og erstatning.	erstatnings- påstand	tilkendt erstatning
12. Jørgen Ebbens- gård, Kilde- buen 1, Skov- lunde. 3 <u>af</u>	0,45 (0,00)	Der meddeles <u>ikke</u> dispensation til opførelse af helårshus.	princ.: tilladel- se til helårs- hus. subs.erstatning efter nævnets skøn.	kr.2.500,-
13. Poul H. Peder- sen, Laven. 5 <u>c</u>	0,48 (0,00)	Ingen dispensation til bebyggelse.	princ.: at der ikke fredes. subs.: kr. 10.000,00.	kr.2.500,00
14. Hans Strunge, Laven. 4 <u>k</u>	3,40 (0,00)		kr.20.000,00	kr.17.000,00
15. Slagtermester Harry Hansen, Skeldalgård, Laven. 5 <u>g</u>	7,70 (1,76 ha under § 2 byggelinien)	Der meddeles dispensation til bebyg- gelse med helårshuse i et plan inden- for følgende område: <u>Mod nord</u> afgrænset af øst-vestgående markvej (skolestien). <u>Mod syd</u> af 5 <u>g</u> 's sydskei. <u>Mod vest</u> 100 m-linien regnet fra Skeldalgårds bygninger. <u>Mod øst</u> af Skeldalgård. 100 m-byggelinien fra foden af old- tidshøj er dog forbeholdt. Bebyggelsesplan med tegninger ind- sendes til nævnets godkendelse. Der må opretholdes eller etableres slørende beplantning mod syd og vest.	princ.: at fredningen ikke gennem- føres. subs.: erstat- ning kr. 70.000,00.	kr.15.000,00

lb. nr.	ejer matr.nr.	areal	Særlige bemærkninger om fredningens indhold er erstatning.	erstatnings- påstand	tilkendt erstatning
16.	Gårdejer Aage Fasterholdt, Fasterholdt. 9 <u>d</u>	 x 0,64 (0,33)	Der meddeles dispensation til at opføre et helårshus omtrent på et ældre hønsehus' beliggenhed. Tegning og beliggenhedsplan indsendes til nævnets godkendelse. Tilladelse til at bygge på det højestbeliggende sted kan ikke meddeles.	princ.: til- ladelse til at bygge på højestbelig- gende del af arealet. subs.: erstat- ning.	kr. 3.000,00
x) landevejsbyggelinie, dog næppe af betydning.					
17.	Restauratør R. Thæstesen-Holm, Laven. 5 <u>m</u> 6 <u>i</u> 6 <u>k</u> 8 <u>h</u> 9 <u>c</u>	 0,56 (0,00) 0,07 (0,07) 0,05 (0,05) 1,15 x (1,15) 1,80 x (1,80) c,50	Der meddeles dispensation til at opføre 4 (men ikke 5) helårshuse på den sydøstligste del af matr. nr. 8 <u>h</u> (nord for eksisterende bebyggelse langs landevejen). Tegninger og beliggenhedsplaner må indsendes til nævnets godkendelse. På den eksisterende campingplads skal der etableres og opretholdes slørende beplantning i øst-vestgående bælt, samt i vestskellet ind imod matr. nr. 6 <u>e</u> .	Dispensation til 5 helårs- huse + er- statning for advokatom- kostninger.	kr. 16.000,00 incl. ad- vokatom- kostning- er.
x) landevejsbyggelinie, dog næppe af betydning.					

Da der ikke skønnes at finde forringelse sted af panthaveres eller servituthaveres stilling, vil erstatningerne i deres helhed være at udbetale til ejerne.

Kendelsen vil være at tinglyse som servitutstiftende på de fredede ejendomme med fortrin frem for pantegæld.

Påtaleberettiget er fredningsnævnet for Skanderborg amtsråds-kreds eller det fredningsnævn, som det fredede område iøvrigt henhører under.

Erstatningsbeløbene vil i henhold til bestemmelserne i naturfredningslovens § 17 stk. 1 være at udrede med $\frac{3}{4}$ af statskassen og $\frac{1}{4}$ af Skanderborg amtsfond og de i amtsråds-kredsen beliggende købstadskommuner efter folketal i henhold til den senest offentliggjorte folketælling.

Kendelsen kan i overensstemmelse med reglerne i naturfredningslovens § 19 stk. 1 og 2 indbringes for Overfredningsnævnet indenfor et tidsrum af 4 uger fra dens afsigelse, respektive forkyndelse.

Kendelsen vil i medfør af bestemmelsen i naturfredningslovens § 19 stk. 3 af naturfredningsnævnet være at forelægge for Overfredningsnævnet.

Thi bestemmes:

De i foranstående fortegnelse nævnte ejendomme af Laven by, Linå sogn, fredes i overensstemmelse med det foranførte og således som vist på vedhæftede kort.

Påtaleretten tilkommer Fredningsnævnet for Skanderborg amtsråds-kreds eller det fredningsnævn, som det fredede område henhører under.

I erstatning udbetales til de i fortegnelsen nævnte ejere ialt kr. 173.500,00 med renter 10 % p.a. fra kendelsens dato til betaling sker.

Erstatningsbeløbene udredes med $\frac{3}{4}$ af statskassen og $\frac{1}{4}$ af Skanderborg amtsfond og de i amtsråds kredsen beliggende købstadskommuner efter folketal i henhold til den senest offentliggjorte folketælling.

(sign.) Hans Mikkelsen

(sign.) Aksel Straarup

(sign.) J. J. Bek.

Fredningsnævnets kendelse er indanket for Overfredningsnævnet af ejerne lb.nr. 6 og 17. Ejerne, lb.nr. 5, 8, 9, 10, 14 og 15 repræsenteret ved advokat Leif Olesen, Århus, har forbeholdt sig deres stilling med hensyn til anke, såfremt fredningsplanudvalget eller andre måtte indanke fredningsnævnets afgørelse. Sådant anke er foretaget af fredningsplanudvalget for daværende Vejle og Skanderborg amter, idet fredningsplanudvalget har henstillet, at Overfredningsnævnet modsætter sig opførelsen af det af fredningsnævnet tilladte byggeri hos ejerne lb.nr. 9, 10 og 15 samt at opførelse af en aftægtsbolig hos lb.nr. 7 gøres betinget af et evt. kommende vejanlæg. Endelig har udvalget henstillet, at Overfredningsnævnet modsætter sig erhvervsmæssig grusgravning på de fredede arealer.

Den 29.6.1970 har Overfredningsnævnet foretaget besigtigelse og har forhandlet med sagens parter og advokat Leif Olesen samt med repræsentanter for Silkeborg byråd, Laven Borgerforening, Århus amtsråd, fredningsplanudvalget og fredningsnævnet. I forbindelse hermed oplyste lærer Thorkild Møller, lb.nr. 6, at have erhvervet et ved omdeling mellem matr. nr. 6 a og 6 n Laven opstået areal på 1878 m², nu inddraget under matr.nr. 6 r Laven. På det nærværende kendelse vedhæftede kort er matr. nr. 6 r vist med de således ændrede grænser.

Repræsentanter for Silkeborg kommune, som fra 1.4.1970 sammenlagdes med Linå kommune, oplyste, at sagen ikke havde været behandlet i kommunalbestyrelsen, men at ingen byggeområder var udlagt og arealet således landzone. Dispositionsplan forelå heller ikke, men det måtte antages, at kommunen ville følge fredningsplanudvalget, da der antagelig er gode byggemuligheder udenfor det fredede. Kommunen er tilbageholdende overfor spredt bebyggelse

Overfredningsnævnet har herefter besluttet følgende:

I. Fredningens indhold.

Der fredes i det af fredningsnævnet fastsatte omfang.

II. Fredningens indhold.

a) De almindelige fredningsbestemmelser.

Overfredningsnævnet har besluttet at stadfæste disse med den tilføjelse, at der på det fredede område ikke må ske erhvervs-mæssig udnyttelse af forekomster i jorden, grus m.v.

b) Bestemmelser vedrørende de enkelte ejendomme.

1. Lb.nr. 7, (matr. nr. 1 h, 6 b.)

Overfredningsnævnet har besluttet at modsætte sig opførelsen af en ekstra bolig på matr. nr. 6 b.

Såfremt en vejforlægning måtte medføre, at ejerens nuværende bolig ikke kan bevares med den nuværende placering, vil Overfredningsnævnet til sin tid overveje spørgsmålet om en ændret placering.

2. Lb.nr. 9, (matr. nr. 6 a, 6 d, 6 e, 6 n.), lb.nr. 10 (matr. nr. 5 a, 10 a). lb.nr. 15 (matr. nr. 5 g).

Overfredningsnævnet har besluttet at modsætte sig de af fredningsnævnet godkendte bebyggelser.

3. I bestemmelsen om træbevoksningen syd for landevejen, se foran side 12-13, har Overfredningsnævnet besluttet at foretage følgende ændring:

Side 12, sidste stk., og side 13, stk. 1 og 2, ændres til:

"Af hensyn til udsigten fra landevejen mod Jul sø foretages ved fredningsmyndighedernes foranstaltning og for disses regning på matr. nr. 6 b og 6 r samt på den del af matr. nr. 6 n (Laven by, Linå sogn), som er beliggende vest for en sydlig forlængelse af skellet mellem matr. nr. 6 a og 6 p sådan udtynding og afkapning af træer og buske, som skønnes påkrævet for at tilgodese og bevare udsigten.

Dog gælder følgende undtagelser:

På den vestlige del af matr. nr. 6 n kan det store træ ret tæt ved skellet ind mod matr. nr. 6 r (egetræt) samt iøvrigt 1-2 fritstående træer forblive stående.

På matr. nr. 6 r kan træbevoksningen omkring beboelseshuset fra østskellet og indtil en linie parallelt med husets vestside i en afstand af 25 meter fra denne frit reguleres af ejerne. På matr. nr. 6 b bevares 3-4 fritstående træer af det levende hegn mellem matr.nr. 6 b og 5 a, idet dog en vis grenkapning forneden på disse kan være af interesse. Udvælgelsen af de omtalte fritstående træer vil kunne ske i samarbejde mellem fredningsplanudvalgets sekretariat og lodsejerne."

III. Erstatningerne.

Overfredningsnævnet har efter at have afgivet erstatnings-tilbud på det foran anførte grundlag opnået mindelig overenskomst om de i konklusionen angivne erstatninger med de af sagen omfattede ejere bortset ejerne lb.nr. 9 og lb.nr. 14, som har ønsket erstatningerne fastsat af taksationskommissionen. Denne har ved kendelse af 7.1.1971 fastsat erstatningerne til følgende beløb:

Lb.nr. 9. Gårdejer Niels A. Nielsen 100.000 kr.

Taksationskommissionen har fastsat en arealerstatning på 40.000 kr. bl.a. under hensyntagen til denne ejers særlige tab ved krav om fjernelse eller afkapning af frugttræer og hindring i fortsat anvendelse af en i de seneste år brugt dyrkningsform til tidlige jordbær (oppustelige drivhuse). Endvidere er for hindret udstykningsmulighed ca. 3 ha fastsat en erstatning på 60.000 kr.

Lb.nr. 14. Husmand Hans Strunge 10.000 kr.

Et kort nr. SK 126 visende det fredede område, der udgør ca. ca. 49 ha, er vedhæftet nærværende kendelse.

T h i b e s t e m m e s:

Den af fredningsnævnet for Skanderborg amtsrådskreds den 29.1.1970 afsagte kendelse om fredning af arealer ved Laven i Linå kommune, nu Silkeborg kommune stadfæstes med foranstående ændringer.

Erstatningerne fordeler sig således:

Lb. nr.:	Navn og adresse:	Erstatnings- beløb.
2.	Bygmester V. Th. Sørensen Hvidovrevej 301, Hvidovre.	500 kr.
3.	Overassistent J. Bjerre Andersen Møllegade 4 Århus C.	500 "
4.	Fru Elsa W. Jensen Mejlgade 101, Århus.	500 "
5.	Hr. Peter Chr. Nielsen Laven.	3.000 "
6.	Lærer Thorkild Møller Laven St. pr. Silkeborg.	1.000 "
7.	Gartner Arne Pedersen "Sølyst", Laven.	12.000 "
8.	Bagermester Martin Jørgensen Laven.	3.000 "
9.	Gdr. Niels A. Nielsen Laven.	100.000 "
10.	Hr. Gunner P. Christensen "Østergård", Gl. Laven.	55.000 "
11.	Hr. Niels P. Dyrlund Laven.	2.000 "
12.	Hr. Jørgen Ebbensgård Kildebuen 1, Skovlunde.	2.500 "
13.	Hr. Poul H. Pedersen Laven.	2.500 "
14.	Husmand Hans Strunge Laven.	10.000 "
15.	Slagtermester Harry Hansen "Skeldalgård", Laven.	30.000 "
16.	Gdr. Aage Fasterholdt Fasterholdt.	3.000 "
17.	Restauratør R. Thæstesen-Holm Laven.	10.000 "

Ialt. 235.500 kr.,
=====

som forrentes med 10% p.a. fra den 29.1.1970 til datoen for udbetaling, hvorved bemærkes, at udbetaling af de accepterede erstatningsbeløb har fundet sted.

Erstatningerne afholdes med 3/4 af statskassen og 1/4 af Århus amtsfond.

Udskriftens rigtighed
bekræftes

J. Fisker
J. Fisker

FREDNINGSNÆVNET>

1

U D S K R I F T

af

FORHANDLINGS- og KENDELSESPROTOKOL

for

Fredningsnævnet for Skanderborg amtsrådsreds.

Den 29. januar 1970 afsagdes i

F.S. 20/1968

Fredning af arealer ved

Laven i Linå kommune

sålydende

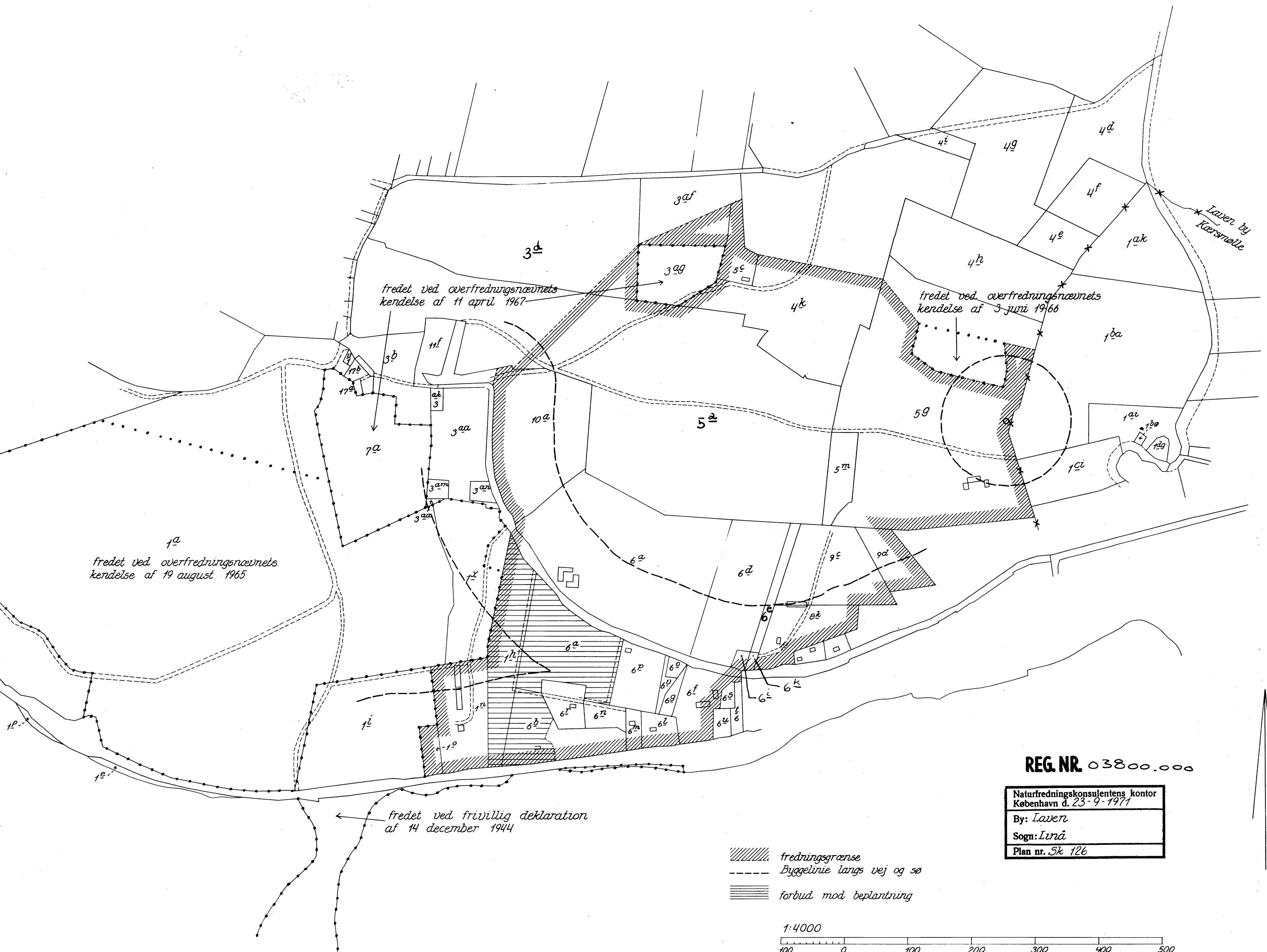
K E N D E L S E

CITERET FULDT UD I OFN K AF 14/2 1972

KORT>

REG. NR. 03800.000

Areal ved Laven
Laven by
Lind sogn
Skanderborg amt

REG. NR. 03800.000

Naturfredningskonsulentens kontor
København d. 23-9-1971
By: Laven
Sogn: Lind
Plan nr. Sk 126

fredningsgrænse
byggelinie langs vej og sø
forbud mod beplantning

1:4000

100 0 100 200 300 400 500

LAVEN

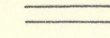
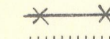
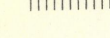
under

Laven by ejerlav

Linå sogn

Skanderborg amt

REG. NR. 03800.000

- Fredningsgrænse i henhold til fredningspåstand.
- Byggetlinie jf. § 2 og § 25 stk. 4.
- Frugtplantage
- Skovbevoksning
- Beplantningsforbud
- Ejerlavskel
- Arealer frigivet til helårsbeboelse

Udarbejdet af Fredningsplanudvalget for
Vejle og Skanderborg amter i januar 1970

DISPENSATIONER>

Afgørelser – Reg. nr.: 03800.00

Dispensationer i perioden: 14-12-1982 - 26-11-2006

Nævnet har d.d. skrevet således til Silkeborg kommune:

" I skrivelse af 27. august 1982 har kommunen for Niels Anton

Nielsen ansøgt om tilladelse til at foretage ombygning af det eksisterende hus på ejendommen matr.nr. 6y Laven by, Linå, beliggende Himmelbjergvej 5 B, hvilken ejendom er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 14. februar 1972 om fredning af arealer ved Laven.

Sagen har af nævnet været forelagt Århus amtsråds udvalg for teknik og miljø, der ikke har villet modsætte sig det ansøgte.

Nævnet skal herefter for sit vedkommende i medfør af naturfredningslovens § 34, jfr. fornævnte kendelse, og § 47, stk. 1, nr. 2, meddele tilladelse til det ansøgte på vilkår, at om- og tilbygning foretages i overensstemmelse med den fremsendte tegning med beliggenhedsplan. "

Grathe
Grathe.

Afgørelsen kan efter naturfredningslovens § 58 indbringes for overfredningsnævnet, Amaliegade 7, 1256 København K., af bl.a. ansøgeren og forskellige myndigheder.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende klageberettigede.

En tilladelse kan ikke udnyttes før udløbet af klagefristen. Er klage iværksat, kan tilladelsen ikke udnyttes, medmindre den opretholdes af overfredningsnævnet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 5 år.

OVERFREDNINGSNÆVNET

Amaliegade 7 CP/ams

1256 København K

Telefon 01 - 13 36 38

Grethe Fasterholdt
Himmelbjergvej 49
8600 Silkeborg

Dato: 3.12.86

J. nr.: 2231 B/86

REG. NR. 3800

Vedr. opstilling af 4 campinghytter på ejendommen matr.nr. 8 h, Laven By, Linå (Terrassen Camping).

Fredningsnævnet for Århus amts vestlige fredningskreds har den 12. september 1986 meddelt tilladelse til opstilling af 4 campinghytter på Terrassen Camping. Fredningsnævnets godkendelse var fornøden, da campingpladsen er omfattet af overfredningsnævnets kendelse af 14. februar 1972 om fredning af arealer ved Laven i Silkeborg kommune, og da hytterne ønskes opstillet inden for naturfredningslovens skovbyggelinie, jfr. lovens § 47.

Som ejer af den skov, der afkaster skovbyggelinie, har De i skrivelse af 30. september 1986 påklaget fredningsnævnets afgørelse til overfredningsnævnet. De har til støtte for Deres klage anført, at hytterne vil blive anbragt på et højt beliggende sted og derfor vil skæmme det smukke landskab. De har i skrivelse af 18. oktober fremsendt fremsendt underskrifter fra 6 beboere i Laven, der deler Deres opfattelse.

Opstillingen af campinghytter er godkendt af Århus amtsråd i medfør af by- og landzoneloven og miljøministeriets bekendtgørelse om tilladelse til udlejning af arealer til camping og om indretning og benyttelse af campingpladser (campingreglementet).

Campingpladsens ejer, Keld Andersen, har gjort opmærksom på, at den lovligt etablerede campingplads støder helt op til skoven. Da det ifølge campingreg-

lementets § 8 kan tillades, at indtil 15 % af det tilladte antal campingenheder anvendes til opstilling af campinghytter, og da en sådan tilladelse er meddelt, finder Keld Andersen, at fredningsnævnets godkendelse ikke er fornøden.

Overfredningsnævnet skal udtale:

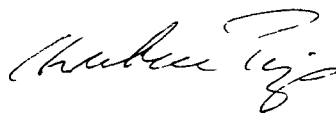
Campingpladsen eksisterede på tidspunktet for fredningens gennemførelse, og anbringelse af campingvogne i kort afstand fra skovbrynet er lovlig i forhold til både fredningskendelsen og skovbyggelinien efter naturfredningslovens § 47. Opstilling af campinghytter kræver derimod tilladelse i forhold til såvel fredningskendelsen som naturfredningslovens § 47. Da det ikke kan antages, at opstilling af de ansøgte campinghytter vil fremkalde større ulemper for skoven end anbringelse af campingvogne på arealet, findes det hensyn til beskyttelse af skoven, som har begrundet skovejerens klageret, ikke at kunne føre til, at det ansøgte afslås efter naturfredningslovens § 47.

Fredningsnævnets afgørelse stadfæstes derfor.

Det tilføjes, at fredningsnævnets tilladelse i forhold til fredningskendelsen ikke kan påklages af naboer, jfr. naturfredningslovens § 34, stk. 2.

I sagens behandling har deltaget samtlige 10 medlemmer af overfredningsnævnet. Afgørelsen er enstemmig.

Med venlig hilsen

Christian Prip

fm.

FREDNINGSNÆVNET FOR
ÅRHUS AMTS VESTLIGE
FREDNINGSKREDS

TINGHUSET, VESTER ALLÉ 10
TLF. 06 - 12 20 77

REG. NR. 3800

8000 ÅRHUS C. DEN 7. december 1988.

SAG NR. 157/88

Nævnet har d.d. skrevet således til Midtjysk El-forsyning, Tietgensvej 2-4, Silkeborg:

" I skrivelse af 18. oktober 1988 til Silkeborg kommune har selskabet ansøgt om tilladelse til at opstille en transformerstation, type Siemenskiosk P 10-31, på ejendommen matr.nr. 8h Laven by, Linå, der er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 14. februar 1972 om fredning af arealer ved Laven. Fredningsnævnet har modtaget sagen fra Århus amtskommune den 30. november 1988.

I den anledning meddeler nævnet herved for sit vedkommende i medfør af naturfredningslovens § 34, jfr. forannævnte kendelse, tilladelse til det ansøgte på vilkår, at transformerstationen udføres i overensstemmelse med den fremsendte tegning med beliggenhedsplan. "

Mogens Beier

Afgørelsen kan efter naturfredningslovens § 58 indbringes for Overfredningsnævnet, Slotsmarken 15, 2970 Hørsholm, af bl.a. ansøgeren og forskellige myndigheder.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende klageberettigede.

En tilladelse kan ikke udnyttes før udløbet af klagefristen. Er klage iværksat, kan tilladelsen ikke udnyttes, medmindre den opretholdes af Overfredningsnævnet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 5 år.

Skov- og Naturstyrelsen.

F1303/12-40

FREDNINGSNÆVNET FOR
ÅRHUS AMTS VESTLIGE
FREDNINGSKREDS

TINGHUSET, VESTER ALLÉ 10
TLF. 06 - 12 20 77

REG. NR. 0 3800.00

8000 ÅRHUS C. DEN 29. maj 1989.

SAG NR. 46/1989.

Nævnet har d.d. skrevet således til Grethe Fasterholdt,
Himmelbjergvej 49, Silkeborg:

"
Fredningsnævnet har modtaget en ansøgning om tilladelse
til at opføre et helårshus på matr.nr. 9d Laven by, Linå, der er
omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 14.februar 1972 om
fredning af arealer ved Laven.

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde den 22. maj
1989, hvor ejendommen blev besigtiget. Der fremkom ikke indsigelser
mod byggeriet.

Fredningsnævnet skal herved i medfør af naturfredningslo-
vens § 34 meddele dispensation fra fredningskendelsen til opførelse
af et helårshus på betingelse af, at det opføres i overensstemmelse
med indsendte projekt og beliggenhedsplan. "

Mogens Beier

Afgørelsen kan efter naturfredningslovens § 58 indbringes
for Overfredningsnævnet, Slotsmarken 15, 2970 Hørsholm, af bl.a. an-
søgeren og forskellige myndigheder.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt
den pågældende klageberettigede.

En tilladelse kan ikke udnyttes før udløbet af klagefristen.
Er klage iværksat, kan tilladelsen ikke udnyttes, medmindre den opret-
holdes af Overfredningsnævnet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 5 år.

Skov- og Naturstyrelsen.

Jette Bodenhoff
Anedalvej 4
Laven
8600 Silkeborg

Den 03.10.89

J.nr. 2078/70-1/89

Fredningsnævnet for Århus Amts Vestlige Fredningskreds har den 29. maj 1989 i medfør af naturfredningslovens § 34 meddelt afslag på Deres ansøgning om dispensation til at opføre et lysthus på en bakketop på ejendommen matr.nr. 4 k Laven, Linå, der er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 14. februar 1972 om fredning af arealer ved Laven i Linå. De har påklaget Nævnets afgørelse til Overfredningsnævnet.

Ifølge fredningsbestemmelserne for området må arealerne ikke yderligere bebygges, bortset fra nybygninger og om- eller tilbygninger i tilknytning til allerede bestående landbrug, der kan opføres med Fredningsnævnets godkendelse.

Fredningsnævnet har enstemmigt efter besigtigelse afslået at give dispensation til det ansøgte under hensyn til lysthusets placering uden tilknytning til den øvrige bebyggelse og med en dominerende beliggenhed.

I Deres klage har De bl.a. henvist til, at markarealerne, herunder også bakketoppen, hvor lysthuset tænkes opført, ønskes beplantet med produktionsgran. Lysthuset vil derfor komme til at ligge midt mellem granerne og vil, når disse har nået en passende højde, næsten ikke kunne ses.

Det er endvidere Deres tanke at opsætte et fodertrug til Deres islandske heste på bagsiden af lysthuset, der så samtidig vil kunne fungere som læskur og foderhus for hestene.

ad 1211/12-0010

2

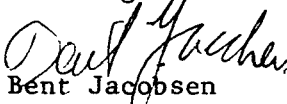
Overfredningsnævnet skal udtale:

Uanset om arealet i forhold til fredningsbestemmelserne måtte kunne tilplantes, ses der ikke at være anført sådanne særlige forhold, som kan begrunde, at der dispenseres fra fredningens forbud mod bebyggelse, der ikke opføres i tilknytning til eksisterende landbrugsbygninger.

Fredningsnævnets afslag, der er en enstemmig beslutning truffet efter besigtigelse, stadfæstes derfor.

I sagens behandling har deltaget samtlige 11 medlemmer af Overfredningsnævnet. Afgørelsen er enstemmig.

Med venlig hilsen

Bent Jacobsen
viceformand

FREDNINGSNÆVNET FOR
ÅRHUS AMTS VESTLIGE
FREDNINGSKREDSTinghuset · Vester Allé 10
Tlf. 06 12 20 77

8000 Århus C, den 29. maj 1990.

Sag nr 9/1990

Nævnet har d.d. skrevet således til Keld Andersen, Terrassen
Camping, Himmelbjergvej 9, Laven, 8600 Silkeborg:

"

I skrivelse af 13. februar 1990 har Silkeborg kommune for
Kjeld Andersen ansøgt om tilladelse til udvidelse af Terrassen
Camping i Laven. Såvel den nuværende campingplads som de arealer,
campingpladsen ønskes udvidet med, er omfattet af Overfrednings-
nævnets kendelse af 14. februar 1972 om fredning af arealer ved
Laven.

Ansøgningen om udvidelserne angår dels et areal på ca.
2.000 m² af den sydlige del af matr.nr. 6d Laven, Linå, som ønskes
tillagt til forbedring af tilkørselsforholdene, dels et areal på
ca. 3090 m² af matr.nr. 6e smst. og et areal på ca. 11.000 m² af
matr.nr. 6d smst., som ønskes tillagt campingarealerne.

I forbindelse med sagens behandling i Århus Amtskommune,
Landskabskontoret, er man blevet opmærksom på, at et areal af det
tidligere matr.nr. 5m smst. uden tilladelse er tillagt camping-
arealerne efter fredningskendelsens afsigelse. Sagen har været be-
handlet på et møde den 23. april 1990, hvor besigtigelse fandt sted.
Endvidere har fredningsnævnet den 14. maj 1990 besigtiget campingpladsen
fra udsigtspunktet på Himmelbjerget.

Ejeren af campingpladsen, Keld Andersen, har redegjort for
formålet med udvidelserne. Ændringen af tilkørselsforholdene ønskes
iværksat nu, hvorimod udvidelse af campingarealet først ønskes iværk-
sat, når en slørende beplantning mod vest og syd er groet op, skøns-
mæssigt om 4-5 år. Subsidiært ønskes alene tilladelse til udvidelse
med det areal, der er nødvendigt for at ændre tilkørselsforholdene.
Han har forklaret, at det tidligere matr.nr. 5m har været anvendt til
campingareal i adskillige år. Det var etableret, da han overtog cam-
pingpladsen for ca. 7 år siden, og han har ikke været opmærksom på,
at dette ikke var omfattet af tilladelsen i fredningskendelsen

Fra Silkeborg kommunes side og fra Danmarks Naturfrednings-
forenings lokalkomite har man udtalt sig til støtte for ansøgningen.

Århus amtskommune. landskabskontoret, har tilkendegivet, at en udvidelse af campingpladsen ikke er forenelig med hensynet til det bærende element i fredningen, hvorfor man for så vidt angår udvidelse af campingarealet ikke kan anbefale det ansøgte.

Det fremgår bl.a. af fredningskendelsen, at det fredede område på grund af beliggenheden og terrænforholdene indgår som en væsentlig del af de landskabelige udsigter, man har fra Himmelbjerget, og at hensynet til dette spiller en væsentlig rolle såvel i motiveringen for fredningen som ved fastlæggelsen af det mere detaljerede grænseforløb i den nordlige del af området. I de generelle bestemmelser er det bl.a. bestemt, at der på de fredede arealer ikke må tillades teltning eller camping. I de særlige bestemmelser er det bl.a. fastsat, at den eksisterende campingplads på matr.nr. 8h, 9c, 6i og 6k Laven by, fortsat skal kunne drives, men at der skal være pligt til at opretholde en efter fredningsmyndighedernes skøn passende slørende beplantning.

Fredningsnævnet finder, at der i medfør af naturfredningslovens § 34 kan meddeles efterfølgende godkendelse af, at matr.nr. 5m er inddraget til camping, under hensyn til at arealet i en årække uden indsigelser fra omkringboende eller andre har været anvendt hertil, samt til, at slørende beplantning er etableret.

For så vidt angår tilkørselsarealet skal fredningsnævnet tilkendegive, at nævnet vil være indstillet på at meddele godkendelse, men at ejeren anmodes om at fremsende et konkret projekt til ændring af tilkørselsforholdene.

Hvad angår spørgsmålet om udvidelse af campingarealerne på matr.nr. 6e og 6d er der i fredningsnævnet enighed om, at en dispensation fra fredningskendelsen i medfør af naturfredningslovens § 34 af hensyn til landskabsbilledet ikke kan meddeles. "

Mogens Beier

Afgørelsen kan efter naturfredningslovens § 58 indbringes for Overfredningsnævnet, Slotsmarken 15. 2970 Hørsholm, af bl.a. ansøgeren og forskellige myndigheder.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende klageberettigede.

En tilladelse kan ikke udnyttes før udløbet af klagefristen. Er klage iværksat, kan tilladelsen ikke udnyttes, medmindre den opretholdes af Overfredningsnævnet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 5 år.

OVERFREDNINGSNÆVNET

REG. NR. 3800.00

Slotsmarken 15

2970 Hørsholm

Telefon 45 76 57 18 JF/ic

"Terrassen Camping"
v/Keld Andersen
Laven St.
8600 Silkeborg

6. maj 1991

J.nr. 2078/70-1/90

Fredningsnævnet for Århus Amts Vestlige Fredningskreds har den 18. oktober 1990 forelagt Overfredningsnævnet spørgsmålet om udvidelse af campingpladsen "Terrassen Camping" med et areal på knap 1½ ha af matr.nr. 6 d og 6 e Laven By.

Der har ikke i fredningsnævnet kunnet opnås enighed om sagens afgørelse, og det påhviler derfor efter naturfredningslovens § 34 Overfredningsnævnet at træffe afgørelse.

Både det nuværende campingpladsareal og det areal, som pladsen ønskes udvidet med, er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 14. februar 1972 om fredning af arealer ved Laven i Silkeborg Kommune. Udover almindelige forbud mod ændring af arealernes tilstand indeholder kendelsen bl.a. nogle særlige bestemmelser om camping. Således er bl.a. opstilling af camping- og beboelsesvogne forbudt uden for lovligt eksisterende campingpladser. Kendelsen er imidlertid ikke til hinder for, at der i det omfang, der måtte opstå behov, kan tillades oprettet yderligere camping- og parkeringsmuligheder. Specielt om "Terrassen Camping" udtaler kendelsen, at campingpladsen, der er en af de smukkeste beliggende i Jylland, kan fortsætte, hvis der opretholdes en slørende beplantning.

I maj 1990 tillod fredningsnævnet, at 2 arealer, der tidligere var taget i brug uden forudgående tilladelse, fortsat måtte anvendes til campingformål, men af hensyn til landskabsbilledet modsatte fredningsnævnet sig en yderligere udvidelse af pladsen.

Miljøministeriet, J. nr. SN

124117-0027

10 MAJ 1991

Akt. nr. 4

205
SH

Planerne for udvidelse af pladsen blev herefter delvis ændret. Således er grænsen, som markeres ved et løvtræshegn, blevet ændret, så den vil forløbe i retningen sydvest mod nordøst. Endvidere udlægges den nordlige del af udvidelsen som "grønt område" - med fodboldbane og lignende - så udvidelsen syner mindst muligt fra Himmelbjerget.

Efter besigtigelse bl.a. fra Himmelbjerget fandt 2 af fredningsnævnets medlemmer at kunne gå ind for det ændrede projekt på visse vilkår, medens nævnets 3. medlem fortsat fandt, at landskabsbilledet ville blive uheldig påvirket og derfor ikke burde tillades ved dispensation fra Overfredningsnævnets kendelse.

Århus Amt har frarådet, at der meddeles tilladelse til det ansøgte, idet den ønskede udvidelse anses for uforenelig med det bærende element i fredningen, nemlig ønsket om at sikre en ganske væsentlig del af Jul Sø's omgivelser - disse arealer har ikke blot en lokal oplevelsesværdi, men indgår som en væsentlig del af udsigterne fra Himmelbjerget.

Silkeborg Kommune har anbefalet, at der på en række vilkår meddeles dispensation til det ansøgte.

Efter besigtigelse og forhandling med sagens parter den 4. april 1991 skal Overfredningsnævnet enstemmigt udtale:

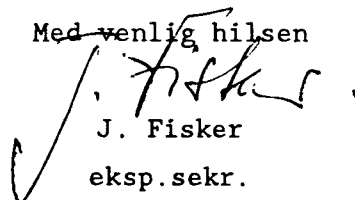
Overfredningsnævnet finder ikke at burde modsætte sig, at campingpladsen udvides til at omfatte det areal af matr.nr. 6 d og 6 e Laven By, som er vist på vedlagte rids, hvis tilladelsen gives på en række betingelser, som stort set svarer til de vilkår, som er foreslået af Silkeborg Kommune. Tilladelsen meddeles herefter på nedenstående betingelser vedrørende indretningen og anvendelsen af udvidelsesarealet:

1. Til erstatning for den nuværende adgangsvej til campingpladsen skal der etableres en ny adgangsvej umiddelbart nord om den eksisterende frugtplantage langs Himmelbjergvej.

2. Der må herudover kun foretages strengt nødvendige terrænreguleringer.
3. Der skal etableres og ved passende pleje opretholdes et mindst 5 m bredt beplantningsbælte i campingpladsens grænse mod nordvest.
4. Beplantningsbæltet, som skal indeholde mindst 50 % eg og 25 % ammetræer af rødell og birk, skal etableres med mindst 1 plante pr. 1½ m.
5. Kun det areal, der ligger syd for en linie trukket mod vest fra nordsiden af den eksisterende toiletbygning, må anvendes til camping. Ved indretningen af arealet skal der plantes træer i øst-vestlig retning til yderligere sløring af arealet. Anvendelsen af arealet nord for forannævnte linie skal stedse være begrænset til boldspil og lignende aktiviteter.
6. Der må ikke foretages nogen form for byggeri på det areal, hvormed campingpladsen er tilladt udvidet, ligesom der ikke må ske vinteropbevaring af campingvogne m.v.
7. Udvidelsesarealet må kun benyttes ca. 2 måneder i sommerperioden og kun under spidsbelastninger.
8. En endelig plan for indretningen skal forelægges fredningsnævnet til godkendelse, og arealet må ikke tages i brug, før beplantningsbæltet mod nordvest har opnået en sådan højde, at den udvidede campingplads sløres effektivt.

De fastsatte vilkår vil blive tinglyst på ejendommen.

Med venlig hilsen

J. Fisker
eksp.sekr.

FREDNINGSNÆVNET FOR
ÅRHUS AMTS VESTLIGE
FREDNINGSKREDS

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen

- 5 JULI 1991

8000 Århus C, den 4. juli 1991.

Sag nr 76/91

Tinghuset · Vester Allé 10
Tlf. 06 12 20 77

Nævnet har d.d. skrevet således til Jørgen Kristensen, Himmelbjergvej 9, 8600 Silkeborg:

"

Med skrivelse af 20. juni 1991 har Århus amtskommune fremsendt en fra Dem modtaget ansøgning om tilladelse til opstilling af en pølsevogn på Terrassen Camping, matr.nr. 1h Laven by; Linå, hvilken ejendom er omfattet af overfredningsnævnets kendelse af 14. februar 1972 om fredning af arealer ved Laven i Linå.

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde den 24. juni 1991.

Det skal herved meddeles, at fredningsnævnet i medfør af naturfredningslovens § 34, jfr. fornævnte kendelse, for sit vedkommende tillader, at De opstiller en pølsevogn på det anførte sted. "

Mogens Beier

Afgørelsen kan efter naturfredningslovens § 58 indbringes for Overfredningsnævnet, Slotsmarken 15, 2970 Hørsholm, af bl.a. ansøgeren og forskellige myndigheder.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende klageberettigede.

En tilladelse kan ikke udnyttes før udløbet af klagefristen. Er klage iværksat, kan tilladelsen ikke udnyttes, medmindre den opretholdes af Overfredningsnævnet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 5 år.

12/11/12-0027
Miljøministeriet
Skov- og Naturstyrelsen
J.nr. SN 12/11/12-0027
Akt. nr. 5

BH. ✓

12/11/12
3/14

FREDNINGSNÆVNET FOR
ÅRHUS AMTS VESTLIGE
FREDNINGSKREDSTinghuset · Vester Allé 10
Tlf. 06 12 20 77

8000 Århus C, den 17. marts 1992.

Sag nr. 8/1992.

Nævnet har d.d. skrevet således til Jørgen Kristensen,
Himmelbjergvej 9, Laven, 8600 Silkeborg:

"Fredningsnævnet har fra Silkeborg kommune modtaget en ansøgning fra Jørgen Kristensen om tilladelse til udvidelse af Terrassen Camping på ejendommen matr.nr. 8h Laven by, Linå, mod nordvest med et areal på 5.800 m² af naboejendommen, matr.nr. 5a Laven. Arealerne er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 14. februar 1972 om fredning af arealer ved Laven i Silkeborg kommune.

Fredningsnævnet har besigtiget ejendommen den 9. marts 1992. Det konstateredes, at andrageren allerede har inddraget arealet, og at der er opført høje legeredskaber og et gedehus i trykimprægneret træ, foretaget indhegning til geder samt sket beplantning i et ca. 3 m bredt bælte i skellet mod vest.

Jørgen Kristensen oplyste, at det ikke er muligt at udnytte Overfredningsnævnets dispensation af 6. maj 1991, idet ejeren af arealet ikke ønsker at sælge på nuværende tidspunkt.

Fredningsnævnet kan ikke i medfør af naturfredningslovens § 34, jfr. fornævnte kendelse, meddele tilladelse til den skete udvidelse af campingpladsen, da det ikke er foreneligt med det bærende element i fredningen, nemlig muligheden for at sikre en ganske væsentlig del af Julsøs omgivelser et landskabsbillede, der ikke blot har en mere lokal oplevelsesværdi, men som også indgår som en væsentlig del af de landskabelige udsigter fra Himmelbjerget.

Nævnet pålægger herefter ejeren at foretage retablering af arealet inden den 1. maj 1992. "

Mogens Beier
Mogens Beier

Afgørelsen kan efter naturfredningslovens § 58 indbringes for Overfredningsnævnet, Slotsmarken 15, 2970 Hørsholm, af bl.a. ansøgeren og forskellige myndigheder.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende klageberettigede.

Skov- og Naturstyrelsen

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen

18 MRS. 1992

2d
1211/12-0027/6JUS
SM

OVERFREDNINGSNÆVNET

Slotsmarken 15
2970 Hørsholm
Telefon 45 76 57 18 MØ

Terrassen Camping
Jørgen Kristensen
Himmelbjergvej 9, Laven St.
8600 Silkeborg

26. august 1992

J.nr. 151-17

Fredningsnævnet for Århus Amts Vestlige Fredningskreds har den 9. marts 1992 i medfør af naturfredningslovens § 34 afslået at meddele dispensation til udvidelse af Terrassen Camping mod nordvest med et areal på 5.800 m² af naboejendommen, matr.nr.5 a, Laven.

Arealerne er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 14. februar 1972 om fredning af arealer ved Laven i Silkeborg Kommune, som bl.a. har til formål at sikre en ganske væsentlig del af Julsøs omgivelser et landskabsbillede der indgår som en væsentlig del af de landskabelige udsigter fra Himmelbjerget.

Overfredningsnævnet meddelte den 6. maj 1991 efter besigtigelse af området dispensation på en række vilkår til at udvidelse af campingpladsen ved dens sydvestlige skel. Dispensationen angik et areal på ca. 1½ ha og blev givet dels til camping og dels til anlæg af græsareal med mulighed for boldspil. Dispensationen kan imidlertid ikke udnyttes, da ejeren af arealet ikke ønsker at sælge på nuværende tidspunkt.

Det fremgår af sagen, at De i stedet ønsker at erhverve en del af matr.nr. 5 a med henblik på benyttelse til boldbane, gedefold og legeplads. Ansøgningen indebærer tilladelse til at rykke et allerede eksisterende ca. 150 m langt læbælte 35 meter mod vest. Ifølge det oplyste, er der allerede opført legeredskaber og et gedehus i trykimprægneret træ, foretaget

Miljøministeriet, J. nr. SN
21/12-0027
25. AUG. 1992

Akt nr 2

LUS

indhegning til geder samt foretaget beplantning i et ca. 3 meter bredt bælte i skellet mod vest.

Århus Amt har overfor fredningsnævnet meddelt, at den ansøgte udvidelse ikke kan anbefales, idet udvidelsen anses for uforenelig med det bærende element i fredningen, nemlig hensynet til udsigterne fra Himmelbjerget.

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomite kan anbefale det ansøgte såfremt det kun vedrører en lille del af det samlede areal.

Silkeborg Kommune har anbefalet, at der meddeles dispensation på vilkår at der etableres beplantningsbælte ved det ønskede areals vest- og nordskel i minimum 5 meters bredde, at legeredskaberne fremtræder i afdæmpede farver, at arealet kun benyttes til boldspil, gedefold og legeplads, at der ikke opføres bygninger og at den tidligere meddelte tilladelse bortfalder.

De har i Deres klageskrivelse bl.a. anført, at den ansøgte udvidelse ikke på nogen måde vil kunne ses fra Himmelbjerget eller fra nogen offentlig tilgængelig vej og derfor ikke vil få indflydelse på det landskabsbillede man kan se Himmelbjerget, hvorimod det vil være med til at sløre den allerede eksisterende campingplads.

Overfredningsnævnet skal udtale:

Overfredningsnævnet fandt enstemmigt og efter besigtigelse af området i 1991, at det var foreneligt med fredningens formål, at meddele dispensation på visse vilkår til udvidelse af campingpladsen ved dens sydvestlige skel. Dispensationen kan efter det oplyste ikke udnyttes.

Overfredningsnævnet finder efter omstændighederne ingen anledning til at anlægge en anderledes vurdering af ansøgningen vedrørende udvidelse til boldbane, gedefold og legeplads med et mindre areal ved campingpladsens nordvestlige skel.

Overfredningsnævnet ændrer derfor fredningsnævnets afgørelse og meddeler dispensation til det ansøgte på de af Silkeborg Kommune stillede vilkår.

I sagens behandling har deltaget samtlige 11 medlemmer af Overfredningsnævnet. Afgørelsen er enstemmig.

Med venlig hilsen

Mette Østrup

fm.

OVERFREDNINGSNÆVNET

Slotsmarken 15
2970 Hørsholm
Telefon 45 76 57 18 MØ

Terrassen Camping
Jørgen Kristensen
Himmelbjergvej 9, Laven St.
8600 Silkeborg

9. september 1992

J.nr. 151-17

Overfredningsnævnet har modtaget Deres brev af 2. september 1992 vedrørende udvidelse af Terrassen Camping på matr. nr. 5 a, Laven i Silkeborg Kommune.

Overfredningsnævnet meddelte Dem den 26. august 1992 i medfør af naturfredningslovens § 34 dispensation til udvidelse af Terrassen Camping mod nord-vest med et areal på 5.800 m² af naboejendommen matr. nr. 5 a, Laven bl.a. på vilkår, at en tidligere meddelt tilladelse til udvidelse af campingpladsen ved dens sydvestlige skel bortfaldt. Tilladelsen kunne efter Deres oplysninger ikke udnyttes. De har nu oplyst at have begrundet håb om at kunne udnytte den tidligere meddelte tilladelse, hvorfor De ønsker Overfredningsnævnets afgørelse af 26. august 1992 ophævet. De tilbagetrækker derfor Deres klage over fredningsnævnets afgørelse vedrørende matr. nr. 5 a, Laven.

På baggrund af ovenstående ophæver Overfredningsnævnet efter omstændighederne sin afgørelse af 26. august 1992.

De har i Deres skrivelse af 2. september 1992 endvidere anmodet Overfredningsnævnet om en beskrivelse af, på hvilke vilkår De kan benytte ejendommen matr. nr. 5 a, Laven uden at komme i konflikt med fredningens formål. De henvises i den anledning til at rette henvendelse til fredningsnævnet.

På formandens vegne

Mette Østrup
fuldm.

Ministeriet, J. nr. SN
12.11.92-0027
1. SEP. 1992

-kt. nr. 9

UDSKRIFT

AF

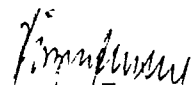
forhandlingsprotokollen for
Fredningsnævnet for Århus Amt.

Den 24/5 1993
Sag nr. 57/1993

traf Fredningsnævnet afgørelse i
angående ansøgning om tilladelse til
udvidelse af huset med ca. 100 m²
til boligen og en garage på ca. 21
m² på ejendommen matr. nr. 5 c Laven
by, Lindå, der omfattet af Laven-
fredningen.

I sagen, der har været behandlet skriftligt, har deltaget
Fredningsnævnets formand, dommer Jørgen Jensen, det
amtsvalgte medlem, amtsrådsmedlem Frede Bakkær, og det
kommunevalgte medlem, økonomichef Henning G. Pedersen.
Der foreligger ansøgningsmateriale af 13. marts 1993 med
angivelse af projektet.

Århus Amt, Landskabskontoret, har anbefalet det ansøgte.
Fredningsnævnet meddelte efter naturbeskyttelseslovens § 50
dispensation til det ansøgte.

Jørgen Jensen.

Afgørelsen kan efter lov om naturbeskyttelse påklages til
Naturklagenævnet af bl.a. adressaten for afgørelsen og
forskellige myndigheder.
Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den
pågældende klageberettigede.
Klage indgives skriftligt til Fredningsnævnet, der
videresender klagen til Naturklagenævnet.
En tilladelse kan ikke udnyttes før udløbet af klagefristen.
Er klage iværksat, kan tilladelsen ikke udnyttes, medmindre
Naturklagenævnet bestemmer andet.
Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år.

Udskrift er sendt til: ansøger, kommune, amt, Danmarks Natur-
fredningsforening samt Skov- og Naturstyrelsen.

12 JAN. 1994

U D S K R I F T

AF

forhandlingsprotokollen for
Fredningsnævnet for Århus Amt.

Den 10. januar 1994
Sag nr. 136/1993

traf Fredningsnævnet afgørelse i
angående ansøgning om tilladelse til
udvidelse af Terrassen Camping, der
er omfattet af Overfredningsnævnets
kendelse af 14. februar 1972 om
fredning af arealer ved Laven i
Silkeborg kommune samt deklaration
tinglyst 4. juni 1991 vedrørende
dispensation.

I sagen, der har været behandlet skriftligt, har deltaget
Fredningsnævnets formand, dommer Jørgen Jensen, det
amtsvalgte medlem, amtsrådsmedlem Frede Bakkær, og det
kommunevalgte medlem, Henning Pedersen.

Sagens bilag - herunder ansøgning af 8. december 1993 - var
til stede.

Århus Amt, Natur og Miljø, har anbefalet det ansøgte.

Fredningsnævnet meddelte efter naturbeskyttelseslovens § 50
dispensation til det ansøgte på vilkår, at træerne plantes i
den angivne størrelse på 2-2,5 m.

Jørgen Jensen.

Afgørelsen kan efter lov om naturbeskyttelse påklages til
Naturklagenævnet af bl.a. adressaten for afgørelsen og
forskellige myndigheder.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den
pågældende klageberettigede.

Klage indgives skriftligt til Fredningsnævnet, der
videresender klagen til Naturklagenævnet.

En tilladelse kan ikke udnyttes før udløbet af klagefristen.

Er klage iværksat, kan tilladelsen ikke udnyttes, medmindre
Naturklagenævnet bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år.

Udskrift er sendt til: ansøger, kommune, amt, Danmarks Natur-
fredningsforening, Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt
samt Skov- og Naturstyrelsen.

2d
1211/12-0027

9

Dag

U D S K R I F T
AF

2 1 12, 1994

forhandlingsprotokollen for
Fredningsnævnet for Århus Amt.Den 14/4 1994
Sag nr. 35/1994

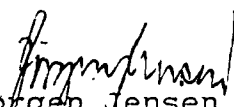
traf Fredningsnævnet afgørelse i
angående ansøgning om tilladelse til
opførelse af en bygning indeholdende
toiletter, bad, vask og køkken på
Terrassen Camping, matr. nr. 8 h
Laven by, Linå, der er omfattet af
Overfredningsnævnets kendelse af 14.
februar 1972.

I sagen, der har været behandlet skriftligt, har deltaget
Fredningsnævnets formand, dommer Jørgen Jensen, det
amtsvalgte medlem, amtsrådsmedlem Frede Bakkær, og det
kommunevalgte medlem, Henning G. Pedersen.

Sagens bilag - herunder ansøgning af 3. marts 1994 - var til
stede.

Århus Amt, Natur og Miljø, har anbefalet det ansøgte.

Fredningsnævnet meddelte efter naturbeskyttelseslovens § 50
dispensation til det ansøgte.

Jørgen Jensen.

Afgørelsen kan efter lov om naturbeskyttelse påklages til
Naturklagenævnet af bl.a. adressaten for afgørelsen og
forskellige myndigheder.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den
pågældende klageberettigede.

Klage indgives skriftligt til Fredningsnævnet, der
videresender klagen til Naturklagenævnet.

En tilladelse kan ikke udnyttes før udløbet af klagefristen.

Er klage iværksat, kan tilladelsen ikke udnyttes, medmindre
Naturklagenævnet bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år.

Udskrift er sendt til: ansøger, kommune, amt, Danmarks Natur-
fredningsforening, Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt
samt Skov- og Naturstyrelsen.

12W/12-0027

10

U D S K R I F T

AF

forhandlingsprotokollen for
Fredningsnævnet for Århus Amt.

1994

Den 14/4 1994
Sag nr. 35/1994

Rettelse:

*) 130 m² swimmingpool samt

Fredningsnævnet for Århus Amt
den 27. april 1994

J. Jensen
Jørgen Jensen.

traf Fredningsnævnet afgørelse i
angående ansøgning om tilladelse til
opførelse af en bygning indeholdende *)
toiletter, bad, vask og køkken på
Terrassen Camping, matr. nr. 8 h
Laven by, Linå, der er omfattet af
Overfredningsnævnets kendelse af 14.
februar 1972.

I sagen, der har været behandlet skriftligt, har deltaget
Fredningsnævnets formand, dommer Jørgen Jensen, det
amtsvalgte medlem, amtsrådsmedlem Frede Bakkær, og det
kommunevalgte medlem, Henning G. Pedersen.

Sagens bilag - herunder ansøgning af 3. marts 1994 - var til
stede.

Århus Amt, Natur og Miljø, har anbefalet det ansøgte.

Fredningsnævnet meddelte efter naturbeskyttelseslovens § 50
dispensation til det ansøgte.

J. Jensen
Jørgen Jensen.

Afgørelsen kan efter lov om naturbeskyttelse påklages til
Naturklagenævnet af bl.a. adressaten for afgørelsen og
forskellige myndigheder.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den
pågældende klageberettigede.

Klage indgives skriftligt til Fredningsnævnet, der
videresender klagen til Naturklagenævnet.

En tilladelse kan ikke udnyttes før udløbet af klagefristen.

Er klage iværksat, kan tilladelsen ikke udnyttes, medmindre
Naturklagenævnet bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år.

Udskrift er sendt til: ansøger, kommune, amt, Danmarks Natur-
fredningsforening, Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt
samt Skov- og Naturstyrelsen.

FREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMT

Retten i Randers, Sandgade 12.
8900 Randers - tlf. 86 43 70 00.

15. juni 1995

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen

1. JUNI 1995

Jørgen Kristensen

Terrassen Camping,

Laven,

8600 Silkeborg

REG. NR. 3800-00

Vedr. Terrassen Camping.

I skrivelse af 6. februar 1995 til Århus Amt har De søgt om tilladelse til opstilling af to hoppepuder på ovennævnte campingplads, der er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 14. februar 1972 om fredning af arealer ved Laven.

Nævnet foretog besigtigelse af ejendommen den 10. maj 1995, hvor De oplyste, at hoppepuderne vil blive benyttet 4 - 5 måneder om året, og at de vil blive fjernet om vinteren.

Fredningsnævnet tillader i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, det ansøgte, på vilkår

at hoppepuderne maksimalt bliver 1,25 meter høje

at hoppepuderne fremtræder i en jordfarve

at hoppepuderne alene benyttes i perioden medio april til medio september, og

at hoppepuderne placeres på andet plateau i boldspilområdet i forhold til toiletbygningerne.

Klagevejledning.

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen. Klageberettigede er:

Ansøgeren, Kommunalbestyrelsen, Århus Amt, Skov- og Naturstyrelsen, Danmarks

Naturfredningsforening samt lokale foreninger og lignende, der har en væsentlig

interesse i afgørelsen.

Miljøministeriet

Skov- og Naturstyrelsen

J.nr. SN 1211/12-0027

Akt. nr. 12

BH.

En evt. klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derpå vil sørge for sagens videresendelse til Naturklagenævnet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jfr. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Med venlig hilsen

Mogens Beier

Kopi sendt til:

Århus Amt (Natur & Miljø, (j.nr. 8-70-41-743004-1-93), Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg.
Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø.

Det centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø.

Danmarks Naturfredningsforening, Nørregade 2, 1165 København K.

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomiteé, v/Bo Ryge Sørensen, Søholt Allé 26, 8600 Silkeborg.

Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Sølyst, Kjellerupvej 111, 8220 Brabrand.

Gårdejer Frede Bakkær, Ålhøjvej 4, 8653 Them.

Henning G. Pedersen, Himmelbjergvej 24, 8600 Silkeborg.

Silkeborg Kommune, Søvej 1, 8600 Silkeborg.

FREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMT

Retten i Randers, Sandgade 12
8900 Randers - tlf. 86 43 70 00

REG. NR. 3800. 00**04/11-96**

Silkeborg Kommune
Teknisk Forvaltning
Rådhuset
Søvej 1
8600 Silkeborg

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
05 NOV. 1996

**Vedr. j.nr. 101/1996 - udvidelse af 10 eksisterende campinghytter på Terrassen
Camping i Laven - matr.nr. 9 c, Laven by, Linå.**

Den 10. oktober 1996 fremsendte Århus Amt en fra kommunen forelagt ansøgning fra Terrassen Camping, Himmelbjergvej 9, Laven St., om tilladelse til udvidelse af ovennævnte campinghytter med hver ca. 5 m².

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 14. februar 1972 om fredning af arealer ved Laven.

Da der er tale om en mindre tilbygning til nogle allerede eksisterende campinghytter, findes det ansøgte ikke at stride mod fredningens formål, og Fredningsnævnet meddeler herefter i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50 stk. 1, tilladelse til det ansøgte, på vilkår at udvidelserne foretages i overensstemmelse med de fremsendte tegninger.

Klagevejledning

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

Klageberettigede er:

Ansøgeren, Kommunalbestyrelsen, Århus Amt, Skov- og Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening samt lokale foreninger og lignende, der har en væsentlig interesse i afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derpå vil sørge for sagens videresendelse til Naturklagenævnet.

AD 1996-1211/12-0030

AKT 1

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 1.

Med venlig hilsen

Mogens Beier

Kopi er sendt til:

Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (j.nr. 8-70-41-743004-1-96
Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø

Det centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø

Danmarks Naturfredningsforening, Nørregade 2, 1165 København K

Danmarks Naturfredningssforenings lokalkomite v/Bo ryge Sørensen, Søholt Allé 26,
8600 Silkeborg

Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Sølyst, Kjellerupvej 111, 8220 Brabrand

Gårdejer Frede Bakkær, Ålhøjvej 4, 8653 Them

Henning G. Pedersen, Himmelbjergvej 24, 8600 Silkeborg

FREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMT

Retten i Randers, Sandgade 12
8900 Randers - tlf. 86 43 70 00

17/12-96

Lars B. Rasmussen
Lavenvej 1
Linå
8600 Silkeborg

REG. NR. 38 00 00

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
18 DEC. 1996

Vedr. j.nr. 124/96 - fjernelse af mergelgrav på matr.nr. 5 g Laven by, Linå.

I skrivelse af 13. november 1996 til Århus Amt har De søgt om tilladelse til at udjævne terrænet omkring en gammel mergelgrav på ca. 500 m² på ovennævnte ejendom. Århus Amt har fremsendt sagen til Fredningsnævnet den 28. november 1996.

Mergelgraven ligger i grænseområdet mellem arealer, som er fredet ved henholdsvis Overfredningsnævnets kendelse af 23. juni 1966 og 14. februar 1972.

Arealet ligger på en bakkeryg nordvest for Laven Stationsby i et område, som blev fredet for at beskytte landskabsformerne, der bl.a. indgår i udsigterne fra Himmelbjerget. En udjævning af terrænet vil dog ikke være af afgørende betydning for de landskabelige værdier. Cirka 100 meter længere mod øst, er der et område, som er et ældre overdrev, der er delvist træbevokset. På dette areal bør der ikke ske indgreb.

Da mergelgraven kun har ubetydelig naturmæssig betydning, og efter det oplyste er generende i driften, meddeler Fredningsnævnet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, tilladelse til det ansøgte på vilkår, at der ikke tilføres fyld, men kun sker en udjævning fra gravens nærmeste omgivelser.

Klagevejledning

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

Klageberettigede er:

Ansøgeren, Kommunalbestyrelsen, Århus Amt, Skov- og Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening samt lokale foreninger og lignende, der har en væsentlig interesse i afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derpå vil sørge for sagens videresendelse til Naturklagenævnet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende

ad s.w. 1996-124/12-0030
2

4

virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 1.

Med venlig hilsen

Mogens Beier

Kopi er sendt til:

Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (j.nr. 8-70-51-8-743-6-96)

Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø

Det centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø

Danmarks Naturfredningsforening, Nørregade 2, 1165 København K

Danmarks Naturfredningssforenings lokalkomite v/Bo Ryge Sørensen, Søholt Allé 26, 8600 Silkeborg

Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Sølyst, Kjellerupvej 111, 8220 Brabrand

Gårdejer Frede Bakkær, Ålhøjvej 4, 8653 Them

Henning G. Pedersen, Himmelbjergvej 24, 8600 Silkeborg

Silkeborg Kommune, Søvej 1, 8600 Silkeborg

08 JAN. 1997

TIL ORIENTERING

FREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMT

Retten i Randers, Sandgade 12
8900 Randers tlf. 86 43 70 00

06/01-97

Jørgen Kristensen
Terrassen Camping
Himmelbjergvej 9
Laven St.
8600 Silkeborg

REG. NR. 3800.00.

**Vedr. j.nr. 101/1996 - udvidelse af 10 eksisterende campinghytter på Terrassen
Camping i Laven - matr.nr. 9 c Laven by, Linå.**

I skrivelse af 4. november 1996 meddelte Fredningsnævnet tilladelse til udvidelse af ovennævnte campinghytter med hver cirka 5 m2 på vilkår, at udvidelserne blev foretaget i overensstemmelse med de fremsendte tegninger.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 14. februar 1972 om fredning af arealer ved Laven.

Den 12. december 1996 har Århus Amt fremsendt Deres skrivelse af 27. november 1996, hvorefter udformningen af udvidelsen ændres således, at denne etableres på siden af hytterne, og ikke som oprindelig tænkt ved den ene gavl. Der er fortsat tale om en udvidelse på cirka 5 m2.

Da der er tale om en mindre tilbygning til nogle allerede eksisterende campinghytter, og idet udformningen af tilbygningen skønnes harmonisk, findes det ansøgte ikke at stride mod fredningens formål, og Fredningsnævnet meddeler herefter i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, tilladelse til den ændrede udformning på vilkår, at udvidelserne foretages i overensstemmelse med de senest fremsendte tegninger.

Klagevejledning

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

Klageberettigede er:

Ansøgeren, Kommunalbestyrelsen, Århus Amt, Skov- og Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening samt lokale foreninger og lignende, der har en væsentlig interesse i afgørelsen.

AD 1996-1211/12-0030

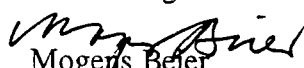
AKT 3

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derpå vil sørge for sagens videresendelse til Naturklagenævnet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 1.

Med venlig hilsen

Mogens Beier

Kopi er sendt til:

Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (j.nr. 8-70-51-8-743004-1-96)

Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø

Det centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø

Danmarks Naturfredningsforening, Nørregade 2, 1165 København K

Danmarks Naturfredningssforenings lokalkomite v/Bo Ryge Sørensen. Søholt Allé 26, 8600 Silkeborg

Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Sølyst, Kjellerupvej 111, 8220 Brabrand
Gårdejer Frede Bakkær, Ålhøjvej 4, 8653 Them

Henning G. Pedersen, Himmelbjergvej 24, 8600 Silkeborg

Silkeborg Kommune, Teknisk forvaltning, Søvej 1, 8600 Silkeborg (j.nr. /bh)

FREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMT

Retten i Randers, Sandgade 12
8900 Randers - tlf. 86 43 70 00

19/02-97

REG. NR. 3800.00

Silkeborg Kommune
Teknisk forvaltning
Søvej 1
8600 Silkeborg

Vedr. j.nr. 2/1997 og 8/1997 - tilladelse til opførelse af udestue, delvis overdækning af varegård og opførelse af garagebygning på ejendommen matr.nr. 8 h Laven by, Linå - Terrassen Camping, Laven St. - Deres j.nr.009/97.

Den 13. januar 1997 fremsendte kommunen for Hanne Grete og Jørgen Kristensen ansøgning om tilladelse til opførelse af en udestue ved tillukning af en eksisterende overdækket terrasse.

I skrivelse af 15. januar 1997 har Hanne Grete og Jørgen Kristensen yderligere søgt om tilladelse til udvidelse af den eksisterende garagebygning. Udbygningen vil finde sted på "bagsiden" af en eksisterende bygning, således at den ikke vil blive synlig fra syd (Himmelbjerget). Endvidere er der ansøgt om tilladelse til overdækning af varegården, som ligger i umiddelbar tilknytning til den eksisterende butikbygning. En delvis overdækning vil ikke ændre den landskabelige virkning væsentligt.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 14. februar 1997 om fredning af arealer ved Laven.

Da de ansøgte bygningsarbejder ikke findes at stride mod fredningens formål meddeler Fredningsnævnet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, tilladelse til det ansøgte på vilkår, at byggeriet udføres i overensstemmelse med de fremsendte tegninger med beliggenhedsplan.

Klagevejledning

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

Klageberettigede er:

Ansøgeren, Kommunalbestyrelsen, Århus Amt, Skov- og Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening samt lokale foreninger og lignende, der har en væsentlig interesse i afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derpå vil sørge for sagens videresendelse til Naturklagenævnet.

AD SN 1996-1211/12-0030

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 1.

Med venlig hilsen

Mogens Beier

Kopi er sendt til:

Hanne Grete og Jørgen Kristensen, Terrassen Camping, Himmelbjergvej 9, Laven St.
8600 Silkeborg

Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (j.nr. 8-70-51-8-743-1-97)
Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø

Det centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø

Danmarks Naturfredningsforening, Nørregade 2, 1165 København K

Danmarks Naturfredningssforenings lokalkomité v/Bo Ryge Sørensen, Søholt Allé 26,
8600 Silkeborg

Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Sølyst, Kjellerupvej 111, 8220 Brabrand
Gårdejer Frede Bakkær, Ålhøjvej 4, 8653 Them

Henning G. Pedersen, Himmelbjergvej 24, 8600 Silkeborg

FREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMT

Retten i Randers, Sandgade 12
8900 Randers - tlf. 86 43 70 00

02/05-97

Elsa og John W. Jensen
Emilehøj 15, 3.mf.
8270 Højbjerg

REG. NR. 3800.00

Vedr. j.nr. 117/1996 - opførelse af nyt sommerhus til erstatning for eksisterende hus på matr.nr. 6 m Laven by, Linå, Himmelbjergvej 46 A, Laven.

Kalmar-Huse af 1988 A/S har for Dem ansøgt om tilladelse til opførelse af et sommerhus på 60 m² til erstatning for det nuværende meget forsømte hus på 38 m² på ovennævnte ejendom.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 14. februar 1992⁷ om fredning af arealer ved Laven og i kendelsen er der følgende særbestemmelse for ejendommen:

"Der meddeles dispensation til ombygning af eksisterende sommerhus, evt. opførelse af et nyt i stedet for det eksisterende. Tegninger skal indsendes til Fredningsnævnets godkendelse, forinden byggeriet påbegyndes. Der må opretholdes en slørende beplantning mellem hus og sø".

Fredningsnævnet foretog den 23. april 1997 besigtigelse.

De nærmere planer for opførelsen af sommerhuset drøftedes.

De oplyste, at det er planen at fjerne det nuværende hus fuldstændigt og at det nye hus skal bæres af en stolpekonstruktion med stolper på 20 x 20 cm med en limtræsrem ovenpå på 200 mm bredde. De erklærede Dem indforstået med, at huset placeres således på grunden, at taghøjden på det nye hus ikke vil overstige højden på det eksisterende hus.

Århus Amt, Natur & Miljø, oplyste, at Amtet ikke har indvendinger i relation til husets størrelse, men at man finder det vigtigt at det "trykkes" så langt ned i skrænten som muligt.

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomiteé anførte, at man kan anbefale projektet.

Da der i fredningskendelsen er meddelt tilladelse til opførelse af nyt hus til erstatning for det eksisterende, meddeler Fredningsnævnet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, tilladelse til det ansøgte på vilkår

at huset placeres således på grunden, at taghøjden på det nye hus ikke overstiger højden på det nuværende hus,

ad sni 996 1211/12-0030

- at byggeriet udføres i overensstemmelse med de fremsendte tegninger og skitser,
- at stolper/sokler holdes i mørke jordfarver, husets vægge i en grøn farve og taget i Umbra betonteglsten, og
- at der vedligeholdes og opretholdes en slørende beplantning mellem huset og søen
- at det nuværende hus fjernes fuldstændig

Klagevejledning

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

Klageberettigede er:

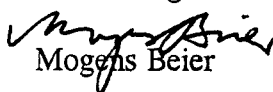
Ansøgeren, Kommunalbestyrelsen, Århus Amt, Skov- og Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening samt lokale foreninger og lignende, der har en væsentlig interesse i afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derpå vil sørge for sagens videresendelse til Naturklagenævnet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 1.

Med venlig hilsen

Mogens Beier

Kopi er sendt til:

Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (j.nr. 8-70-51-8-743-9-96)

Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø

Det centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø

Danmarks Naturfredningsforening, Nørregade 2, 1165 København K

Danmarks Naturfredningssforenings lokalkomité v/Bo Ryge Sørensen, Søholt Allé 26, 8600 Silkeborg

Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Sølyst, Kjellerupvej 111, 8220 Brabrand

Gårdejer Frede Bakkær, Ålhøjvej 4, 8653 Them

Henning G. Petersen, Himmelbjergvej 24, 8600 Silkeborg

Silkeborg Kommune, Søvej 1, 8600 Silkeborg

Kalmar-Huse af 1988 A/S, Hellevej 37, 6740 Bramming

FREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMT

Retten i Randers, Sandgade 12
8900 Randers - tlf. 86 43 70 00

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen 18/11-98
23 NOV. 1998

Arkitekt Hans-Erik Magnild
Slangebakken 9
Laven
8600 Silkeborg

REG. NR. 3800.00

Vedr. j.nr. 78/1998 - opførelse af 4 helårshuse på Terrassen Camping, Laven.

De har for Jørgen Kristensen, Terrassen Camping, ansøgt om Fredningsnævnets godkendelse af et projekt til opførelse af 4 enfamiliehuse på ovennævnte ejendom. De har nærmere redegjort for projektet i tegningsmateriale udleveret til Fredningsnævnet. Der er endvidere ansøgt om tilladelse til forbedring af vejforholdene af hensyn til tilkørslen til campingpladsen og de 4 kommende huse.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 14. februar 1972 om fredning af arealer ved Laven.

Fredningsnævnet foretog besigtigelse den 9. oktober 1998.

De og Jørgen Kristensen redegjorde i den forbindelse nærmere for det ansøgte projekt ud fra de udleverede tegninger. Det oplystes, at ejendommene påtænkes opført i røde teglsten med rødt tegltag og cedertræsbeklædning. Det er endvidere planen at forbedre tilkørselsforholdene ved at gøre vejen bredere og ved at befæste denne. Vejen forbliver i nuværende niveau, og der vil blive lavet en ny nedkørsel bag om husene til nogle campinghytter. Opfyldning vil blive max. 1,5 meter.

Århus Amt, Natur og Miljø, oplyste, at man ikke vil modsætte sig det ansøgte byggeri, og at det derfor indstilles, at det forelagte byggeri godkendes i princippet under forudsætning af, at udformning og materialevalg overholdes. Amtet finder i øvrigt, at der er tale om et fint projekt, hvor grundidéen i bebyggelsen bør gå igen. Det bemærkes, at området i forvejen er berørt af byggeri.

Silkeborg Kommune anførte, at kommunen har givet dispensation til udstykningen, og at man finder det positivt, at der er tale om bebyggelse med et ensartet arkitektonisk præg.

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomite anførte, at man finder glaspartierne i husene for høje, men i øvrigt ikke har indvendinger mod det ansøgte.

ad 1996-1211/12-0030

De oplyste i den forbindelse, at De har beregnet, at det ikke er muligt at solen genspejles ud til søen.

Fredningsnævnets bemærkninger:

Ved Overfredningsnævnets kendelse af 14. februar 1972 om fredning af arealer ved Laven meddeltes der dispensation til opførelse af 4 helårshuse på den omhandlede del af ejendommen.

Når henses hertil, samt til at der er tale om et projekt, som giver et ensartet arkitektonisk præg, meddeler Fredningsnævnet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, principiel tilladelse til det ansøgte på vilkår, at udformning og materialevalg overholdes. Der kan alene forventes tilladelse til mindre ændringer i det færdige projekt. Det er endvidere et vilkår, at der opretholdes og vedligeholdes skærmende beplantning bag bebyggelsen og op mod campingpladsen, samt at de endelige tegninger for byggeriet forelægges Fredningsnævnet til godkendelse.

Klagevejledning

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

Klageberettigede er:

Ansøgeren, Kommunalbestyrelsen, Århus Amt, Skov- og Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening samt lokale foreninger og lignende, der har en væsentlig interesse i afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derpå vil sørge for sagens videresendelse til Naturklagenævnet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 1.

Med venlig hilsen

Mogens Beier

Kopi er sendt til:

Jørgen Kristensen, Terrassen Camping, Himmelbjergvej 9, 8600 Silkeborg
Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (j.nr. 8-70-51-8-743-3-98
Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Det centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø

Danmarks Naturfredningssforenings lokalkomité v/Bo Ryge Sørensen, Søholt Allé 26,
8600 Silkeborg

Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Sølyst, Gjellerupvej 11, 8220 Brabrand
Børge Sundahl, Vinkelvej 5, 8870 Langå

Henning G. Petersen, Himmelbjergvej 24, 8600 Silkeborg

Silkeborg Kommune, Søvej 1, 8600 Silkeborg

FREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMT**Retten i Randers, Sandgade 12
8900 Randers - tlf. 86 43 70 00**

5 SEP. 1999

03/09-99

Advokat Jon Søberg
Tværgade 9
8600 Silkeborg**REG. NR.** 3800 00**Vedr. j.nr. 82/1999 - opførelse af enfamiliehus på parcel af matr.nr. 8 h Laven
by, Linå, Terrassen Camping, Himmelbjergvej 9, Laven - Deres j.nr. 104447.**

I skrivelse af 18. november 1998 meddelte Fredningsnævnet tilladelse til opførelse af 4 enfamiliehuse på 4 parceller, der skulle udstykkes fra ovennævnte ejendom. Der blev fastsat en række vilkår, og Fredningsnævnet lagde særlig vægt på, at der var tale om et projekt, der gav et ensartet arkitektonisk præg.

Den 13. august 1999 har Århus Amt fremsendt et fra Dem modtaget nyt projekt, hvor der på de to vestligste grunde ønskes opført et større enfamiliehus på 265 m².

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 14. februar 1972 om fredning af arealer ved Laven.

Fredningsnævnet foretog besigtigelse den 26. august 1999. Under besigtigelsen oplyste ejeren af Terrassen Camping, Jørgen Kristensen, at han er indforstået med, at der herefter alene kan meddeles tilladelse til opførelse af 3 huse på det omhandlede areal, hvor der efter Overfredningsnævnets kendelse er meddelt dispensation til opførelse af 4 hel-årshuse.

Enfamiliehuset, der ønskes opført på den vestligste af de nu 3 parceller, vil ikke få en taghøjde, der overstiger kote 59,5, og der vil fortsat blive en skærmende beplantning nord for huset op mod campingpladsen. Det blev endvidere oplyst, at vinduespartiet mod syd på den fremsendte skitse vil blive brudt af nogle stolper, og at der mod syd vil blive isat refleksfrit glas. Huset, der opføres i et plan, bliver med røde sten og røde vingetagsten.

Silkeborg Kommune har erklæret, at man ikke har indvendinger mod det planlagte byggeri, men lægger vægt på, at der bliver et grønt slørende bælte op mod campingpladsen.

Århus Amt, Natur og Miljø, har ligeledes kunnet anbefale det ændrede projekt på nærmere angivne vilkår.

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomite har ligeledes anbefalet projektet.

Fredningsnævnets bemærkninger:

Da ejeren af Terrassen Camping har accepteret, at den tidligere meddelte dispensation

ad 1826-124/12-0030
8

til 4 helårshuse reduceres til 3 ved at de to vestligste parceller sammenlægges til én parcel, finder Fredningsnævnet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, at kunne meddele tilladelse til opførelse af det planlagte byggeri på vilkår at dette udføres i overensstemmelse med de fremsendte tegninger, dog med fornævnte ændringer, der blev oplyst under besigtigelsen, og at der opretholdes og vedligeholdes en skærmende beplantning bag bebyggelsen op mod campingpladsen.

Fredningsnævnets tilladelse af 18. november 1998 er således fortsat gældende for de to østlige parceller.

Klagevejledning

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

Klageberettigede er:

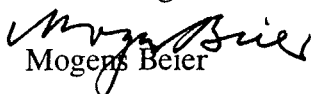
Ansøgeren, Kommunalbestyrelsen, Århus Amt, Skov- og Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening samt lokale foreninger og lignende, der har en væsentlig interesse i afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derpå vil sørge for sagens videresendelse til Naturklagenævnet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 1.

Med venlig hilsen

Mogens Beier

Kopi er sendt til:

Eli Mørch, c/o Hans Jørgen Mørch, Tranekærsvænget 62, 8310 Tranbjerg.

Jørgen Kristensen, Terrassen Camping, Himmelbjergvej 9, 8600

Silkeborg

Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (j.nr. 8-70-51-8-743-3-98)

Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø

Det Centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomiteé v/Gaby Jurik, Himmelbjergvej 11, 8600 Silkeborg

Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Sølyst, Gjellerupvej 11, 8220 Brabrand
Børge Sundahl, Vinkelvej 5, 8870 Langå

Henning G. Pedersen, Himmelbjergvej 24, 8600 Silkeborg

Silkeborg Kommune, Miljø- og planafdelingen, Søvej 1, 8600 Silkeborg (j.nr.

01.03.03G01)

Eurodan-Huse, Bredskofte Allé 7, 8210 Århus V, Att. Peter Yding Sørensen

FREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMT**TIL ORIENTERING****Retten i Randers, Sandgade 12
8900 Randers - tlf. 86 43 70 00****Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen****15/02-00**

15 FEB 2000

Arkitekt Hans-Erik Magnild
Slangebakken 9, Laven
8600 Silkeborg**Vedr. j.nr. 8/2000 - opførelse af enfamiliehus på parcel af matr.nr. 8 h Laven by,
Linå, Terrassen Camping, Himmelbjergvej 9, Laven.**

Den 3. januar 2000 fremsendte Århus Amt en fra Dem modtaget ansøgning, hvor De for Hanne Grete og Jørgen Kristensen søger om tilladelse til opførelse af et enfamiliehus på den næstsidste grund, som kan udstykkes fra ovennævnte matrikelnummer.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 14. februar 1972 om fredning af arealer ved Laven.

I skrivelse af 18. november 1998 godkendte Fredningsnævnet et skitseprojekt til udstykning og bebyggelse af 4 parceller. Dette er senere reduceret til 3 parceller, hvor den her foreliggende bliver den midterste.

Århus Amt har ved fremsendelsen anbefalet, at nævnet godkender der fremsendte projekt.

Under sagens behandling er nævnet blevet gjort opmærksom på, at der er sket påfyldning af 1,2 til 1,4 meter jord på grunden, hvor huset ønskes placeret.

De har i skrivelse af 10. og 11. februar 2000 oplyst, at den påfyldte råjord på de to sidste byggegrunde er udgravet på parcel 1. Råjorden ligger i depot og bliver fjernet, inden nybyggeriet påbegyndes. Samtidig har De oplyst, at der på parcellerne er tinglyst en max. byggehøjde op til kote 59 DNN.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:

Da det fremsendte projekt i princippet er i overensstemmelse med det i 1998 godkendte, dog at der er sket nogle mindre ændringer i facaden mod Julsø, meddeler Fredningsnævnet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, tilladelse til det ansøgte på vilkår, at byggeriet udføres i overensstemmelse med de fremsendte tegninger med beliggenhedsplan.

Klagevejledning

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet

ad 1996-1211/12-0030.

over afgørelsen.

Klageberettigede er:

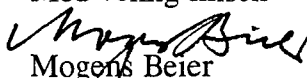
Ansøgeren, Kommunalbestyrelsen, Århus Amt, Skov- og Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening samt lokale foreninger og lignende, der har en væsentlig interesse i afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derpå vil sørge for sagens videresendelse til Naturklagenævnet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 1.

Med venlig hilsen

Mogens Beier

Kopi er sendt til:

Hanne Grete og Jørgen Kristensen, Terrassen Camping, Himmelbjergvej 9, 8600 Silkeborg

Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (j.nr. 8-70-51-8-743-3-98)

Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø

Det centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø

Danmarks Naturfredningssforenings lokalkomite v/Gaby Jurik, Himmelbjergvej 11, 8600 Silkeborg

Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Sølyst, Gjellerupvej 11, 8220 Brabrand

Det amtsrådsvalgte medlem af Nævnet, Børge Sundahl, Vinkelvej 5, 8870 Langå

Det kommunevalgte medlem af Nævnet, Henning G. Pedersen, Himmelbjergvej 24, 8600 Silkeborg

Silkeborg Kommune, Søvej 1, 8600 Silkeborg

FREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMT

Retten i Randers, Sandgade 12

8900 Randers - tlf. 86 43 70 00

REG. NR. 3800.00

17/02-00

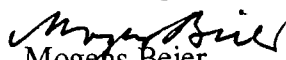
Arkitekt Hans-Erik Magnild
Slangebakken 9, Laven
8600 Silkeborg

**Vedr. j.nr. 8/2000 - opførelse af enfamiliehus på parcel af matr.nr. 8 h Laven by,
Linå, Terrassen Camping, Himmelbjergvej 9, Laven.**

I skrivelse af 15. februar 2000 meddelte fredningsnævnet tilladelse til opførelse af et enfamiliehus på en parcel af ovennævnte matrikelnummer. I skrивelsen er anført, at der på parcellerne er tinglyst en max. byggehøjde op til kote 59 DNN. Dette skal rettelig være kote 59,5 DNN.

Fejlen beklages.

Med venlig hilsen

Mogens Beier

Kopi er sendt til:

Hanne Grete og Jørgen Kristensen, Terrassen Camping, Himmelbjergvej 9, 8600 Silkeborg

Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (j.nr. 8-70-51-8-743-3-98)

Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø

Det centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø

Danmarks Naturfredningssforenings lokalkomite v/Gaby Jurik, Himmelbjergvej 11, 8600 Silkeborg

Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Sølyst, Gjellerupvej 11, 8220 Brabrand

Det amtsrådsvalgte medlem af Nævnet, Børge Sundahl, Vinkelvej 5, 8870 Langå

Det kommunevalgte medlem af Nævnet, Henning G. Pedersen, Himmelbjergvej 24, 8600 Silkeborg

Silkeborg Kommune, Søvej 1, 8600 Silkeborg

adsw/996-1211/12-0030

10 NOV. 2000

REG. NR. 3800.00
TIL ORIENTERING**FREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMT**

Retten i Randers, Sandgade 12

8900 Randers - tlf. 86 43 70 00

09/11-00

Grethe FASTERHOLDT
Himmelbjergvej 49
8600 Silkeborg**Vedr. j.nr. 119/2000 - opførelse af brændeskur på matr.nr. 9 d Laven by, Laven.**

Den 18. oktober 2000 har Århus Amt, Natur og Miljø, fremsendt en fra Dem modtaget ansøgning om tilladelse til opførelse af et skur til opbevaring af brænde samt vinteropbevaring af haveredskaber, fræser, græsklipper m.v. Skuret, der bliver på 19,5 m², bygges af træ og taget laves af spån.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 14. februar 1972 om fredning af arealer ved Laven.

Skuret ønskes opført umiddelbart oven for bebyggelsen i Laven Stationsby på et areal, der er skovklædt, og hvor der tidligere har ligget et brændeskur/carport. Ejendommen ligger umiddelbart øst for campingpladsen.

Århus Amt har ved sagens fremsendelse udtalt, at man ikke har noget at indvende mod, at der meddeles dispensation.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:

Da det ansøgte ikke findes at stride mod fredningens formål, meddeler Fredningsnævnet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, tilladelse til det ansøgte.

Klagevejledning

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

Klageberettigede er:

Ansøgeren, Kommunalbestyrelsen, Århus Amt, Skov- og Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening samt lokale foreninger og lignende, der har en væsentlig interesse i afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derpå vil sørge for sagens videresendelse til Naturklagenævnet.

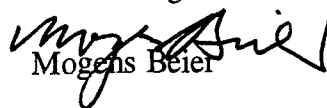
Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

ad 1996-1211/12-0030.

akt 11.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Med venlig hilsen

Mogens Beier

Kopi er sendt til:

Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (j.nr. 8-70-51-8-743-9-00)
Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Det centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø
Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomiteé v/Bo Ryge Sørensen, Søholt Allé 26, 8600 Silkeborg
Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Sølyst, Gjellerupvej 11, 8220 Brabrand
Det amtsrådsvalgte medlem af Nævnet, Børge Sundahl, Vinkelvej 5, 8870 Langå
Det kommunevalgte medlem af Nævnet, Henning G. Pedersen, Himmelbjergvej 24, 8600 Silkeborg
Silkeborg Kommune, Søvej 1, 8600 Silkeborg

FREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMT

Retten i Randers, Sandgade 12
8900 Randers - tlf. 86 43 70 00

13/12-01

Lone og Peter Friis Christensen
Himmelbjergvej 9
8600 Silkeborg

**Vedr. j.nr. 74/2001 - udskiftning af hoppepuder på Terrassen Camping på
matr.nr. 8 h Laven by, Laven, beliggende Himmelbjergvej 9, 8600 Silkeborg**

I skrivelse af 1. august 2001 har De søgt om tilladelse til udskiftning af 2 hoppepuder på ovennævnte campingplads, der er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 14. februar 1972 om fredning af arealer ved Laven.

Fredningsnævnet meddelte i skrivelse af 15. juni 1995 tilladelse til opstilling af 2 hoppepuder, bl.a. på vilkår, at hoppepuderne skulle fremstå i jordfarver, og at puderne alene blev benyttet i perioden medio april til medio september.

De eksisterende hoppepuder på hver ca. 120 m² er etableret nedsænket i terrænet og fremstår i en brun farve. De ønsker nu tilladelse til at farven ændres til en græsgrøn farve, der er standardprodukt, bl.a. med den begrundelse, at de nuværende brune hoppepuder i høj sol bliver meget varme.

Sagen har været forelagt Århus Amt, Natur og Miljø til udtalelse, og amtet har ikke indvendinger mod, at der meddeles tilladelse til, at hoppepuderne findes på stedet hele året. Amtet har indhentet farveprøver og har anbefalet, at der meddeles tilladelse til udskiftning til en mørkegrøn (farveprøve nr. 2).

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:

Da det vil være vanskeligt at fjerne puderne en del af året meddeler Fredningsnævnet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, tilladelse til, at puderne kan forblive i terrænet permanent. Der meddeles samtidig tilladelse til udskiftning til en mørkegrøn farve (farveprøve 2), da denne ikke findes at konkurrere væsentligt med naturens farver.

Klagevejledning

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

Ad: 2001-1211/12 - 0035
Akt 2

Klageberettigede er:

Ansøgeren, Kommunalbestyrelsen, Århus Amt, Skov- og Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening samt lokale foreninger og lignende, der har en væsentlig interesse i afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derpå vil sørge for sagens videresendelse til Naturklagenævnet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Med venlig hilsen

Mogens Beier

Kopi er sendt til:

Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (j.nr. 8-70-51-8-743-10-01)

Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø

Det centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomite v/Bo Ryge Sørensen, Søholt Allé 26, 8600 Silkeborg

Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Sølyst, Gjellerupvej 11, 8220 Brabrand

Det amtsrådsvalgte medlem af Nævnet, Børge Sundahl, Vinkelvej 5, 8870 Langå

Det kommunevalgte medlem af Nævnet, Henning G. Pedersen, Himmelbjergvej 24, 8600 Silkeborg

Silkeborg Kommune, Søvej 1, 8600 Silkeborg

FREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMT

Retten i Randers, Sandgade 12
8900 Randers - tlf. 86 43 70 00

22/11-02

Lone Mølgaard Christensen og
Peter Friis Christensen
Himmelbjergvej 9, Laven
8600 Silkeborg

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen

25 NOV. 2002

Vedr. j.nr. 98/2002 - ansøgning om tilladelse til opstilling af 10 campinghytter, udvidet anvendelse af "udvidelsesarealet" samt udvidelse af campingpladsarealet mod nordvest.

Fredningsnævnet har henholdsvis den 2. oktober 2002 og den 11. oktober 2002 modtaget Deres ansøgninger om tilladelse til ovennævnte vedrørende matr.nr. 8 h Laven by, Laven, beliggende Terrassen Camping, Himmelbjergvej 9, Laven, 8600 Silkeborg.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 14. februar 1972 om fredning af arealer ved Laven.

De har ansøgt om følgende:

Opstilling af 10 campinghytter på matr.nr. 8 h Laven by, Laven.

Campinghytterne ønskes opført i lærketræsbeklædning med saddeltag med moccifarvet betontagsten. Hytterne har en grundplan på ca. 33 m², hvoraf ca. 7 m² er overdækket terrasse samt en hems på ca. 5 m². Alle hytter etableres med toilet og bad.

De ønsker campinghytterne placeret i den nordligste og højest beliggende del af campingpladsen, både fordi De finder, at området er godt afskærmet ved beplantning samt for at mindske presset på de eksisterende sanitære servicebygninger. Der nedlægges i forbindelse med opførelsen af hytterne som minimum et tilsvarende antal telt- og campingsvognspladser.

Alternativt har De anmodet om at få tilladelse til at opføre campinghytterne på det areal - matr.nr. 5 a Laven by, Linå - som De samtidig hermed har ansøgt om tilladelse til at inddrage som campingareal.

Udvidet anvendelse af "udvidelsesarealet".

Ved afgørelse af 6. maj 1991 fra Overfredningsnævnet fik De tilladelse til at benytte et yderligere areal på 1,8 ha af matr.nr. 8 h Laven by, Laven, til campingareal. Brugen er begrænset til ca. 2 måneder i sommerperioden og kun under spidsbelastninger.

De har anmodet om en udvidelse af tilladelsen, således at arealet kan anvendes i 5 måneder årligt.

Ad: 2001-1211/12 - 0035

De har særlig anført, at gæster til campingpladsen ved ankomst fornemmer, at pladsen er tom, da "udvidelsesarealet" ligger i nærheden af indkørslen til pladsen. Gæster kan derfor ikke se den bagved liggende campingplads. Endvidere har De anført, at De har kapacitetsproblemer og at gæster ved fuldbelægning uden for de 2 måneder i sommerperioden, har svært ved at acceptere, at "udvidelsesarealet" ikke må bruges.

Udvidelse af campingpladsarealet mod nordvest.

De ønsker at udvide campingpladsarealet med ca. 6.500 m² (30 - 40 enheder) mod nordvest. Udvidelsen kan ske ved opkøb fra matr.nr. 5 a Laven by, Linå.

De har oplyst, at udvidelsen ønskes på grund af kapacitetsproblemer. Campingpladsen har i dag et areal på 5,17 ha og en kapacitet på 260 enheder. De har oplyst, at De er villig til at etablere en afskærmende beplantning mod vest og mod nord.

Fredningsnævnet foretog besigtigelse den 6. november 2002.

Under besigtigelsen oplyste Århus Amt, Natur og Miljø, at en imødekommelse af det ansøgte ikke kunne anbefales.

Vedrørende ansøgningen om opstilling af 10 campinghytter har Amtet særligt anført, at det vil være landskabeligt og naturmæssigt uhensigtsmæssigt at opstille 10 campinghytter på arealet, både fordi der ikke er anden bebyggelse på arealet og fordi 10 hytter hver med et grundplan på ca. 33 m² er en massiv bebyggelse, som vil ændre områdets karakter væsentligt.

Vedrørende en udvidet anvendelse af "udvidelsesarealet" har Amtet særlig anført, at campingpladsen herved bliver meget dominerende, da arealet er meget synligt fra det omkringliggende landskab omkring Juulsø, hvor bl.a. Himmelbjerget ligger.

Vedrørende udvidelse af campingpladsarealet mod nordvest finder Amtet, at en sådan udvidelse vil skæmme landskabeligt i det åbne område omkring Laven, ligesom Amtet finder det uhensigtsmæssigt at udvide campingpladsen efter som der i 1998 blev meddelt tilladelse til en reduktion af campingpladsens areal, der i stedet skulle anvendes til bebyggelse.

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomite har ikke haft indvendinger mod det ansøgte.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:

1. Ansøgning om opstilling af 10 campinghytter:

Den ansøgte etablering af campinghytterne skal ske på et areal, som i forvejen benyttes til campingvogne. Arealet er afskærmet ved beplantning, og derfor kan arealet umiddelbart ikke ses udefra. Herefter og idet Fredningsnævnet lægger vægt på, at formålet med området ikke ændres, meddeler Fredningsnævnet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, tilladelse til det ansøgte på følgende vilkår:
at byggeriet udføres i overensstemmelse med de fremsendte tegninger og de givne

oplysninger
at - beplantningen omkring arealet bevares og vedligeholdes.

Såfremt campinghytterne på et tidspunkt ikke længere benyttes til udlejning i forbindelse med campingpladsen, skal hytterne fjernes fra arealet.

Fredningsnævnet bemærker, at der ikke kan forventes meddelt tilladelse til opførelse af yderligere campinghytter i forbindelse med campingpladsen.

2. Ansøgning om udvidet anvendelse af "udvidelsesarealet":

Fredningsnævnet finder ikke, at der er anført væsentligt nye grunde, siden der blev givet dispensation til anvendelsen af området i 1991, ligesom Fredningsnævnet finder, at landskabelige hensyn taler imod en udvidet brug af arealet. Herefter finder Fredningsnævnet, at det ansøgte er i strid med fredningens formål, hvorfor der meddeles afslag på det ansøgte.

3. Ansøgning om udvidelse af campingpladsarealet mod nordvest:

Under hensyn til, at en udvidelse af campingpladsen mod nordvest, landskabeligt vil være uhensigtsmæssig, da der er tale om et åbent område, finder Fredningsnævnet, at det ansøgte er i strid med fredningens formål, hvorfor der meddeles afslag på det ansøgte.

Klagevejledning

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

Klageberettigede er:

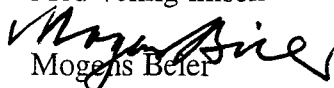
Ansøgeren, Kommunalbestyrelsen, Århus Amt, Skov- og Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening samt lokale foreninger og lignende, der har en væsentlig interesse i afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derpå vil sørge for sagens videresendelse til Naturklagenævnet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Med venlig hilsen

Mogens Beier

Kopi er sendt til:

Nistrup Huse ApS, Lillebæltsvej 5, 6715 Esbjerg, att. Bent Bräuner
Landinspektør Paul M. Sørensen, Søgade 8 A, 8740 Brædstrup (j.nr. 10315)
Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (j.nr. 8-70-51-8-743-11-02
og 8-70-51-8-7431001)

Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø

Det centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomiteé v/Bo Ryge Sørensen, Søholt Allé 26.
8600 Silkeborg

Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Louisevej 100, 8220 Brabrand

Det amtsrådsvalgte medlem af Nævnet, Børge Sundahl, Vinkelvej 5, 8870 Langå

Det kommunevalgte medlem af Nævnet, Henning G. Pedersen, Himmelbjergvej 24,
8600 Silkeborg

Silkeborg Kommune, Søvej 1, 8600 Silkeborg

FREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMT

Retten i Randers, Sandgade 12

8900 Randers - tlf. 86 43 70 00

01/09-03

Jørgen Kristensen
Skellerupvej 38
8600 Silkeborg

Vedr. j.nr. 99/2002 - ansøgning om tilladelse til opførelse af enfamiliehus på ejendommen matr.nr. 8 ad Laven by, Linå, beliggende Himmelbjergvej 9 D, (9 C ?), 8600 Silkeborg.

De har via Silkeborg Kommune, Miljø- og Planafdelingen, den 7. juni 2002 søgt om Fredningsnævnets tilladelse til at opføre et enfamiliehus på ovennævnte ejendom.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 14. februar 1972 om fredning af arealer ved Laven.

Århus Amt, Natur og Miljø, har behandlet ansøgningen og fremkom med sine bemærkninger hertil ved brev af 2. oktober 2002 med bilag.

Fredningsnævnet foretog herefter besigtigelse den 6. november 2002.

De ansøgte om at opføre en bolig på ca. 162 m² med fladt tag og høj kælder. Kælderen skal anvendes til garage. Facaderne udføres med vinduer og glasalflader. Taget udføres med tagpap.

Parcellen, hvorpå huset ønskes opført, er på 719 m² og en af de 4 parceller, der er udstykket fra Terrassen Camping, der ligger nord for parcellerne. Der må maksimalt bygges til kote 59,5 på ejendommen. Det bemærkes, at Fredningsnævnet den 3. september 1999 meddelte tilladelse til, at der på de to vestlige parceller kunne opføres et større enfamiliehus på 265 m² i ét plan med røde mursten. Denne bolig er opført.

Den 16. februar 2000 meddelte Fredningsnævnet tilladelse til at opføre en bolig på 180 m² på samme parcel, som denne ansøgning vedrører. Denne bolig er ikke opført.

På mødet den 6. november 2002 tilkendegav Fredningsnævnet over for Dem, at projektet som udgangspunkt kunne godkendes. Dog blev det stillet som vilkår, at huset skulle fremstå i jordfarver, og at der skulle etableres et udhæng ud over svalegangen øst, syd og vest om huset, ligesom der skulle benyttes refleksfri vinduesglas. Da der var usikkerhed om koten for det ansøgte hus's stuegulv i forhold til nabohuset, blev De anmodet om at fremsende oplysning herom sammen med oplysning om vejkoten forinden Fredningsnævnets endelige stillingtagen.

De fremsendte herved det ønskede ved brev af 30. april 2003.

Århus Amt, Natur og Miljø, behandlede herefter sagen påny og fremkom med en udta-

lelse af 8. juli 2003. På baggrund af udtalelsen vurderede Fredningsnævnet, at der var behov for yderligere en besigtigelse, som blev foretaget den 14. august 2003.

Under denne besigtigelse oplyste De, at Fredningsnævnets vilkår, som tilkendegivet under besigtigelsen den 6. november 2002, kunne accepteres og ville blive efterlevet. Endvidere blev spørgsmålet om placering af det ansøgte hus i terrænet drøftet. Ifølge det fremsendte, reviderede projekt ville gulvkoten i stueplanet/øverste plan i det ansøgte hus ligge i kote 55,16, hvor naboens gulvplan ville ligge i kote 54.

Århus Amt, Natur og Miljø, anbefalede på denne baggrund, at der alene blev givet tilladelse til opførelsen af huset i overensstemmelse med naboens gulvplan.

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité samt Silkeborg Kommune tilsluttede sig Amtets vurdering.

De erklærede herefter, at De kunne acceptere, at gulvkoten i det ansøgte hus i stueplan/øverste plan kunne ligge i kote 54,16.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:

Da det ansøgte ikke findes at stride mod fredningens formål, meddeler Fredningsnævnet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, tilladelse til det ansøgte på følgende vilkår:

- Bebyggelsen opføres i overensstemmelse med de fremsendte tegninger dateret 1. april 2003.
- Huset skal fremstå i jordfarver
- Der skal benyttes refleksfri vinduesglas
- Bebyggelsens gulvkote i stueplan/øverste plan skal ligge i kote 54,16, således at gulvkoten er cirka i overensstemmelse med nabohusets gulvkote for stueplanet.

Klagevejledning

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

Klageberettigede er:

Ansøgeren, Kommunalbestyrelsen, Århus Amt, Skov- og Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening samt lokale foreninger og lignende, der har en væsentlig interesse i afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derpå vil sørge for sagens videresendelse til Naturklagenævnet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Med venlig hilsen

Mogens Beier

Kopi er sendt til:

Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (j.nr. 8-70-51-8-743-10-02)
Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø

Det centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité v/Gaby Jurik, Himmelbjergvej, 8600
Silkeborg

Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Louisevej 100, 8220 Brabrand

Det amtsrådsvalgte medlem af Nævnet, Børge Sundahl, Vinkelvej 5, 8870 Langå

Det kommunevalgte medlem af Nævnet, Henning G. Pedersen, Himmelbjergvej 24,
8600 Silkeborg

Silkeborg Kommune, Søvej 1, 8600 Silkeborg, att. Ib Eliassen

FREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMT

Retten i Randers, Sandgade 12
8900 Randers - tlf. 86 43 70 00

30/09-03

Lone og Peter Friis Christensen
Terrassen Camping
Himmelbjergvej 9 A, Laven
8600 Silkeborg

Vedr. j.nr. 60/2003 - ansøgning om tilladelse til opførelse af en tilbygning på 101 m², en overdækket terrasse på 75 m², nedrivning af toiletbygning, samt flytning af containere på ejendommen matr.nr. 8 h m.fl. Laven by, Linå, beliggende Himmelbjergvej 9 A, Laven, 8600 Silkeborg.

Fredningsnævnet har den 11. juli 2003 fra Silkeborg Kommune modtaget Deres ansøgning om tilladelse til opførelse af en tilbygning på 101 m², en overdækket terrasse på 75 m², nedrivning af toiletbygning, samt flytning af containere på ovennævnt ejendom.

Tilbygningen skal indeholde et campingkøkken, vaskeri, børnebaderum, puslerum, 3 familierum og 2 kombi-rum. Det er endvidere oplyst, at materialerne er som de eksisterende materialer, dog skal sydgavlen beklædes med grå eternitplanker. Den overdækkede terrasse skal dækkes med finérplader og tagpap.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 14. februar 1972 om fredning af arealer ved Laven i Linå.

Fredningsnævnet foretog besigtigelse den 14. august 2003.

I forbindelse med besigtigelsen anbefalede Århus Amt, at der meddeles tilladelse til det ansøgte, som er i overensstemmelse med Amtets senere brev af 15. september 2003, hvilket De har modtaget i kopi.

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité og Silkeborg Kommune har ligeledes anbefalet, at der gives tilladelse til det ansøgte.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:

Da det er nævnets vurdering, at opførelse af en tilbygning til en eksisterende bygning samt nedrivning af en fritliggende bygning, samlet vil være en forskønnelse af bygningsmassen på ejendommen, meddeler nævnet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, tilladelse til det ansøgte på vilkår, at byggeriet udføres i overensstemmelse med de fremsendte tegninger og de i øvrigt meddelte oplysninger.

Klagevejledning

Ad: 2001-1211/12-0035, af 5

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

Klageberettigede er:

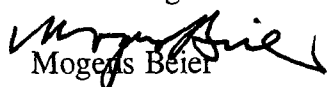
Ansøgeren, Kommunalbestyrelsen, Århus Amt, Skov- og Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening samt lokale foreninger og lignende, der har en væsentlig interesse i afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derpå vil sørge for sagens videregivelse til Naturklagenævnet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Med venlig hilsen

Mogens Beier

Kopi er sendt til:

Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (j.nr. 8-70-51-8-743-7-03)

Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø

Det centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomite v/Bo Ryge Sørensen, Søholt Allé 26, 8600 Silkeborg.

Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Louisevej 100, 8220 Brabrand

Det amtsrådsvalgte medlem af Nævnet, Børge Sundahl, Vinkelvej 5, 8870 Langå

Det kommunevalgte medlem af Nævnet, Henning G. Pedersen, Himmelbjergvej 24, 8600 Silkeborg.

Silkeborg Kommune, Søvej 1, 8600 Silkeborg

Fredningsnævnet for Århus Amt

Arkitekt Jørgen B. Johansen
Kyhnsvej 6
8680 Ry

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
S. 7

Retten i Århus
Tinghuset, Vester Alle 10
8000 Århus C

Tlf. 86 12 20 77
Fax 86 19 71 91
E-mail:
post@aarhus.byret.dk
Direkte: 86125911 – 4001
CVR 11 98 62 93
Den 24. maj 2005.

SCANNET

Lvs.

Vedrørende journal nr. 150/04 – ansøgning om tilladelse til opførelse af enfamiliehus på matr.nr. 8 ad Laven By, Linå med adressen Himmelbjergvej 9c, 8600 Silkeborg.

Fredningsnævnet har den 26. oktober 2004 fra Silkeborg Kommune modtaget Deres ansøgning på vegne af ejerne Henriette Olesgård og Rasmus Lynge om tilladelse til at opføre en 263 m² stor bolig på ovennævnte ejendom.

Århus Amt, Natur & Miljø, er ved brev af 23. februar 2005 fremkommet med indstilling i sagen.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 14. februar 1972 om fredning af arealer ved Laven.

Der er i fredningskendelsen meddelt dispensation til at opføre 4 helårshuse på den sydøstligste del af matr. 8 h (nord for eksisterende bebyggelse langs landevejen). Det er anført, at tegninger og beliggenhedsplaner skal indsendes til Fredningsnævnets godkendelse.

Den 18. november 1998 meddelte Fredningsnævnet tilladelse til opførelse af 4 ensartede helårshuse på den sydøstligste del af matr. nr. 8 h Laven By, Linå. Ingen af de 4 huse blev opført og tilladelsen er dermed bortfaldet.

Den 3. september 1999 meddelte Fredningsnævnet tilladelse til at opføre et 265 m² stort enfamiliehus med taghøjde, der ikke måtte overstige kote 59,5 på de to vestligste parceller. Fredningsnævnet meddelte samtidig, at der herefter kun vil kunne bygges 3 af de 4 helårshuse, hvortil der i fredningskendelsen blev meddelt dispensation i 1972. Dette hus er opført.

Den 16. februar 2000 meddelte Fredningsnævnet tilladelse til at opføre en bolig på 180 m² på samme parcel, som Deres ansøgning vedrører. Boligen blev ikke opført.

Den 1. september 2003 meddelte Fredningsnævnet tilladelse til at opføre en 162 m² stor bolig med fladt tag og høj kælder beliggende i kote 52,5 ligeledes på samme parcel, som Deres ansøgning vedrører. Boligens højde måtte ikke overstige kote 59,5, ligesom gulvkoten i stueplanet/øverste plan i det ansøgte hus højst kunne ligge i kote 54,16 i overensstemmelse med naboens gulyplan.

2001-1211/12-0035

Vedrørende udformningen af det ønskede hus har De fremlagt tegningsmateriale, som er modtaget af Silkeborg Kommune 20. oktober 2004. Det fremgår af beskrivelsen til tegningsmaterialet, at huset opføres som et gennemmuret byggeri med både for og bagmur i vandskuret tegl. Der udføres build-up tag med tagpap.

Det er supplerende oplyst, at højdekoten på 59,5 vil blive overholdt. Huset vil blive vandskuret og farven vil blive lys.

Århus Amt, Natur & Miljø, har i indstilling af 23. februar 2005 anbefalet, at der gives tilladelse til det ansøgte byggeri, såfremt det placeres i kote 52,5 i overensstemmelse med nabobebyggelsens beliggenhed, hvorved det ikke overstiger kote 59,5.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:

Efter en vurdering af de fremsendte tegninger finder Fredningsnævnet, at byggeriet med dets udformning ikke strider mod fredningens formål. Nævnet meddeler derfor tilladelse til det ansøgte i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, på vilkår som anført nedenfor, idet nævnet bemærker, at vilkårene er i overensstemmelse med de vilkår, som nævnet fastsatte i forbindelse med tilladelsen af 1. september 2003, der blev givet efter forudgående besigtigelse:

- Bebyggelsen skal opføres i overensstemmelse med de tegninger/skitser, som er modtaget af Silkeborg Kommune 20. oktober 2004.
- Huset skal fremstå i jordfarver.
- Der skal benyttes refleksfri vinduesglas.
- Bebyggelsens gulvkote i stueplan/øverste plan skal højst ligge i kote 54,16, således at gulvkoten er ca. i overensstemmelse med nabohusets gulvkote for stueplanet.
- Byggeriet må ikke overstige højdekote på 59,5, som tinglyst på ejendommen.

Klagevejledning, jf. naturbeskyttelseslovens § 86 og § 87:

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derefter vil fremsende sagen til Naturklagenævnet.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af klagen, at klageren indbetaler et gebyr på 500,- kr. til Naturklagenævnet.

Naturklagenævnet vil sende klageren en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget sagen fra Fredningsnævnet.

Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget.

Klageberettigede er:

Adressaten for afgørelsen,

ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,

offentlige myndigheder,

lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,

landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og

landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet uden at klage er modtaget.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Med venlig hilsen

Per Holkmann Olsen

Kopi er tilsendt:

Henriette Olesgård og Rasmus Lynge, Tulstrupvej 55 B, 8680 Ry

Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (journalnr. 8-70-51-8-743-13-04)

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø

Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø

Det Centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø

Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Louisevej 100, 8220 Brabrand

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomiteé v/Bo Rye Sørensen, Søholt Allé 26, 8600
Silkeborg

Det amtsrådsvalgte medlem af nævnet, Børge Sundahl, Vinkelvej 5, 8870 Langå

Det kommunevalgte medlem af nævnet, Henning G. Pedersen, Himmelbjergvej 24, 8600 Silkeborg
Silkeborg Kommune, Søvej 1, 8600 Silkeborg

Fredningsnævnet for Århus Amt

Terrassen Camping
 v/Lone Christensen
 Himmelbjergvej 9 a
 8600 Silkeborg

SCANNET

Retten i Århus
 Tinghuset, Vester Alle 10
 8000 Århus C

Tlf. 86 12 20 77
 Fax 86 19 71 91
 E-mail:
post@aarhus.byret.dk
 Direkte: 86125911 – 4001
 CVR 11 98 62 93
 Den 23. juni 2005

Vedrørende journal nr. 152/2004 – ansøgning om tilladelse til udvidelse af Terrassen Camping på matr.nr. 5 g Laven By, Linå, beliggende Himmelbjergvej 9 a, 8600 Silkeborg.

De har via Silkeborg Kommune anmodet Fredningsnævnet om tilladelse til udvidelse af Terrassen Camping på en del af ejendommen matr. nr. 5 g Laven By, Linå.

Arealet for det ansøgte ligger nordøst for den eksisterende campingplads. Arealet er afgrænset af den eksisterende campingplads mod vest, og åbent areal mod nord og øst samt opgrænsende til skov mod syd.

Fredningen

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 14. februar 1972 om fredning af arealer i Laven.

Fredningsnævnet foretog besigtigelse den 18. maj 2005.

Under besigtigelsen var De repræsenteret ved Deres ægtefælle.

Deres ægtefælle redegjorde i forbindelse med besigtigelsen nærmere for planerne og oplyste, at den ønskede udvidelse udgør 7.000 m² og påtænkes anvendt til 25 nye pladser til campingvogne og telte. Ved udvidelsen vil der blive nedlagt et tilsvarende antal pladser på det nuværende campingområde for at øge arealet på de eksisterende pladser. Dette er en følge af ændringer i reglementet for campingpladser, idet pladserne nu skal være større end tidligere. Arealet der ønskes inddraget til campingformål forpagtes i dag af Terrassen Camping og anvendes til hestefold, hundeluftningsområde, opsamlingsdepot for haveaffald samt græsareal. Det oplystes endvidere, at 7 af de pladser, der skal nedlægges på det eksisterende campingområde, er synlige fra Himmelbjerget/søen.

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomiteé udtalte sig til støtte for det ansøgte, idet man fandt det hensigtsmæssigt, at en del af campingvognene flyttes til det ansøgte område, som ikke er umiddelbart synlig fra de omkringliggende arealer.

Anders Nielsen anførte i overensstemmelse med amtets skriftlige indstilling af 5. april 2005, at udvidelsen landskabeligt vurderet vil være ødelæggende for landskabsbilledet i området og ikke foreneligt med hensynet til det bærende element i fredningen, nemlig muligheden for at sikre Julsøs omgivelser.

2001-1211/12-0035
 8

Silkeborg Kommune havde ikke indvendinger mod at der meddeles tilladelse til det ansøgte.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:

Fredningsnævnet har ved sagens afgørelse lagt vægt på, at arealet for den ansøgte udvidelse er beliggende således, at det alene i meget begrænset omfang, er synligt fra de omkringliggende områder, og at det ikke er synligt fra søen.

Fredningsnævnet har endvidere tillagt det betydning, at reglementet for campingpladser er blevet ændret således, at pladserne nu skal være større, og at udvidelsen vil medføre et færre antal pladser og dermed færre campingvogne på områder, som er synbare fra Himmelbjerget og søen. Nævnet finder derfor, at det ansøgte ikke er i strid med fredningens formål.

Fredningsnævnet har herefter besluttet at meddele dispensation til det ansøgte i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

Klagevejledning, jf. naturbeskyttelseslovens § 86 og § 87:

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derefter vil fremsende sagen til Naturklagenævnet.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af klagen, at klageren indbetaler et gebyr på 500,- kr. til Naturklagenævnet.

Naturklagenævnet vil sende klageren en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget sagen fra Fredningsnævnet.

Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget.

Klageberettigede er:

Adressaten for afgørelsen,

ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,

offentlige myndigheder,

lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,

landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og

landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen må ikke udnyttes før klagefristen er udløbet uden at der er indgivet klage.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra dato, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Med venlig hilsen

Per Holkmann Olsen

Fredningsnævnet for Århus Amt

Arkitekt Jørgen B. Johansen
Kyhnsvej 6
8680 Ry

SCANNET

Modtaget i
Kov. og Naturstyrelsen

23 JUNI 2005

Retten i Århus
Tinghuset, Vester Alle 10
8000 Århus C

Tlf. 86 12 20 77
Fax 86 19 71 91
E-mail:
post@aarhus.byret.dk
Direkte: 86125911 – 4001
CVR 11 98 62 93
Den 22. juni 2005.

Vedrørende journal nr. 150/04 – ansøgning om tilladelse til opførelse af enfamiliehus på matr.nr. 8 ad Laven By, Linå med adressen Himmelbjergvej 9c, 8600 Silkeborg.

Fredningsnævnet har den 24. maj 2005 truffet afgørelse i anledning af Deres ansøgning på vegne af ejerne Henriette Olesgård og Rasmus Lyngø om tilladelse til at opføre en 263 m² stor bolig på ovennævnte ejendom.

I afgørelsen anføres bl.a., at "bebyggelsens gulvkote i stueplan/øverste plan skal højst ligge i kote 54,16".

Efterfølgende anmodede De om, at Fredningsnævnet revurderede sagen, idet den angivne kote ville betyde en gulvkote i nederste plan på 51,36 og en meget betydelig og uhensigtsmæssig udgravning af skrænten.

De henviste endvidere bl.a. til, at Århus Amt, Natur & Miljø, ved brev af 23. februar 2005 havde afgivet indstilling i sagen og deri anbefalet, at der meddeltes tilladelse til det ansøgte byggeri, på betingelse af, at byggeriet placeres i kote 52,50 (nederste gulvplan).

Da der syntes at være en fejlvurdering i nævnets angivelse af kote 54,16, foretog nævnet fornyet besigtigelse den 17. juni 2005, uden formel indkaldelse, men med deltagelse af Dem som repræsentant for ansøger, samt med repræsentanter for Århus Amt, Natur & Miljø, og Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomite. Silkeborg Kommune var orienteret om besigtigelsen.

På baggrund af besigtigelsen og drøftelserne på stedet genoptog Fredningsnævnet sagen og nævnet træffer herefter følgende afgørelse:

Fredningsnævnets afgørelse af 24. maj 2005 ændres, således at koteangivelsen 54,16 ændres til kote 55,30, hvorved nederste kote bliver 52,50, og således at byggeriet opføres i overensstemmelse med det i øvrigt anførte i nævnets afgørelse af 24. maj.

Klagevejledning, jf. naturbeskyttelseslovens § 86 og § 87:

201-1211/12-0035
7

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derefter vil fremsende sagen til Naturklagenævnet.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af klagen, at klageren indbetaler et gebyr på 500,- kr. til Naturklagenævnet.

Naturklagenævnet vil sende klageren en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget sagen fra Fredningsnævnet.

Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget.

Klageberettigede er:

Adressaten for afgørelsen,

ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,

offentlige myndigheder,

lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,

landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og

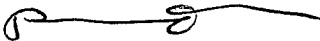
landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet uden at klage er modtaget.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Med venlig hilsen

Per Holkmann Olsen

Kopi er tilsendt:

Henriette Olesgård og Rasmus Lyng, Tulstrupvej 55 B, 8680 Ry

Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (journalnr. 8-70-51-8-743-13-04)

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø

Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø

Det Centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø

Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Louisevej 100, 8220 Brabrand

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité v/Bo Rye Sørensen, Søholt Allé 26, 8600

Silkeborg

Det amtsrådsvalgte medlem af nævnet, Børge Sundahl, Vinkelvej 5, 8870 Langå

Det kommunevalgte medlem af nævnet, Henning G. Pedersen, Himmelbjergvej 24, 8600 Silkeborg

Silkeborg Kommune, Søvej 1, 8600 Silkeborg

Retten i Århus
Tinghuset, Vester Alle 10
8000 Århus C

Henriette Olesgaard
Rasmus Lynge
Himmelbjergvej 95
8600 Silkeborg

SCANNET

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen

Tlf. 86 12 20 77
Fax 86 19 71 91
E-mail:
post@aarhus.byret.dk
Direkte: 86125911 – 4001
CVR 11 98 62 93
Den 27. november 2005.

Vedrørende journal nr. 11.01.2005-116, Himmelbjergvej 9 C, Laven Silkeborg.

Den 24. maj 2005 meddelte Fredningsnævnet tilladelse til opførelse af enfamiliehus på ovennævnte ejendom på nærmere fastsatte vilkår om farver og højdekoter.

De har nu søgt om tilladelse til at opføre en carport i tilknytning til huset.

Århus Amt, Natur & Miljø, har i indstilling af 7. november 2005 anført, at det af ansøgningsmaterialet fremgår, at størrelsen af carporten vil blive ca. 35 m². Carporten indpasses i et terrænspring. 2 af facaderne opføres som støttemure delvist under terræn, og øvrige facader udføres med lette stålplader. På taget lægges græs.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 14. februar 1972 om fredning af arealer ved Laven i Linå.

Der kan herom henvises til nævnets afgørelse af 24. maj 2005.

Det er amtets vurdering, at den ansøgte carport fremstår diskret og tilpasset terrænet, og at det er forventeligt, at der i tilknytning til et enfamiliehus ønskes opført en carport. Amtet har derfor anbefalet, at der meddeles dispensation til det ansøgte.

Efter opførelse af carporten vil den samlede bebyggelse være ca 282 m². Det er amtets vurdering, at der således er tale om så væsentlig en bebyggelse, at der ikke bør opføres yderligere på ejendommen.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:

Nævnets afgørelse er truffet på baggrund af det foreliggende skriftlige materiale.

Fredningsnævnet kan tiltræde, at det er naturligt og forventeligt, at der etableres carport i tilknytning til boligen. Da der tidligere er meddelt tilladelse til opførelse af bolig på ejendommen, og da carporten vil fremstå diskret og tilpasset terrænet, finder nævnet, at opførelse af carporten ikke vil stride mod fredningens formål.

Der meddeles derfor hermed i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, tilladelse til det ansøgte.

Opmærksomheden henledes på, at der kræves yderligere tilladelser som nævnt i amtets brev af 7. november 2005.

201-1211/12 - 0035
9

Klagevejledning, jf. naturbeskyttelseslovens § 86 og § 87:

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derefter vil fremsende sagen til Naturklagenævnet.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af klagen, at klageren indbetaler et gebyr på 500,- kr. til Naturklagenævnet.

Naturklagenævnet vil sende klageren en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget sagen fra Fredningsnævnet.

Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget.

Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet uden at klage er modtaget.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Klageberettigede er:

Adressaten for afgørelsen,
ejer af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
offentlige myndigheder,
lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Med venlig hilsen

Per Holkmann Olsen

Kopi er tilsendt:

JBJ Arkitekter, Kyhnsvej 6, 8680 Ry

Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (journalnr. 8-70-51-8-743-13-05)

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø

Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø

Det Centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø

Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Louisevej 100, 8220 Brabrand

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomite v/ Bo Ryge Sørensen, Søholt Allé 26, 8600
Silkeborg

Det amtsrådsvalgte medlem af nævnet, Børge Sundahl, Vinkelvej 5, 8870 Langå

Det kommunevalgte medlem af nævnet, Henning G. Pedersen, Himmelbjergvej 24, 8600 Silkeborg
Silkeborg Kommune, Søvej 1, 8600 Silkeborg

Fredningsnævnet for Århus Amt

Retten i Århus
Tinghuset, Vester Alle 10
8000 Århus C

Marianne og Henrik Rode
Allmendstrasse 23
CH-8180 Bülach
Schweiz

Vodtager
Skov- og Naturstyrelsen

13.12.2005
SCANNET

Tlf. 86 12 20 77
Fax 86 19 71 91
E-mail:
post@aarhus.byret.dk
Direkte: 86125911 – 4001
CVR 11 98 62 93
Den 12. december 2005.

Vedrørende journal nr. 11.01.2005-104, Ansøgning om tilladelse til opførelse af enfamiliehus, Himmelbjergvej 9d, Laven, Silkeborg

Århus Amt, Natur & Miljø, har den 25. oktober 2005 afgivet indstilling til nævnet i anledning af Deres ansøgning om tilladelse til at opføre et enfamiliehus på ejendommen matr. nr. 8ac Laven By, Linå, med adressen Himmelbjergvej 9d, Laven By, Linå.

Det fremgår af ansøgningsmaterialet, at der ønskes opført et enfamiliehus på ca. 265 m². På grund af terrænforholdene på stedet fremstår dele af bygningen i 2 etager. Bygningen opføres med facader i murværk, der pudses med hvid gennemfarvet mørtel. Enkelte facadepartier opføres i træ der oliebehandles. Taget udføres med ensidig taghældning og med tagpap.

Fredningen

Ejendommen ligger inden for fredning af arealer ved Laven i Linå, Overfredningsnævnets kendelse af 14. februar 1972.

Fredningens formål er, at de fredede arealer i det væsentlige skal bevares i deres nuværende tilstand.

Ifølge fredningskendelsens bestemmelser om byggeri gælder det, at arealerne ikke yderligere må bebygges. Der må således ikke opføres bygninger, skure, boder eller andre indretninger. Fredningen skal ikke være til hinder for, at der til allerede bestående landbrug opføres nybygninger eller foretages til- og ombygninger på eksisterende bygninger, på betingelse af at bygningernes udformning forinden opførelse godkendes af fredningsnævnet.

I særbestemmelserne for de enkelte ejendomme hedder det vedrørende lb.nr. 17, matr. nr. 8h m.fl., ”Der meddeles dispensation til at opføre 4 (men ikke 5) helårshuse på den sydøstlige del af matr. nr. 8h (nord for eksisterende bebyggelse langs landevejen).

Tegninger og beliggenhedsplaner må indsendes til Nævnets godkendelse....”

Den 18. november 1998 meddelte fredningsnævnet tilladelse til opførelse af 4 ensartede helårshuse på den sydøstligste del af matr. nr. 8 h Laven By, Linå. Ingen af de 4 huse er opført og tilladelsen er dermed bortfaldet.

207-1211/12-5335
10

Den 3. september 1999 meddelte Fredningsnævnet tilladelse til at opføre et enfamiliehus på 265 m² med en taghøjde, der ikke overstiger kote 59, 5 på de to vestligste parceller. Fredningsnævnet meddelte samtidig, at der herefter kun ville kunne bygges 3 af de 4 helårshuse, hvortil der i fredningskendelsen er meddelt dispensation i 1972. Denne bolig er opført.

Den 24. maj 2005 meddelte Fredningsnævnet (sag nr. 150/2004) tilladelse til at opføre et enfamiliehus på 263 m² på matr. nr. 8ad Laven By, Linå, på nærmere fastsatte vilkår bl.a. vedrørende farver og højdekoter.

Vurdering

Århus Amt vurderer, at det ansøgte byggeri er tilpasset terrænet, og i udformning ligger op ad det tilladte på naboejendommen matr. nr. 8ad.

Det er oplyst, at bygningen placeres i kote 55,35, hvorved nederste gulvplan bliver i kote 51,98, hvilket omtrent svarer til nabobebyggelsens placering. Bygningen opføres med diskrete farver, facader i henholdsvis pudset, hvidt murværk og træ samt tag i sort tagpap.

Amtet anbefaler, at der meddeles dispensation til det ansøgte, der er det sidste af de 3 helårshuse, der kan opføres i henhold til ovennævnte særbestemmelser.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:

Nævnets afgørelse er truffet på baggrund af det foreliggende skriftlige materiale.

Nævnet kan tiltræde, at det ansøgte byggeri er tilpasset terrænet og at det i såvel kotemæssig henseende som i udformning ligger op ad det tilladte på naboejendommen matr. nr. 8 ad.

Nævnet meddeler derfor i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, tilladelse til det ansøgte på vilkår som nedenfor anført, idet bemærkes, at der er stillet tilsvarende vilkår for naboejendommen matr. nr. 8 ad:

- Bebyggelsen skal opføres i overensstemmelse med de tegninger/skitser, som er modtaget af Silkeborg Kommune den 29. september 2005.
- Huset skal fremstå i jordfarver
- Der skal benyttes refleksfri vinduesglas
- Bebyggelsen må ikke placeres højere end i kote 55,35 med nederste gulvplan i kote 51,98

Opmærksomheden henledes på, at der kræves andre tilladelser som nævnt i amtets brev af 25. oktober.

Klagevejledning, jf. naturbeskyttelseslovens § 86 og § 87:

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen. En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derefter vil fremsende sagen til Naturklagenævnet.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af klagen, at klageren indbetaler et gebyr på 500,- kr. til Naturklagenævnet.

Naturklagenævnet vil sende klageren en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget sagen fra Fredningsnævnet.

Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget.

Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet uden at klage er modtaget.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Klageberettigede er:

Adressaten for afgørelsen,
ejer af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
offentlige myndigheder,
lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Med venlig hilsen

Per Holkmann Olsen

Kopi er tilsendt:

Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (journalnr. 8-70-51-8-743-11-05)

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø

Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø

Det Centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø

Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Louisevej 100, 8220 Brabrand

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomite v/ Bo Ryge Sørensen, Søholt Allé 26, 8600 Silkeborg

Det amtsrådsvalgte medlem af nævnet, Børge Sundahl, Vinkelvej 5, 8870 Langa

Det kommunevalgte medlem af nævnet, Henning G. Pedersen, Himmelbjergvej 24, 8600 Silkeborg

Silkeborg Kommune, Søvej 1, 8600 Silkeborg

Retten i Århus
Tinghuset, Vester Alle 10
8000 Århus C

Marianne og Henrik Rode
Allmendstrasse 23
CH-8180 Bülach
Schweiz

SCANNET

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
20 JUNI 2006

Tlf. 86 12 20 77
Fax 86 19 71 91
E-mail:
post@aarhus.byret.dk
Direkte: 86125911 – 4001
CVR 11 98 62 93
Den 19. juni 2006.

**Vedrørende journal nr. 11.01.2006-51, Ansøgning om tilladelse til opførelse af udhus.
Ansøgning om opførelse af udhus på Himmelbjergvej 9d, Laven.**

Århus Amt har den 6. april 2006 modtaget en ansøgning fra Dem om tilladelse til at opføre et udhus på 8,9 m² på ejendommen matr. nr. 8ac Laven By, Linå, med adressen Himmelbjergvej 9d.

Fredningsnævnet har tidligere meddelt tilladelse til opførelse af et enfamiliehus på ca. 265 m² på ejendommen. Udhuset skal anvendes som redskabsskur og placeres i grundens nordøstligste hjørne.

Fredningen

Ejendommen ligger inden for fredning af arealer ved Laven i Linå, Overfredningsnævnets kendelse af 14. februar 1972.

Fredningens formål er, at de fredede arealer i det væsentlige skal bevares i deres nuværende tilstand

Ifølge fredningskendelsens bestemmelser om byggeri gælder det, at arealerne ikke yderligere må bebygges. Der må således ikke opføres bygninger, skure, boder eller andre indretninger. Fredningen skal ikke være til hinder for, at der til allerede bestående landbrug opføres nybygninger eller foretages til- og ombygninger på eksisterende bygninger, på betingelse af at bygningernes udformning forinden opførelse godkendes af fredningsnævnet.

I særbestemmelserne for de enkelte ejendomme hedder det vedrørende lb.nr. 17, matr. nr. 8h m.fl., ”Der meddeles dispensation til at opføre 4 (men ikke 5) helårshuse på den sydøstlige del af matr. nr. 8h (nord for eksisterende bebyggelse langs landevejen). Tegninger og beliggenhedsplaner må indsendes til Nævnets godkendelse.....”.

Enfamiliehuset på den aktuelle ejendom er det sidste af de 4 helårshuse, der ifølge særbestemmelserne kunne opføres på stedet.

Amtets vurdering

Der er tale om et meget lille udhus, der placeres i haven bag enfamiliehuset, der opføres på ejendommen. Udhuset opføres med sider af træ og vil efter amtets vurdering på grund af sin ringe størrelse og placering i haven næppe være synligt set fra det omgivende fredede landskab.

Amtet kan på den baggrund anbefale en tilladelse til det ansøgte

SNS-11-00108
2

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomite har tiltrådt indstillingen.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:

Nævnets afgørelse træffes på baggrund af det foreliggende skriftlige materiale.

Nævnet kan tiltræde amtets vurdering, hvorefter der er tale om et meget lille udhus, der placeres i haven bag enfamiliehuset og som på grund af sin ringe størrelse og placering næppe være synligt set fra det omgivende fredede landskab. Udhuset, der efter det foreliggende opføres med sider af træ, findes derfor ikke at være i afgørende strid med fredningens formål, og nævnet meddeler derfor herved i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1 tilladelse til det ansøgte.

Klagevejledning, jf. naturbeskyttelseslovens § 86 og § 87:

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derefter vil fremsende sagen til Naturklagenævnet.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af klagen, at klageren indbetaler et gebyr på 500,- kr. til Naturklagenævnet.

Naturklagenævnet vil sende klageren en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget sagen fra Fredningsnævnet.

Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget.

Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet uden at klage er modtaget.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Klageberettigede er:

Adressaten for afgørelsen,

ejer af den ejendom, som afgørelsen vedrører,

offentlige myndigheder,

lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,

landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og

landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Med venlig hilsen

Per Holkmann Olsen

Skov- og Naturstyrelsen
~~og Det Centrale Fredningsregister~~
Haraldsgade 53
2100 København Ø

Hovedmodtager
Michael Nobel
Himmelbjergvej 9 A
8600 Silkeborg

Retten i Århus
Tinghuset
Vester Allé 10
8000 Århus C
Direkte 8612 5911 - 4001
E-mail: post@aarhus.byret.dk

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
28 JULI 2006

GAV11158/Sagsbeh. GAV
J.nr. 11.01.2005-136.5

SCANNET

27. juli 2006

Vedrørende journal nr. 11.01.2005-136, - klage over overtrædelse af betingelser for tilladelse til drift af campingplads - Terrassen Camping, Himmelbjergvej 9 A, Laven, 8600 Silkeborg.

Fredningsnævnet for Århus Amt har den 6. december 2005 fra Århus Amt, Natur & Miljø, modtaget klager over Terrassen Camping.

Campingpladsen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 14. februar 1972 om fredning af arealer i Laven.

Fredningsnævnet foretog besigtigelse den 12. juli 2006.

De indgivne klager vedrører betingelserne for udvidelsen af campingpladsen, som blev fastsat i Overfredsnævnets afgørelse af den 6. maj 1991 og tinglyst ved deklaration af 4. juni 1991. Ifølge klagerne overtræder campingpladsen betingelserne nr. 5 og 7 i deklarationen.

Århus Amt har oplyst, at amtet besigtigede campingpladsen den 7. september 2005 og der konstaterede, at der var opstillet 10 campingvogne på udvidelsesarealet, også benævnt terrasserne. Amtet konstaterede endvidere, at der kun var plantet enkelte træer i øst-vestlig retning på terrasserne, og at disse ikke gav en slørende effekt.

Vedr. betingelse nr. 5 - etablering af slørende beplantning i øst-vestlig retning - anførte De under besigtigelsen, at formålet med kravet om beplantning var at sløre udvidelsesarealet fra udsigten fra Himmelbjerget. Dette formål er i dag opfyldt ved, at der neden for udvidelsesarealet er en høj bevoksning, som virker slørende. De har endvidere henvist til, at der aldrig har været beplantning mellem terrasserne, ligesom det inden 2010, hvor der træder nye regler i kraft, kan blive nødvendigt at få ændret terrasserne på udvidelsesarealet, da der bliver stillet krav om større campingpladser til de nye, større campingvogne. Det vil derfor ikke være hensigtsmæssigt at beplante

SMS-NI-00108
3

mellem terrasserne på nuværende tidspunkt. Vedr. betingelse nr. 7 - brugen af udvidelsesarealet - henviste De til, at "sommerperioden" må forstås som en campingplads' højsæson. Ifølge Campingrådet er en campingplads' højsæson alle helligdage, perioden fra sidst i juni til midt i august samt efterårsferien.

Århus Amt, Natur & Miljø, har oplyst, at det er amtets vurdering, at betingelse nr. 7 skal opfattes således, at udvidelsesarealet kun må benyttes i 2 måneder, i løbet af månederne juni-juli-august, og i disse måneder kun under spidsbelastning, hvilket vil sige, når alle andre pladser er optaget.

Det er endvidere amtets opfattelse, at betingelse nr. 5 vedr. beplantning i øst-vestlig retning på udvidelsesarealet er overtrådt, da der kun er plantet enkelte træer og derfor kun er opnået meget ringe eller slet ingen slørende effekt ved beplantningen. Amtet opfatter betingelse nr. 5 således, at der skal etableres slørende beplantning på langs ad terrasserne.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:

Ifølge deklaration af 6. maj 1991, betingelse nr. 7, må udvidelsesarealet kun benyttes ca. 2 måneder i sommerperioden og kun under spidsbelastninger. Nævnet finder, at "sommerperioden" efter en direkte ordlydsfortolkning må forstås som perioden 1. juni - 31. august. Nævnet finder således ikke, at "sommerperioden" kan fortolkes som værende i overensstemmelse med, hvad der anses for at være højsæson for en campingplads.

Ifølge deklarationens betingelse nr. 5 skal der ved indretning af udvidelsesarealet plantes træer i øst-vestlig retning til yderligere sløring af arealet. Det er i betingelsen ikke nærmere anført, hvor beplantningen skal være på arealet. Formålet med Overfredningsnævnets kendelse af 14. februar 1972 var bl.a. at sikre den landskabelige udsigt, man har fra Himmelbjerget. Det er derfor vigtigt, at der opretholdes en passende, slørende beplantning ved campingpladsen, så den syner mindst muligt. Nævnet kunne under besigtigelsen konstatere, at der er en slørende beplantning umiddelbart neden for udvidelsesarealet. Da denne beplantning opfylder kravet om slørende beplantning i forhold til Himmelbjerget, og da det ikke fremgår klart af betingelse nr. 5, i hvilket omfang der på udvidelsesarealet skal plantes træer i øst-vestlig retning, herunder om det skal ske mellem terrasserne, finder Fredningsnævnet ikke, at klagen vedrørende dette punkt kan tages til følge. Fredningsnævnet lægger endvidere vægt på, at det er uhensigtsmæssigt at etablere slørende beplantning mellem terrasserne på nuværende tidspunkt, hvor der efter det oplyste må forventes inden for en nærmere årrække at skulle ske ændringer af terrasserne p.g.a. nye krav.

Klagevejledning, jf. naturbeskyttelseslovens § 86 og § 87:

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturkla-

genævnet over afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derefter vil fremsende sagen til Naturklagenævnet.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af klagen, at klageren indbetaler et gebyr på 500,- kr. til Naturklagenævnet.

Naturklagenævnet vil sende klageren en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget sagen fra Fredningsnævnet.

Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget.

Klageberettigede er:

Adressaten for afgørelsen,

ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,

offentlige myndigheder,

lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,

landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og

landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Med venlig hilsen

Per Holkmann Olsen

Kopi er tilsendt:

Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (journalnr. 8-70-4-743-1-05)

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø
Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø

Det Centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø

Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Louisevej 100, 8220 Brabrand
Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité v/ Bo Ryge Sørensen, Søholt Allé 26, 8600 Silkeborg

Det amtsrådsvalgte medlem af nævnet, Børge Sundahl, Vinkelvej 5, 8870 Langå

Det kommunevalgte medlem af nævnet, Henning G. Pedersen, Himmelbjergvej 24, 8600 Silkeborg

Silkeborg Kommune, Søvej 1, 8600 Silkeborg

Genpart til : Skov- og Naturstyrelsen og Det Centrale Fredningsregister

Retten i Århus
Tinghuset, Vester Alle 10
8000 Århus C

Geopartner
Landinspektørgården A/S
Håndværkervej 6
8600 Silkeborg

Tlf. 86 12 20 77
Fax 86 19 71 91
E-mail:
post@aarhus.byret.dk
Direkte: 86125911 – 4001
CVR 11 98 62 93
Den 26. november 2006.

SKAL KASSERES

Vedrørende journal nr. 11.01.2006-115, Ansøgning om tilladelse til omlægning af adgangsvej på ejendommen Himmelbjergvej 35, Laven, 8600 Silkeborg.

Århus Amt har den 15. september 2006 via Geopartner modtaget en ansøgning fra Anne-maria Jensen, Himmelbjergvej 33 A, 8600 Silkeborg om tilladelse til at anlægge en adgangsvej på ejendommen matr. nr. 9d Laven By, Linå, med adressen Himmelbjergvej 35, Laven, 8600 Silkeborg.

Det fremgår af ansøgningsmaterialet, at ansøger har afhændet matr. nr. 9b Laven By, Linå, med det derpå værende beboelseshus. I forbindelse med handlen er indgået aftale med ejeren af naboejendommen matr. nr. 9d om erhvervelse af et 3,50 m bredt areal til anlæg af adgangsvej for matr. nr. 9aa og 9d Laven By, Linå.

På matr. nr. 9b Laven By, Linå er der i dag udlagt en 4,00 m bred vej på matriklen og tinglyst en færdselsret på et vejstykke med bredden 3,5 m, således som det fremgår af ansøgningens rids og servitutudskrift.

Denne vej over matr. nr. 9b er ikke anlagt i marken og har en uheldig tæt beliggenhed i forhold til bebyggelsen på matr. nr. 9b.

Parterne har derfor ønsket at flytte vejen, således som det fremgår af ridsene i ansøgningsmaterialet, hvor den nye vej er angivet med gul farve.

Vejen skal samtidig sikres som adgang for matr. nr. 9d, der er en ubebygget parcel og vejen vil være skjult af bevoksning samt af bebyggelsen på matr. nr. 9b.

Det er overfor amtet telefonisk oplyst den 19. september 2006 at vejen med den ansøgte placering ikke vil medføre terrænændringer.

Fredningen

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 14. februar 1972 om fredning af arealer i Laven ved Linå, Silkeborg Kommune.

Fredningens formål er, at "De fredede arealer skal som nærmere beskrevet i det væsentlige bevares i deres nuværende tilstand med de under de enkelte ejendomme anførte undtagelser". Ifølge fredningskendelsens bestemmelser er der ikke egentlige bestemmelser for anlæggelse af adgangsveje.

Det er oplyst, at anlæggelsen af vejen ikke vil medføre terrænændringer, og det ansøgte får dermed ikke betydning for fredningskendelsens bestemmelser vedrørende ændringer

SHS-121-00108
2

i terrænet.

Amtets vurdering

På baggrund af ovenstående vurderer amtet, at anlæggelsen af den ansøgte adgangsvej ikke vil være i strid med fredningskendelsen.

Den ønskede placering ligger på grænsen af fredningen, da matr. nr. 9b ikke er omfattet af fredning, samt på grænsen af landsbyafgræsningen omkring Laven.

Idet den tinglyste vejret vurderes at have en uheldig beliggenhed i forhold til den eksisterende og ældre bebyggelse på matr. nr. 9b Linå By, Laven, at den ansøgte adgangsvej kan etableres uden terræændringer, og at eksisterende bevoksning vil sløre vejen, anbefaler amtet, at der meddeles dispensation til det ansøgte.

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomite har tilsluttet sig amtets indstilling.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:

Nævnets afgørelse træffes på baggrund af det foreliggende skriftlige materiale.

Da nævnet af de af amtet nævnte grunde kan tiltræde, at det ansøgte ikke strider mod fredningens formål, meddeles i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, tilladelse til etablering af adgangsvejen som ansøgt.

Klagevejledning, jf. naturbeskyttelseslovens § 86 og § 87:

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derefter vil fremsende sagen til Naturklagenævnet.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af klagen, at klageren indbetaler et gebyr på 500,- kr. til Naturklagenævnet.

Naturklagenævnet vil sende klageren en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget sagen fra Fredningsnævnet.

Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget.

Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet uden at klage er modtaget.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Klageberettigede er:

Adressaten for afgørelsen,

ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,

offentlige myndigheder,

lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,

landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og

landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Med venlig hilsen

Per Holkmann Olsen

Kopi er tilsendt:

Annemaria Jensen, Himmelbjergvej 33 A, 8600 Silkeborg

Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (journalnr. 8-70-51-8-743-8-06)

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø

Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø

Det Centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø

Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Louisevej 100, 8220 Brabrand

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomiteé v/ Bo Ryge Sørensen, Søholt Allé 26, 8600 Silkeborg

Det amtsrådsvalgte medlem af nævnet, Børge Sundahl, Vinkelvej 5, 8870 Langå

Det kommunevalgte medlem af nævnet, Henning G. Pedersen, Himmelbjergvej 24, 8600 Silkeborg

Silkeborg Kommune, Søvej 1, 8600 Silkeborg

DISPENSATIONER>

Afgørelser – Reg. nr.: 03800.00

Dispensationer i perioden: 11-07-2007 - 24-07-2007

NATURKLAGENÆVNET
FORMANDEN

SCANNET

SKAL KASSETTES

Frederiksborggade 15, 1360 København K
Tlf.: 3395 5700
Fax: 3395 5769
E-mail: nkn@nkn.dk Web: www.nkn.dk
CVR: 18210932

11 JULI 2007

NKN-121-00043

Biwen/bol

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen

13 JULI 2007

Afgørelse

i sagen om campingplads indenfor fredning af arealer i Laven i Silkeborg Kommune.

Fredningsnævnet for Århus Amt har den 27. juli 2006 truffet afgørelse om forståelsen af "sommerperioden" vedrørende en eksisterende campingplads på ejendommene matr.nr. 8h, 9c, 6i, og 6k, Laven By, Linå, der er omfattet af fredning. Afgørelsen er påklaget til Naturklagenævnet af ansøger.

Ejendommene er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 14. februar 1972 om fredning af arealer ved Laven i Silkeborg Kommune. Formålet med fredningen er at bevare de fredede arealer i deres ved fredningens ikrafttræden værende tilstand. I de generelle bestemmelser er det bl.a. fastsat, at den eksisterende campingplads fortsat skal kunne drives, men at der skal være pligt til at opretholde en efter fredningsmyndighedernes skøn passende slørende beplantning.

Endvidere er ejendommen omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 6. maj 1991 og tinglyst deklaration af 4. juni 1991, hvormed Overfredningsnævnet på nærmere fastsatte vilkår gav tilladelse til inden for fredningen at udvide campingpladsen med et areal på i alt 1,5 ha. Af afgørelsen af 6. maj 1991 og den tinglyste deklaration af 4. juni 1991 fremgår det under pkt. 7: "Udvidelsesarealet må kun benyttes ca. 2 måneder i sommerperioden og kun under spidsbelastninger."

Efter at have modtaget henvendelser fra to naboer bl.a. om, at campingpladsens udvidelsesarealer jævnligt blev anvendt udover sommermånederne juni-juli og august, rettede Århus Amt den 5. december 2005 henvendelse til fredningsnævnet om fredningsnævnets forståelse af "sommerperioden", jf. pkt. 7 i Overfredningsnævnets afgørelse af 6. maj 1991 og den tinglyste deklaration af 4. juni 1991. Amtet havde den 7. september 2005 besigtiget campingpladsen og konstateret, at der var opstillet 10 campingvogne på udvidelsesarealet, hvilket efter amtets vurdering var en overtrædelse af vilkåret under pkt. 7. Indehaveren af pladsen havde ved denne besigtigelse forklaret, at Overfredningsnævnets afgørelse måtte fortolkes således, at anvendelsen var lovlig, og at den øvrige plads var næsten fuld denne dag.

Det er amtets vurdering efter at have kontaktet Naturklagenævnet, at betingelsen i nr. 7 skal opfattes således, at udvidelsesarealet kun må benyttes i sammenlagt 2 måneder i løbet af sommermånederne juni, juli og august, og i disse måneder kun under spidsbelastninger, hvilket vil sige, når alle andre pladser er optaget.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningsnævnet foretog den 12. juni 2006 besigtigelse af ejendommen. I besigtigelsen deltog foruden campingpladsens indehaver en repræsentant for amtet.

Ved besigtigelsen henviste indehaveren af campingpladsen til, at "sommerperioden" er en campingplads' højsæson. Ifølge Campingrådet er en campingplads' højsæson alle helligdage, perioden fra sidst i juni til midt i august samt efterårsferien.

Amtet oplyste, at det (fortsat) er amtets vurdering, at betingelse nr. 7 skal opfattes således, at udvidelsesarealet kun må benyttes i 2 måneder, i løbet af månederne juni- juli-august, og i disse måneder kun under spidsbelastning, hvilket vil sige, når alle andre pladser er optaget.

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité havde meddelt afbud til besigtigelsen med en tilkendegivelse af, at foreningen er enig i amtets vurdering af betingelse nr. 7 om benyttelse af udvidelsesarealet.

Af fredningsnævnets afgørelse af 27. juni 2006 fremgår det, at nævnet finder, at "sommerperioden" efter en direkte ordlydsfortolkning må forstås som perioden 1. juni til 31. august. Nævnet finder således ikke, at "sommerperioden" kan fortolkes som værende i overensstemmelse med, hvad der anses for at være højsæson for en campingplads.

Klagen

Klager er ikke enig i fredningsnævnets fastlæggelse af "sommerperioden" og gør gældende, at der ikke er hjemmel for fredningsnævnet til at træffe afgørelse i en af Overfredningsnævnet truffen afgørelse. Det er klagers opfattelse, at Overfredningsnævnets formulering "sommerperioden" udspringer af en forståelse for campingpladsens særlig erhvervsmæssige vilkår.

Såfremt Overfredningsnævnets ordvalg "sommerperioden" skulle begrænses til perioden 1. juni til 31. august, havde det været nærliggende specifikt at anføre denne periode. Når dette ikke anføres, hænger det efter klagers opfattelse sammen med, at campister nu såvel som tidligere søger campingpladserne uafhængig af, om kalenderen viser den 1. juni eller 31. maj, men i stedet bero-

ende på vejrliget og feriehelligdagenes placering (særlig Bededagsferien, Kr. Himmelfartsferien og Pinseferien). En naturlig forståelse for ordvalget kan således ikke begrænses til en "direkte ordlydsfortolkning", men må i stedet nuanceres i forhold til formålet med fredningen og i forhold til virksomhedens karakter. En sådan nuancering indebærer, at "sommerperioden" rettelig bør fortolkes i overensstemmelse med begrebet "højsæsonen", således som Campingrådet definerer denne. Klager vil efter omstændighederne være indforstået med, at "sommerperioden" fortolkes, som perioden 1. maj til 31. august med tillæg af ferie-, helligdage og andre helligdage i tilknytning hertil, der måtte være placeret i april.

Fredningsnævnet har ikke haft bemærkninger til klagen.

Afgørelse

Naturklagenævnets formand har på nævnets vegne, jf. naturbeskyttelseslovens § 81, stk. 3, truffet følgende afgørelse:

Til Naturklagenævnets afgørelse foreligger spørgsmålet om forståelsen af "sommerperioden", jf. Overfredningsnævnets afgørelse af 6. maj 1991 og tinglyst deklARATION af 4. juni 1991. Naturklagenævnet finder endvidere, at måtte forstå fredningsnævnets afgørelse således, at fredningsnævnet ikke har fundet, at der var grundlag for at meddele dispensation fra fredningen, og at der klages herover.

Efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1 kan fredningsnævnet dispensere fra bestemmelserne i en fredning, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål. Videregående afvigelser fra en fredning end nævnt i stk. 1, jf. stk. 2, kan kun foretages efter reglerne om gennemførelse af fredninger.

Formålet med fredningen er at bevare de fredede arealer i deres ved fredningens ikrafttræden værende tilstand, jf. Overfredningsnævnets kendelse af 14. februar 1972. I fredningen er det bl.a. fastsat, at den eksisterende campingplads på nærmere fastsatte betingelser fortsat skal kunne drives. I 1991 tillod Overfredningsnævnet campingpladsen udvidet med et areal inden for fredningen bl.a. på vilkår af, at udvidelsesarealet kun må benyttes ca. 2 måneder i sommerperioden og kun under spidsbelastninger, jf. Overfredningsnævnets afgørelse af 6. maj 1991 med tinglyst deklARATION af 4. juni 1991.

Fredningsnævnet finder, at "sommerperioden" i ovennævnte deklARATION efter en direkte ordlydsfortolkning må forstås som perioden 1. juni til 31. august. Nævnet finder således ikke, at "som-

merperioden" kan fortolkes som værende i overensstemmelse med, hvad der anses for at være højsæson for en campingplads, således som påberåbt af klager.

Månederne juni, juli og august udgør efter sædvanlig sprogbrug i Danmark "sommerperioden". Naturklagenævnet kan derfor tilslutte sig fredningsnævnets forståelse af "sommerperioden", som omfattende perioden 1. juni til 31. august.

Henset til formålet med fredningen findes der endvidere ikke at være grundlag for at tilsidesætte fredningsnævnets afslag på dispensation fra fredningen.

Naturklagenævnets afgørelse går herefter ud på, at fredningsnævnets afgørelse af 27. juli 2006 stadfæstes. Tilsynsmyndigheden – Silkeborg Kommune – må fastsætte en frist for lovliggørelse af forholdene.

Bent Jacobsen

Viceformand

Birgitte Olesen

fuldmægtig

Retten i Århus
Tinghuset, Vester Alle 10
8000 Århus C

Michael Ian Noble
Himmelbjergvej 9a, Laven
8600 Silkeborg

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
25 JULI 2007

Tlf. 86 12 20 77
Fax 86 19 71 91
E-mail:
pho@domstol.dk

SCANNET

CVR 11 98 62 93

Den 24. juli 2007.

Vedrørende j.nr. 8901-01.2007.62 – ansøgning om tilladelse til opsætning af 24 campinghytter samt ansøgning om efterfølgende tilladelse til udvidelse af minigolfbane og anlæg af jordvold på matr. nr. 8h m.fl. Laven By, Linå, beliggende Himmelbjergvej 9a, 8600 Silkeborg (Terrassen Camping, Laven).

Fredningsnævnet har den 16. maj 2007 fra Silkeborg Kommune modtaget Deres ansøgning om tilladelse til at opsætte 24 nye campinghytter på ovennævnte ejendom, samt Deres ansøgning om efterfølgende tilladelse til udvidelse af minigolfbane. Sagen omfatter endvidere et spørgsmål om anlæg af jordvolde.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 14. februar 1972 om fredning af arealer ved Laven i Linå.

Fredningsnævnet foretog besigtigelse den 5. juli 2007.

Campinghytter:

Det fremgår af Deres ansøgning og af tegningsmateriale af 12. juli 2006 fra Strandvejens Tegnestue ApS, at der ønskes placeret 15 hytter i det nordøstlige hjørne af campingpladsen samt 9 hytter i det nordvestlige område. På arealet mellem de to områder er der opført 10 campinghytter, som Fredningsnævnet meddelte tilladelse til ved afgørelse af 22. november 2002 (nævnets j.nr. 98/2002).

De har oplyst, at hytterne har et bruttoetageareal på hver 25 m² + en overdækket terrasse. Hytterne udføres med dæmpede, mørke jordfarver som de eksisterende hytter. 4 eksisterende ældre hytter beliggende på den sydligere del af campingpladsen vil blive fjernet i forbindelse med opførelsen af de nye hytter.

Ved afgørelse af 23. juni 2005 meddelte nævnet tilladelse til udvidelse af campingpladsen i nordøstlig retning (nævnets j.nr. 152/2004).

Det nordvestlige areal fremstår ubebygget og benyttes ikke til campingvogne.

SN5-121-00108

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité for Silkeborg og Them har udtalt sig imod det ansøgte. Foreningen anfører, at en tilladelse til opsætning af 24 nye campinghytter vil være ødelæggende for landskabsbilledet i området og ikke foreneligt med hensyn til det bærende element i fredningen.

Silkeborg Kommune har i overensstemmelse med indstillingen i brev af 5. maj 2007 anbefalet, at der meddeles tilladelse til opførelse af 15 hytter på det nordøstlige areal, men at der meddeles afslag på 9 hytter på det nordvestlige areal.

Kommunen har særlig lagt vægt på, at landskabsbilledet primært påvirkes i nærområdet på grund af de mange hytter, og at udsigten fra Himmelbjerget ikke påvirkes væsentligt af opførelsen, idet hytterne placeres i den nordlige ende af et plant areal, der mod syd delvist er afgrænset af slørende beplantning. Kommunen har derfor vurderet, at opførelsen af hytter på det nordøstlige areal ikke vil ændre væsentligt på udsigten i området, idet det nordøstlige areal udgør en naturlig afrunding af den eksisterende campingplads.

Derimod fremstår det nordvestlige areal i dag ubebygget og det ligger ikke som en naturlig afrunding af campingpladsen. Inddragelsen af det nordvestlige areal til hytter kan derfor medføre, at udsigten over området set fra nord bliver domineret af hytter.

Kommunen har samtidig anført, at en eventuel tilladelse b r meddeles på vilkår om etablering af slørende beplantning, ligesom hytterne skal udføres med dæmpede, m rke jordfarver som de eksisterende hytter.

Jordvolde:

På græsarealet nordvest for campingpladsen er der foretaget jordopfyldning, anlagt i form af to jordvolde. Jordvoldene er placeret henholdsvis vest og syd på arealet. Under besigtigelsen blev det oplyst, at jorden stammer fra terrænregulering ved de nye huse, der er opført sy st for campingpladsen. Jorden påtænkes benyttet i forbindelse med regulering af terrænet i forbindelse med, at det vil være nødvendigt med terrænændringer, herunder af terrasserne, bl.a. på grund af nye krav i campingreglementet. Under besigtigelsen oplyste De, at der ønskes en midlertidig tilladelse til jordvoldene, i ca. 3 år, idet der inden for denne tidshorisont skal tages stilling til den fremtidige udformning af pladsen.

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité for Silkeborg og Them har anført, at det ikke findes rimeligt, at man uden tilladelse foretager jordopfyldning, der efterfølgende søges lovliggj rt. Foreningen har derfor udtalt sig imod en efterfølgende tilladelse af forholdet.

Silkeborg Kommune har ikke haft bemærkninger til spørgsmålet.

Udvidelse af minigolfbane:

Det er oplyst, at der er foretaget en udvidelse af en eksisterende minigolfbane på arealet. Minigolfbanen er udvidet med et areal på ca. 200 m². Udvidelsesarealet var tidligere brug til parkering og opstilling af campingvogne. Der har ikke været udført terrænregulering i forbindelse med udvidelsen af banen. I forbindelse med etableringen af minigolfbanen er der fjernet ca. 3 træer, som udgjorde bevoksningen mellem den tidligere minigolfbane og udvidelsesarealet. Hele minigolfbanen er af sikkerhedshensyn indhegnet med et hegn af en højde på 1,20 meter. Der er tale om et tr dnethegn. Den nye minigolfbane er stenbelagt, hvor arealerne tidligere var græsarealer.

Vedrørende udvidelsen har De under besigtigelsen særlig anført, at intentionen med minigolfbanen har været at gøre et forsømt område af pladsen om til et flot og forskønnet parklignende område, som både kunne gavne gæster og lokalbefolkningen i byen. De har endvidere gjort opmærksom på, at minigolfbanen ikke kan ses fra Himmelbjerget.

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité for Silkeborg og Them har på samme måde som vedrørende jordvoldene ikke fundet det rimeligt, at der er sket en udvidelse af minigolfbanen uden tilladelse. På denne baggrund kan foreningen ikke anbefale, at der efterfølgende meddeles tilladelse til den ulovligt udvidede del af minigolfbanen.

Silkeborg Kommune har ikke haft bemærkninger til sagen.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:

Campinghytter:

Det nordøstlige areal er kun i meget begrænset omfang synligt fra de omkringliggende områder, og det er ikke synligt fra søen. Arealet benyttes i forvejen til campingvogne. Under hensyn hertil finder nævnet ikke, at det ansøgte er i strid med fredningens formål. Nævnet meddeler derfor tilladelse til opsætning af 15 hytter i det nordøstlige område af campingpladsen, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, på følgende vilkår:

- at hytterne udføres med dæmpede, m rke jordfarver
- at der etableres slørende beplantning omkring arealet med hytterne, og
- at hytterne opføres i overensstemmelse med tegnings- og oplysningsmateriale af 12. juli 2006 og de i øvrigt meddelte oplysninger.

Det nordvestlige areal fremstår i dag ubebygget og uden ret til at opstille campingvogne. Arealet er højt beliggende og synligt udefra.

Under hensyn til fredningens formål, og da der for nævnet ikke er anført en særlig begrundelse for ansøgningen som berettiger et yderligere indgreb i tilstandsfredningen, meddeler Fredningsnævnet afslag på ansøgningen, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

Jordvolde:

Under hensyn til det oplyste formål med den oplagrede jord, og da jordvoldene er placeret hensigtsmæssigt på arealet, meddeler Fredningsnævnet efterfølgende tilladelse til jordvoldene, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1. Tilladelsen er gældende i 3  r fra denne afgørelses dato, efter hvilket tidspunkt jordvoldene skal være fjernet og arealet reetableret.

Minigolfbane:

Udvidelsen af minigolfbanen er sket uden forudgående tilladelse fra Fredningsnævnet. Med dette udgangspunkt tager Fredningsnævnet kraftigt afstand fra den foretagne udvidelse og udtaler sin kritik heraf.

Minigolfbane er en aktivitet, som naturligt hører til på en campingplads. Udvidelsen af minigolfbanen er sket på et område, der i forvejen er præget af parkeringspladser, campingvogne og bebyggelse. På denne baggrund, og da baneanlægget ikke er mere skæmmende for området end områdets hidtidige anvendelse, meddeler Fredningsnævnet efterfølgende tilladelse til udvidelsen, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1. Tilladelsen omfatter det opsatte hegn, som er en naturlig sikkerhedsforanstaltning i forbindelse med banen.

Klagevejledning, jf. naturbeskyttelseslovens § 86 og § 87:

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derefter vil fremsende sagen til Naturklagenævnet.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af klagen, at klageren indbetaler et gebyr på 500,- kr. til Naturklagenævnet.

Naturklagenævnet vil sende klageren en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget sagen fra Fredningsnævnet.

Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget.

Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

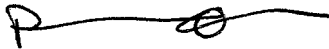
Tilladelsen til opførelse af campinghytter på det nordøstlige areal må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet uden at klage er modtaget.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Klageberettigede er:

Adressaten for afgørelsen,
ejer af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
offentlige myndigheder,
lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Med venlig hilsen

Per Holkmann Olsen

Kopi er tilsendt:

Strandvejens Tegnestue Aps, J. Chr. Juliussens Vej 9, 2.tv., 8700 Horsens

Miljøcenter Århus, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø

Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø

Det Centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø

Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Louisevej 100, 8220 Brabrand

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomite v/ Pernille Ingemann, Præstevangen 39, 8643 Ans

Fredningsnævnets ministerudpegede medlem, Jytte Heslop, Katterhøjvej 4, 8270 Højbjerg

Det kommunevalgte medlem af nævnet, Søren Stauning Goldmann, Silkeborgvej 11, 8653 Them

Silkeborg Kommune, Søvej 1, 8600 Silkeborg

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del

Retten i Århus
Tinghuset, Vester Alle 10
8000 Århus C

Michael Jacobsen
Himmelbjergvej 86 B
8600 Silkeborg

Modtaget i
By- og Landskabsstyrelsen

11 APR. 2008

Tlf. 86 12 20 77
Fax 86 19 71 91
E-mail:
pho@domstol.dk

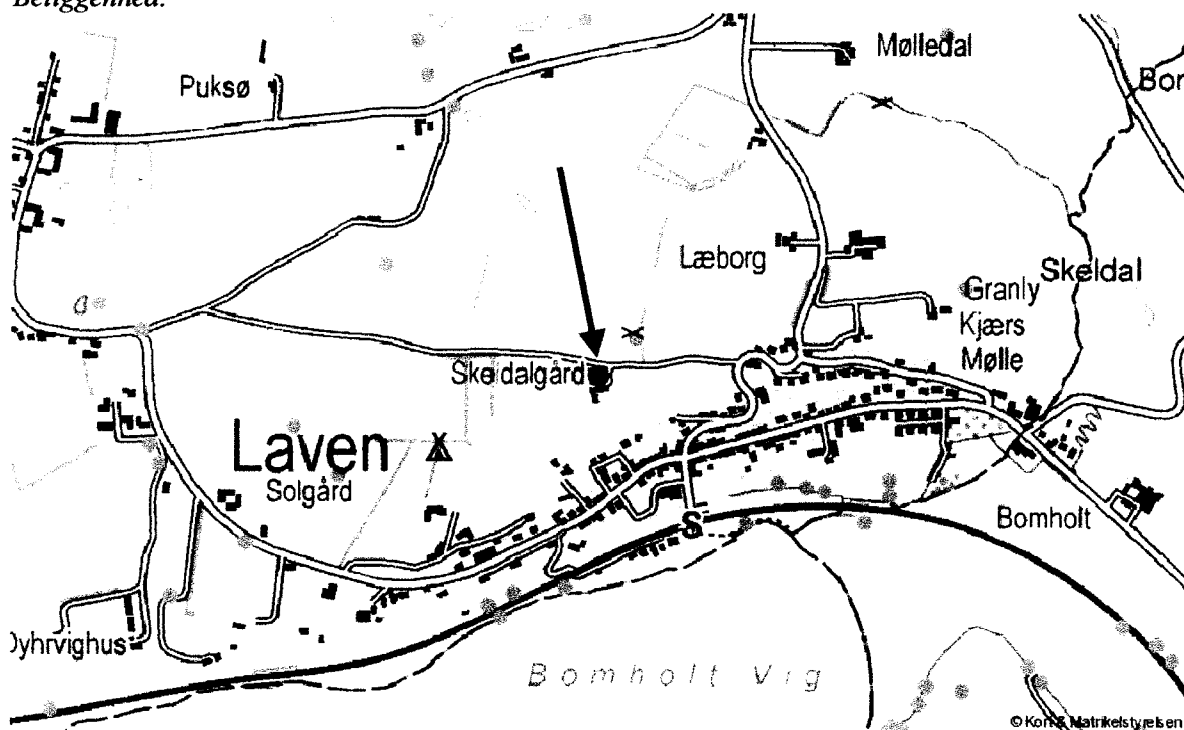
CVR 11 98 62 93

Den 10. april 2008.

Vedrørende journal nr. 8901-01.2008.15, ansøgning om tilladelse til opførelse af tilbygning på Slangebakken 24, 8600 Silkeborg.

Silkeborg Kommune har modtaget en ansøgning om tilladelse til at opføre en tilbygning på ca. 33 m² til boligen på ejendommen matr. nr. 5g Laven By, Linå, med adressen Slangebakken 25, 8600 Silkeborg.

Beliggenhed:

Fredningen

Ejendommen ligger inden for fredningen af arealer ved Laven i Linå, Overfredningsnævnets kendelse af 14. februar 1972.

Fredningens formål er at bevare arealerne i deres nuværende tilstand.

Ifølge fredningens bestemmelser om bebyggelse gælder, at arealerne ikke må bebygges yderligere. Der må således ikke opføres bygninger, skure, boder eller andre indretninger eller opsættes hegn, bortset fra nødvendige kreaturhegn.

Fredningen skal dog ikke være til hinder for, at der i tilknytning til allerede bestående landbrug opføres nybygninger eller foretages om- og tilbygninger på eksisterende bygninger, på betingelse af, at nybyggeri eller om- og tilbygninger, der væsentlig ændrer bygningernes ydre fremtræden, ikke påbegyndes, forinden byggeriets placering og udseende er godkendt af Fredningsnævnet. Tilladelse til opførelse af de nævnte nybygninger kan nægtes, såfremt disse ikke tjener rimelige landbrugsøkonomiske formål.

Om- og tilbygninger af de eksisterende, lovligt opførte helårs- og sommerhuse, hvorved bygningens ydre i væsentlig grad ændrer karakter, må kun finde sted efter forud indhentet godkendelse af Fredningsnævnet.

Ansøgningen

Der er tale om en mindre landbrugsejendom med jordtilliggende på ca. 3 ha. Ejendommen er i dag ifølge BBR bebygget med en bolig på 258 m² (bruttoetageareal) samt 2 udhuse på hhv. 239 og 374 m². Sidstnævnte er en halbygning.

Boligen og den ene udbygning er i dag sammenbygget med en mellembygning med fladt tag. Denne mellembygning afviger arkitektonisk fra den øvrige bebyggelse på ejendommen og ønskes derfor om- og tilbygget så arkitekturen passer med de øvrige bygninger. Boligens tag ønskes derfor forlænget hen over mellembygningen. Boligarealet udvides dermed med ca. 33 m². Materiale- og farvevalget af den nye til- og ombygning vil svare til den eksisterende bolig. Tagfladen påføres yderligere en kvist på hver side i stil med de eksisterende zinkbeklædte kviste. Ejendommens bruttoetageareal kommer med det ansøgte op på ca. 291 m².

Kommunens bemærkninger

Ændringen af mellembygningen er efter kommunens vurdering en arkitektonisk forbedring, og det ansøgte vil ikke påvirke det fredede landskab i negativ retning. Kommunen har på den baggrund ingen indvendinger imod en tilladelse til det ansøgte. Det ansøgte er efter kommunens vurdering ikke i konflikt med fredningens formål.

Ansøgning med bilag er vedlagt indstillingen af 29. januar 2008 fra Silkeborg kommune til Fredningsnævnet.

Andre tilladelser

Det ansøgte kræver tilladelse efter planlovens § 35 (landzonebestemmelserne), naturbeskyttelseslovens § 17 (skovbyggelinie) samt byggeloven.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:

Fredningsnævnets formand træffer afgørelse på det foreliggende skriftlige grundlag.

Fredningsnævnet finder at kunne tiltræde Silkeborg Kommunes vurdering af at der er tale om en arkitektonisk forbedring. Da det ansøgte således ikke er i strid med fredningens formål, meddeles i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, tilladelse til det ansøgte.

Klagevejledning, jf. naturbeskyttelseslovens § 86 og § 87:

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derefter vil fremsende sagen til Naturklagenævnet.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af klagen, at klageren indbetaler et gebyr på 500,- kr. til Naturklagenævnet.

Naturklagenævnet vil sende klageren en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget sagen fra Fredningsnævnet.

Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget.

Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

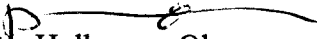
Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet uden at klage er modtaget.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Klageberettigede er:

Adressaten for afgørelsen,
ejer af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
offentlige myndigheder,
lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Med venlig hilsen

Per Holkmann Olsen

Kopi er tilsendt:

Arkitektkontoret GM14 v. arkitekt MAA Henrik Lind, Gødvad Mælkevej 14, 8600 Silkeborg
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø
By- og Landskabsstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Det Centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Louisevej 100, 8220 Brabrand
Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité v/ Pernille Ingemann, Præstevangen 59, 8643 Ans
By
Silkeborg Kommune, Søvej 1, 8600 Silkeborg

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del

Retten i Århus
Tinghuset, Vester Alle 10
8000 Århus C

Rikke og Michael Jakobsen
Slangebakken 25
8600 Silkeborg

Tlf. 86 12 20 77
Fax 86 19 71 91
E-mail:
{ HYPERLINK

"mailto:pho@domstol.dk" }

CVR 11 98 62 93

Den 12. januar 2010.

Vedrørende j.nr. 8901-01.2009.154 ansøgning om tilladelse til udvidelse af bolig, Slangebakken 25, Laven, 8600 Silkeborg.

Silkeborg Kommune har modtaget en ansøgning om tilladelse til at udvide boligen på ejendommen matr. nr. 5g Laven By, Linå, med adressen Slangebakken 25, Laven, 8600 Silkeborg.

Beliggenhed:

Fredningen

Ejendommen ligger inden for fredningen af arealer ved Laven i Linå, Overfredningsnævnets kendelse af 14. februar 1972.

Fredningens formål er at bevare arealerne i deres nuværende tilstand.

Ifølge fredningens bestemmelser om bebyggelse gælder, at arealerne ikke må bebygges yderligere. Der må således ikke opføres bygninger, skure, boder eller andre indretninger eller opsættes hegn, bortset fra nødvendige kreaturhegn.

Fredningen skal dog ikke være til hinder for, at der i tilknytning til allerede bestående landbrug opføres nybygninger eller foretages om- og tilbygninger på eksisterende bygninger, på betingelse af, at nybyggeri eller om- og tilbygninger, der væsentlig ændrer bygningernes ydre fremtræden, ikke påbegyndes, forinden byggeriets placering og udseende er godkendt af Fredningsnævnet. Tilladelse til opførelse af de nævnte nybygninger kan nægtes, såfremt disse ikke tjener rimelige landbrugsøkonomiske formål.

Om- og tilbygninger af de eksisterende, lovligt opførte helårs- og sommerhuse, hvorved bygningens ydre i væsentlig grad ændrer karakter, må kun finde sted efter forud indhentet godkendelse af Fredningsnævnet.

Ansøgningen

Der er tale om en ejendom med jordtilliggende på ca. 3 ha. Ejendommen er i dag ifølge BBR bebygget med en bolig på 258 m² (bruttoetageareal) samt 2 udhuse på hhv. 239 og 374 m². Sidstnævnte er en halbygning.

Fredningsnævnet og Silkeborg Kommune gav i 2008 tilladelse til en tilbygning på 33 m² til boligen, i form af opførelse af 1. etage med sadeltag over en mellembygning, der før havde fladt tag, beliggende mellem bolig og udhus.

Det ansøgte omfatter inddragelse af en del af udhuset til bolig, således at boligarealet kommer op på 358 m². Facaden mod nord påføres 3 kviste i tagfladen, og der laves et større dørparti. Facaden mod syd påføres 1 kvist i tagfladen. Derudover er vinduernes udformning i det væsentlige uændret. I forhold til det tidligere tilladte byggeprojekt er der desuden tilføjet en kvist mod vest på den eksisterende bolig.

Kommunens bemærkninger

Det bebyggede areal forøges ikke med det ansøgte, og ombygningen sker i samme stil som den eksisterende bolig. Ansøger oplyser, at der er tilstrækkelig udhusplads på ejendommen, og at inddragelsen af udhus til beboelse ikke giver behov for opførelse af flere udhuse. Kommunen har derfor ingen indvendinger imod en tilladelse til det ansøgte. Det ansøgte er efter kommunens vurdering ikke i konflikt med fredningens formål.

Ansøgning med bilag er vedlagt kommunens indstilling til Fredningsnævnets behandling.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse

Nævnets afgørelse træffes på det foreliggende skriftlige grundlag.

Nævnet finder at kunne tiltræde kommunens vurdering, hvorfor der i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, meddeles tilladelse til det ansøgte.

Klagevejledning, jf. naturbeskyttelseslovens § 86 og § 87:

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derefter vil fremsende sagen til Naturklagenævnet.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af klagen, at klageren indbetaler et gebyr på 500,- kr. til Naturklagenævnet.

Naturklagenævnet vil sende klageren en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget sagen fra Fredningsnævnet.

Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget.

Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Klageberettigede er:

Adressaten for afgørelsen,
ejer af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
offentlige myndigheder,
lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Med venlig hilsen

Per Holkmann Olsen

Denne afgørelse er pr post tilsendt:

Rikke og Michael Jakobsen, Slangebakken 25, 8600 Silkeborg

og pr. mail fremsendt til:

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, { [HYPERLINK "mailto:dn@dn.dk"](mailto:dn@dn.dk) }

By- og Landskabsstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø, { [HYPERLINK "mailto:blst@blst.dk"](mailto:blst@blst.dk) }

Det Centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø, { [HYPERLINK "mailto:blstnatur@blst.dk"](mailto:blstnatur@blst.dk) }

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité, { [HYPERLINK "mailto:silkeborg@dn.dk"](mailto:silkeborg@dn.dk) }

Det ministerudpegede medlem af nævnet, Jytte Heslop, Katterhøjvej 4, 8270 Højbjerg, { [HYPERLINK "mailto:jytte.heslop@gmail.com"](mailto:jytte.heslop@gmail.com) }

Det kommunevalgte medlem af nævnet, Søren Stauning Goldmann, Silkeborgvej 11, 8653 Them, { [HYPERLINK "mailto:soeren.goldmann@silkeborg.dk"](mailto:soeren.goldmann@silkeborg.dk) }

Silkeborg Kommune, Natur- og Miljøsektionen, Søvej 1-3, 8600 Silkeborg, Helene D. Clausen, { [HYPERLINK "mailto:Helene.DalgaardClausen@silkeborg.dk"](mailto:Helene.DalgaardClausen@silkeborg.dk) }

og Poul Erik Thystrup, samme, { [HYPERLINK "mailto:poul.erik.thystrup@silkeborg.dk"](mailto:poul.erik.thystrup@silkeborg.dk) }

Jan Kristoffersen, { [HYPERLINK "mailto:lotte.kristoffersen@mail.dk"](mailto:lotte.kristoffersen@mail.dk) }

Miljøcenter Århus, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg, { [HYPERLINK "mailto:post@aar.mim.dk"](mailto:post@aar.mim.dk) }

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del

Retten i Århus
Tinghuset, Vester Alle 10
8000 Århus C

Jan og Lotte Kristoffersen
Himmelbjergvej 36
8600 Silkeborg

Tlf. 86 12 20 77
Fax 86 19 71 91
E-mail: { HYPERLINK

"mailto:pho@domstol.dk" }

CVR 11 98 62 93

Den 7. januar 2011.

Vedrørende j.nr. 8901-01.2010.42, ansøgning om tilladelse til opførelse af nyt stuehus og maskinhus, renovering af udhus/fyrrum, lovliggørelse af udhuse, tilladelse til etablering af betonmur, samt godkendelse af oprensning af vandhul på ejendommen matr. nr. 6 b Laven By, Linå, beliggende Himmelbjergvej 36, 8600 Silkeborg.

Silkeborg Kommune har modtaget en ansøgning om tilladelse til at nedrive eksisterende bebyggelse (stuehus og udhus) og opføre et nyt stuehus, udhus og maskinhus samt ombygge et fyrrum.

Sagen er tidligere fremsendt til Fredningsnævnet, men blev sat i bero efter ønske fra ejer. Silkeborg Kommunen har siden da modtaget revideret tegningsmateriale fra ansøger. Materialet er fremsendt til nævnet.

Beliggenhed:

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 14. februar 1972 om fredning af Laven.

Fredningens formål er at bevare arealernes tilstand.

Ifølge kendelsen gælder vedr. bebyggelse: "Arealerne må ikke yderligere bebygges. Der må således ikke opføres bygninger, skure, boder eller andre indretninger eller opsættes hegn, bortset fra nødvendige kreaturhegn." ... "Fredningen skal dog ikke være til hinder for, at der i tilknytning til allerede bestående landbrug opføres nybygninger eller foretages om- eller tilbygninger på de eksisterende bygninger på betingelse af, at nybyggerie eller om- og tilbygninger, der væsentligt ændrer bygningernes ydre fremtræden, ikke påbegyndes, forinden byggeriets placering og udseende er godkendt af fredningsnævnet, og tilladelse til opførelse af de nævnte nybygninger kan nægtes, såfremt disse ikke tjener rimelige landbrugsøkonomiske formål."

...

"Om- og tilbygninger af de eksisterende, lovligt opførte helårs- og sommerhuse, hvorved bygningens ydre i væsentlig grad ændrer karakter, må kun finde stede efter forud indhentet godkendelse af fredningsnævnet.

Vedr. terrænregulering gælder: "Ændring i terrænet eller terrænformerne herunder grus- og lergravning, opfyldning eller planering er ikke tilladt."

Ejendommen

Ejendommen er en mindre landejendom med landbrugspligt, med jordtilliggende på 2,8 ha. Ejendommens bebyggelse består ifølge BBR af en bolig med bebygget areal på 107 m², og bruttoetageareal på 173 m². Ifølge BBR er der 2 udhuse med bebygget areal på i alt 100 m². Bygningerne ligger meget tæt på Julsø.

Det ansøgte

Det ansøgte omfatter opførelse af nyt stuehus og maskinhus, renovering af udhus og fyrrum samt opførelse af støttemur mod skrænt. Silkeborg Kommune er i behandlingen af ansøgningen blevet opmærksom på, at der på ejendommen findes udhuse, der ikke er godkendt af Fredningsnævnet og kommunen, eller som er ombygget uden tilladelse, samt at der er oprenset et vandhul. Den ansøgte støttemur i skrænten nord for bebyggelsen er desuden opført. Disse forhold behandles sammen med den ansøgte bebyggelse.

Stuehus

Ansøgningen omfatter nedrivning af det eksisterende stuehus, der er et længehus fra 1877 med bebygget areal på 107 m² (bruttoetageareal 173 m²) med hvide ydermure og stråtag med en enkelt central kvist. Der søges om tilladelse til at opføre et nyt stuehus med udvendigt bruttoetageareal på 270 m², med samme placering som det nuværende stuehus. Det nye stuehus ønskes opført som et moderne længehus med et fremskudt kvistparti mod syd, dvs. mod Julsø. Facaderne ønskes hvide og taget beklædt med skifer. På hver side af den fremskudte centrale kvist ønskes opført en kvist i tagfladen mod syd. Der ønskes større glasparter i stueetagen mod syd, dvs. mod søen. På tegningsmaterialet er vist fremskudte vinduer i kælderniveau, dvs. under terræn, men kommunen har anbefalet at der isættes lyskasser i stedet, hvilket ejer er indforstået med. På nordsiden af stuehuset ønskes opsat 3 kviste i tagfladen. Vinduespartierne mod nord består af mindre, sprossede ruder.

Stuehuset bliver således større og højere end i dag, hvilket dels skyldes ønske om mere beboelsesareal, dels at boligen skal leve op til nutidige bygnings- og isoleringskrav.

Bygningshøjden er i senest reviderede projekt reduceret til 8,5 m. Det nuværende stuehus er ca. 7 m højt.

Udhuse

Udhuset beliggende umiddelbart øst for stuehuset ønskes væsentligt renoveret, men det bebyggede areal på 67 m² ændres ikke. Bruttoetageareal forøges fra 115 til 122 m². Som på stuehuset forøges bygningens højde fra 7,03 til 8,75 m. Der påføres ikke kviste i tagfladen, jf. det reviderede tegningsmateriale.

Udhuset længst mod øst – fyrrummet – er i forvejen noget større end det, der fremgår af BBR, og er således allerede i dag til- og ombygget uden forudgående tilladelser. I BBR har dette udhus en størrelse på 35 m² (grundplan), mens det i tegningsmaterialet har en størrelse på 45 m². Ombygningen af fyrrummet ønskes lovliggjort. Fyrrummet fremstår som en dobbelt garage med 2 porte på sydfacaden.

Der søges om opførelse af et nyt maskinhus på i alt 81,41 m², udført med 2 porte og en dør på sydfacaden. Maskinhuset ønskes gravet ind i skråningen nord for stuehuset og ovennævnte udhus, og der ønskes opført en betonstøttemur på vest- og østsiden af maskinhuset. Taget jorddækkes delvist. Ejer har oplyst, at der er sket og fortsat sker væsentlig skred af skrænten mod nord, hvilket giver behov for støttemuren. Støttemuren udføres hovedsagligt bag eksisterende bebyggelse og sløres med grøn beplantning (efeu).

Der søges om lovliggørende tilladelser til et udhus (læskur/traktorskur) på 39 m² samt et depotskur på 27 m². Begge bygninger er opført med træfacader og ensidig taghældning. Disse udhuse er placeret noget længere mod nord, langs med grusvejen ned til ejendommen. Ejer oplyser, at disse bygninger er opført af den tidligere ejer.

Desuden er der for nylig opført et mindre hønsehus, der også kræver Fredningsnævnets tilladelse.

Vandhul

Ved besigtigelsen kunne konstateres, at der uden forudgående tilladelse og dispensation er sket oprensning af et beskyttet vandhul, jf. naturbeskyttelseslovens § 3.

Der er efterfølgende fremsendt ansøgning om lovliggørelse af denne oprensning. Mod øst tilgrænser vandhullet en beskyttet mose, der ikke er berørt af oprensningen.

Kommunens bemærkninger

Stuehus

Silkeborg Kommune er i forhold til fredningskendelsen betænkelig ved, om det nye stuehus bliver mere dominerende i det fredede, sønære landskab end det eksisterende på grund af størrelsen, de store kvistpartier og glaspartierne mod søen. Stuehusets højde forøges med 1,5 m. Bebyggelsen er i dag ret diskret set fra søsiden, idet den er lav, har et relativt lille bebygget areal og sløret af beplantning mod søen. Projektet er dog blevet samlet set mindre dominerende efter, at vinduerne i kælderplanen er fjernet samt kvistene på udhuset er udeladt.

Udhuse og betonmur

Kommunen har ingen indvendinger imod en tilladelse til ombygning af udhuset / garagebygningen øst for stuehuset. Det er et krav i forhold til kommunens lovområder samt en anbefaling i forhold til fredningen, at udhuset udføres uden kviste eller vinduer i tagetagen. Oprindeligt søgtes også om toilet/baderum i udhuset, hvilket siden er frafaldet på kommunens anbefaling. Både kviste og

toilet/badefaciliteter gør udhuset velegnet til beboelse, hvilket ikke kan tillades efter planlovens landzonebestemmelser eller søbeskyttelseslinien.

Med hensyn ombygningen og udvidelsen af fyrrummet (udhuset længst mod øst) har kommunen ingen indvendinger imod en efterfølgende tilladelse, idet der kun er tale om en begrænset udvidelse, og idet bygningen stadig har udhuskarakter og ikke er særlig synlig i sølandskabet.

Betonmuren er ifølge ejer nødvendig for at holde på skråningen nord for bebyggelsen. Kommunen har besigtiget skråningen og er enig i, at det er nødvendigt med sikring af denne for at undgå skred. Ejer oplyser, at de nuværende ”huller” i skråningen skyldes at der er sket skred, og at der er fare for, at skråningen skrider yderligere. Kommunen har på den baggrund ingen indvendinger imod betonmuren, forudsat at den primært opføres bag eksisterende bebyggelse set fra søsiden, således at muren videst muligt ikke kan ses fra søen og det sønære landskab. Endvidere bør det være et vilkår, at muren stedse holdes beplantet.

Med hensyn til maskinhuset er kommunen betænkelig, idet det vurderes, at ejendommen med det ansøgte nye maskinhus får mange udhusbygninger set i forhold til ejendommens begrænsede grundstørrelse. Der er i forvejen garagebygningen (122 m² bruttoetageareal), fyrrummet (45 m²) samt de 2 udhuse længere mod nord (traktorskure/læskure på hhv. 39 og 27 m²). Såfremt de 2 nordligt beliggende udhuse lovliggøres, stiller kommunen spørgsmålstejn ved, om der er behov for yderligere udhuse. Mange udhuse på en mindre landejendom kan medføre, at der af f.eks. fremtidige ejere opstår virksomhed (f.eks. mindre entreprenør- eller anlægsvirksomhed), hvilket vil være uheldigt i et område med så store naturmæssige og landskabelige værdier. Såfremt Fredningsnævnet finder, at der er begrundet behov for maskinhuset, har kommunen dog ingen indvendinger efter planloven og naturbeskyttelsesloven (søbeskyttelseslinie), idet der opføres tæt ved den øvrige bebyggelse og ikke vil skæmme rent landskabeligt.

Kommunen har ingen indvendinger imod en lovliggørende tilladelse til hønsehuset, idet det er et let byggeri, der er placeret ved eksisterende stuehus og udhus.

Søen

Oprensningen af søen udgør en terrænregulering og en tilstandsændring, som kræver tilladelse fra Fredningsnævnet. Kommunen har besigtiget søen og drøftet projektet med ejeren. Ejer har på besigtigelsen oplyst, at der er tale om en dam ved gårdanlægget, og at dammen gennem mange år af tidligere ejer var blevet tilført væsentlige mængder af bygningsaffald, gulvtæpper, juletræer og andet affald. Dette affald er nu fjernet, og vandhullet er oprenset. Det oprensede materiale er lagt på brinkerne. Der var ved besigtigelsen ved at indfinde sig en naturlig plantevegetation, og ejer oplyser, at der er frøer i vandhullet.

Kommunen har på den baggrund ingen indvendinger imod en efterfølgende tilladelse til oprensningen. Det bemærkes, at søen ikke har den udstrækning, der er vist i ansøgningen.

Andre tilladelser

Det ansøgte kræver tilladelse efter planlovens § 35, naturbeskyttelseslovens § 16 samt byggetilladelse. Kommunen har drøftet sagen løbende med ansøger og vil tage endelig stilling efter disse bestemmelser, når Fredningsnævnet har truffet afgørelse. Der vil i kommunens afgørelse blive lagt stor vægt på den visuelle påvirkning af landskabet set fra søen og de sønære omgivelser.

Oprensning af vandhullet kræver dispensation fra naturbeskyttelseslovens §§ 3 og 16.

Fredningsnævnet foretog besigtigelse den 2. september 2010.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:

Nævnet har ingen indvending mod den foretagne oprensning af vandhul, idet det er oplyst, at det var nødvendiggjort af, at vandhullet af tidligere ejer var benyttet som affaldsplads.

Nævnet finder endvidere, at hønsehus kan lovliggøres, idet det ligger dækket af øvrige bygninger, ligesom udhus/fyrrum lovliggøres, idet det er pænt tilpasset området og ligger tilbagetrukket på grunden.

Herudover findes støttemur at kunne accepteres, idet den vil sikre skrænten og ikke vil være synlig fra søen.

De nævnte forhold findes ikke at stride mod fredningens formål og accepteres således i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

Nævnet finder derimod ikke at kunne acceptere etablering af maskinhus i forbindelse med støttemuren, idet der i forvejen er flere udhuse, der bør kunne opfylde behovet. Af sammen grund findes udhus og hestehus på den højeste del af grunden ikke at kunne godkendes.

Endvidere finder nævnet ikke at kunne acceptere nyt stuehus som ansøgt, idet nyt stuehus bør holdes indenfor eksisterende rammer og uden kviste, ligesom vinduespartier skal formindskes i forhold til det ansøgte. Herudover bør udhus nærmest stuehuset bevares i eksisterende præg.

Der er herved lagt vægt på, at ejendommen ligger højt og meget synlig fra søen.

Klagevejledning, jf. naturbeskyttelseslovens § 86 og § 87:

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derefter vil fremsende sagen til Naturklagenævnet.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af klagen, at klageren indbetaler et gebyr på 500,- kr. til Naturklagenævnet.

Naturklagenævnet vil sende klageren en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget sagen fra Fredningsnævnet.

Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget.

Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelserne må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet uden at klage er modtaget.

Tilladelserne bortfalder, hvis de ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Klageberettigede er:

Adressaten for afgørelsen,

ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,

offentlige myndigheder,

lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,

landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og

landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Med venlig hilsen

Denne afgørelse er pr mail fremsendt til:

Jan og Lotte Kristoffersen, Himmelbjergvej 36, 8600 Silkeborg, { HYPERLINK "mailto:lotte@stoffer-silkeborg.dk" }

Arkitekt Hans-Erik Magnild, Slangebakken 9, Laven 8600 Silkeborg, { HYPERLINK "mailto:hans-erik@magnild.dk" }

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, { HYPERLINK "mailto:dn@dn.dk" }

Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø, { HYPERLINK "mailto:nst@nst.dk" }

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité, { HYPERLINK "mailto:silkeborg@dn.dk" }

Det ministerudpegede medlem af nævnet, Jytte Heslop, Katterhøjvej 4, 8270 Højbjerg, { HYPERLINK "mailto:jytte.heslop@gmail.com" }

Det kommunevalgte medlem af nævnet, Søren Stauning Goldmann, Silkeborgvej 11, 8653 Them, { HYPERLINK "mailto:soeren.goldmann@silkeborg.dk" }

Silkeborg Kommune, Natur- og Miljøsektionen, Søvej 1-3, 8600 Silkeborg, Helene D. Clausen, { HYPERLINK "mailto:hdc@silkeborg.dk" }

og Helene D. Clausen, samme, { HYPERLINK "mailto:hdc@silkeborg.dk" }

Naturstyrelsen Aarhus, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg, { HYPERLINK "mailto:aar@nst.dk" }

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del

Retten i Århus
Tinghuset, Vester Alle 10
8000 Århus C

Jan og Lotte Kristoffersen
Himmelbjergvej 36
8600 Silkeborg

Tlf. 86 12 20 77
Fax 86 19 71 91
E-mail: { HYPERLINK

"mailto:pho@domstol.dk" }

CVR 11 98 62 93

Den 7. februar 2011.

Vedrørende j.nr. 8901-01.2010.42, ansøgning om tilladelse til opførelse af nyt stuehus og maskinhus, renovering af udhus/fyrrum, lovliggørelse af udhuse, tilladelse til etablering af betonmur, samt godkendelse af oprensning af vandhul på ejendommen matr. nr. 6 b Laven By, Linå, beliggende Himmelbjergvej 36, 8600 Silkeborg.

Silkeborg Kommune har modtaget en ansøgning om tilladelse til at nedrive eksisterende bebyggelse (stuehus og udhus) og opføre et nyt stuehus, udhus og maskinhus samt ombygge et fyrrum.

Sagen er tidligere fremsendt til Fredningsnævnet, men blev sat i bero efter ønske fra ejer. Silkeborg Kommunen har siden da modtaget revideret tegningsmateriale fra ansøger. Materialet er fremsendt til nævnet.

Beliggenhed:

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 14. februar 1972 om fredning af Laven.

Fredningens formål er at bevare arealernes tilstand.

Ifølge kendelsen gælder vedr. bebyggelse: "Arealerne må ikke yderligere bebygges. Der må således ikke opføres bygninger, skure, boder eller andre indretninger eller opsættes hegn, bortset fra nødvendige kreaturhegn." ... "Fredningen skal dog ikke være til hinder for, at der i tilknytning til allerede bestående landbrug opføres nybygninger eller foretages om- eller tilbygninger på de eksisterende bygninger på betingelse af, at nybyggerie eller om- og tilbygninger, der væsentligt ændrer bygningernes ydre fremtræden, ikke påbegyndes, forinden byggeriets placering og udseende er godkendt af fredningsnævnet, og tilladelse til opførelse af de nævnte nybygninger kan nægtes, såfremt disse ikke tjener rimelige landbrugsøkonomiske formål."

...

"Om- og tilbygninger af de eksisterende, lovligt opførte helårs- og sommerhuse, hvorved bygningens ydre i væsentlig grad ændrer karakter, må kun finde stede efter forud indhentet godkendelse af fredningsnævnet.

Vedr. terrænregulering gælder: "Ændring i terrænet eller terrænformerne herunder grus- og lergravning, opfyldning eller planering er ikke tilladt."

Ejendommen

Ejendommen er en mindre landejendom med landbrugspligt, med jordtilliggende på 2,8 ha. Ejendommens bebyggelse består ifølge BBR af en bolig med bebygget areal på 107 m², og bruttoetageareal på 173 m². Ifølge BBR er der 2 udhuse med bebygget areal på i alt 100 m². Bygningerne ligger meget tæt på Julsø.

Det ansøgte

Det ansøgte omfatter opførelse af nyt stuehus og maskinhus, renovering af udhus og fyrrum samt opførelse af støttemur mod skrænt. Silkeborg Kommune er i behandlingen af ansøgningen blevet opmærksom på, at der på ejendommen findes udhuse, der ikke er godkendt af Fredningsnævnet og kommunen, eller som er ombygget uden tilladelse, samt at der er oprenset et vandhul. Den ansøgte støttemur i skrænten nord for bebyggelsen er desuden opført. Disse forhold behandles sammen med den ansøgte bebyggelse.

Stuehus

Ansøgningen omfatter nedrivning af det eksisterende stuehus, der er et længehus fra 1877 med bebygget areal på 107 m² (bruttoetageareal 173 m²) med hvide ydermure og stråtag med en enkelt central kvist. Der søges om tilladelse til at opføre et nyt stuehus med udvendigt bruttoetageareal på 270 m², med samme placering som det nuværende stuehus. Det nye stuehus ønskes opført som et moderne længehus med et fremskudt kvistparti mod syd, dvs. mod Julsø. Facaderne ønskes hvide og taget beklædt med skifer. På hver side af den fremskudte centrale kvist ønskes opført en kvist i tagfladen mod syd. Der ønskes større glasparter i stueetagen mod syd, dvs. mod søen. På tegningsmaterialet er vist fremskudte vinduer i kælderniveau, dvs. under terræn, men kommunen har anbefalet at der isættes lyskasser i stedet, hvilket ejer er indforstået med. På nordsiden af stuehuset ønskes opsat 3 kviste i tagfladen. Vinduespartierne mod nord består af mindre, sprossede ruder.

Stuehuset bliver således større og højere end i dag, hvilket dels skyldes ønske om mere beboelsesareal, dels at boligen skal leve op til nutidige bygnings- og isoleringskrav.

Bygningshøjden er i senest reviderede projekt reduceret til 8,5 m. Det nuværende stuehus er ca. 7 m højt.

Udhuse

Udhuset beliggende umiddelbart øst for stuehuset ønskes væsentligt renoveret, men det bebyggede areal på 67 m² ændres ikke. Bruttoetageareal forøges fra 115 til 122 m². Som på stuehuset forøges bygningens højde fra 7,03 til 8,75 m. Der påføres ikke kviste i tagfladen, jf. det reviderede tegningsmateriale.

Udhuset længst mod øst – fyrrummet – er i forvejen noget større end det, der fremgår af BBR, og er således allerede i dag til- og ombygget uden forudgående tilladelser. I BBR har dette udhus en størrelse på 35 m² (grundplan), mens det i tegningsmaterialet har en størrelse på 45 m². Ombygningen af fyrrummet ønskes lovliggjort. Fyrrummet fremstår som en dobbelt garage med 2 porte på sydfacaden.

Der søges om opførelse af et nyt maskinhus på i alt 81,41 m², udført med 2 porte og en dør på sydfacaden. Maskinhuset ønskes gravet ind i skråningen nord for stuehuset og ovennævnte udhus, og der ønskes opført en betonstøttemur på vest- og østsiden af maskinhuset. Taget jorddækkes delvist. Ejer har oplyst, at der er sket og fortsat sker væsentlig skred af skrænten mod nord, hvilket giver behov for støttemuren. Støttemuren udføres hovedsagligt bag eksisterende bebyggelse og sløres med grøn beplantning (efeu).

Der søges om lovliggørende tilladelser til et udhus (læskur/traktorskur) på 39 m² samt et depotskur på 27 m². Begge bygninger er opført med træfacader og ensidig taghældning. Disse udhuse er placeret noget længere mod nord, langs med grusvejen ned til ejendommen. Ejer oplyser, at disse bygninger er opført af den tidligere ejer.

Desuden er der for nylig opført et mindre hønsehus, der også kræver Fredningsnævnets tilladelse.

Vandhul

Ved besigtigelsen kunne konstateres, at der uden forudgående tilladelse og dispensation er sket oprensning af et beskyttet vandhul, jf. naturbeskyttelseslovens § 3.

Der er efterfølgende fremsendt ansøgning om lovliggørelse af denne oprensning. Mod øst tilgrænser vandhullet en beskyttet mose, der ikke er berørt af oprensningen.

Kommunens bemærkninger

Stuehus

Silkeborg Kommune er i forhold til fredningskendelsen betænkelig ved, om det nye stuehus bliver mere dominerende i det fredede, sønære landskab end det eksisterende på grund af størrelsen, de store kvistpartier og glaspartierne mod søen. Stuehusets højde forøges med 1,5 m. Bebyggelsen er i dag ret diskret set fra søsiden, idet den er lav, har et relativt lille bebygget areal og sløret af beplantning mod søen. Projektet er dog blevet samlet set mindre dominerende efter, at vinduerne i kælderplanen er fjernet samt kvistene på udhuset er udeladt.

Udhuse og betonmur

Kommunen har ingen indvendinger imod en tilladelse til ombygning af udhuset / garagebygningen øst for stuehuset. Det er et krav i forhold til kommunens lovområder samt en anbefaling i forhold til fredningen, at udhuset udføres uden kviste eller vinduer i tagetagen. Oprindeligt søgtes også om toilet/baderum i udhuset, hvilket siden er frafaldet på kommunens anbefaling. Både kviste og

toilet/badefaciliteter gør udhuset velegnet til beboelse, hvilket ikke kan tillades efter planlovens landzonebestemmelser eller søbeskyttelseslinien.

Med hensyn ombygningen og udvidelsen af fyrrummet (udhuset længst mod øst) har kommunen ingen indvendinger imod en efterfølgende tilladelse, idet der kun er tale om en begrænset udvidelse, og idet bygningen stadig har udhuskarakter og ikke er særlig synlig i sølandskabet.

Betonmuren er ifølge ejer nødvendig for at holde på skråningen nord for bebyggelsen. Kommunen har besigtiget skråningen og er enig i, at det er nødvendigt med sikring af denne for at undgå skred. Ejer oplyser, at de nuværende ”huller” i skråningen skyldes at der er sket skred, og at der er fare for, at skråningen skrider yderligere. Kommunen har på den baggrund ingen indvendinger imod betonmuren, forudsat at den primært opføres bag eksisterende bebyggelse set fra søsiden, således at muren videst muligt ikke kan ses fra søen og det sønære landskab. Endvidere bør det være et vilkår, at muren stedse holdes beplantet.

Med hensyn til maskinhuset er kommunen betænkelig, idet det vurderes, at ejendommen med det ansøgte nye maskinhus får mange udhusbygninger set i forhold til ejendommens begrænsede grundstørrelse. Der er i forvejen garagebygningen (122 m² bruttoetageareal), fyrrummet (45 m²) samt de 2 udhuse længere mod nord (traktorskure/læskure på hhv. 39 og 27 m²). Såfremt de 2 nordligt beliggende udhuse lovliggøres, stiller kommunen spørgsmålstejn ved, om der er behov for yderligere udhuse. Mange udhuse på en mindre landejendom kan medføre, at der af f.eks. fremtidige ejere opstår virksomhed (f.eks. mindre entreprenør- eller anlægsvirksomhed), hvilket vil være uheldigt i et område med så store naturmæssige og landskabelige værdier. Såfremt Fredningsnævnet finder, at der er begrundet behov for maskinhuset, har kommunen dog ingen indvendinger efter planloven og naturbeskyttelsesloven (søbeskyttelseslinie), idet der opføres tæt ved den øvrige bebyggelse og ikke vil skæmme rent landskabeligt.

Kommunen har ingen indvendinger imod en lovliggørende tilladelse til hønsehuset, idet det er et let byggeri, der er placeret ved eksisterende stuehus og udhus.

Søen

Oprensningen af søen udgør en terrænregulering og en tilstandsændring, som kræver tilladelse fra Fredningsnævnet. Kommunen har besigtiget søen og drøftet projektet med ejeren. Ejer har på besigtigelsen oplyst, at der er tale om en dam ved gårdanlægget, og at dammen gennem mange år af tidligere ejer var blevet tilført væsentlige mængder af bygningsaffald, gulvtæpper, juletræer og andet affald. Dette affald er nu fjernet, og vandhullet er oprenset. Det oprensede materiale er lagt på brinkerne. Der var ved besigtigelsen ved at indfinde sig en naturlig plantevegetation, og ejer oplyser, at der er frøer i vandhullet.

Kommunen har på den baggrund ingen indvendinger imod en efterfølgende tilladelse til oprensningen. Det bemærkes, at søen ikke har den udstrækning, der er vist i ansøgningen.

Andre tilladelser

Det ansøgte kræver tilladelse efter planlovens § 35, naturbeskyttelseslovens § 16 samt byggetilladelse. Kommunen har drøftet sagen løbende med ansøger og vil tage endelig stilling efter disse bestemmelser, når Fredningsnævnet har truffet afgørelse. Der vil i kommunens afgørelse blive lagt stor vægt på den visuelle påvirkning af landskabet set fra søen og de sønære omgivelser.

Oprensning af vandhullet kræver dispensation fra naturbeskyttelseslovens §§ 3 og 16.

Fredningsnævnet foretog besigtigelse den 2. september 2010.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:

Nævnet har ingen indvending mod den foretagne oprensning af vandhul, idet det er oplyst, at det var nødvendiggjort af, at vandhullet af tidligere ejer var benyttet som affaldsplads.

Nævnet finder endvidere, at hønsehus kan lovliggøres, idet det ligger dækket af øvrige bygninger, ligesom udhus/fyrrum lovliggøres, idet det er pænt tilpasset området og ligger tilbagetrukket på grunden.

Herudover findes støttemur at kunne accepteres, idet den vil sikre skrænten og ikke vil være synlig fra søen.

De nævnte forhold findes ikke at stride mod fredningens formål og accepteres således i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

Nævnet finder derimod ikke at kunne acceptere etablering af maskinhus i forbindelse med støttemuren, idet der i forvejen er flere udhuse, der bør kunne opfylde behovet. Af sammen grund findes udhus og hestehus på den højeste del af grunden ikke at kunne godkendes.

Endvidere finder nævnet ikke at kunne acceptere nyt stuehus som ansøgt, idet nyt stuehus bør holdes indenfor eksisterende rammer og uden kviste, ligesom vinduespartier skal formindskes i forhold til det ansøgte. Herudover bør udhus nærmest stuehuset bevares i eksisterende præg.

Der er herved lagt vægt på, at ejendommen ligger højt og meget synlig fra søen.

Klagevejledning, jf. naturbeskyttelseslovens § 86 og § 87:

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Natur- og Miljøklagenævnet over afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derefter vil fremsende sagen til Natur- og Miljøklagenævnet.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af klagen, at klageren indbetaler et gebyr til Natur- og Miljøklagenævnet.

Gebyret udgør 500,- kr. for privatpersoner og 3.000,- kr. for alle andre klagere.

Natur- og Miljøklagenævnet vil sende klageren en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget sagen fra Fredningsnævnet.

Natur- og Miljøklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget.

Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet.

Tilladelserne må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet uden at klage er modtaget.

Tilladelserne bortfalder, hvis de ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Klageberettigede er:

Adressaten for afgørelsen,

ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,

offentlige myndigheder,

lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,

landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og

landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Med venlig hilsen

Denne afgørelse er pr mail fremsendt til:

Jan og Lotte Kristoffersen, Himmelbjergvej 36, 8600 Silkeborg, { HYPERLINK "mailto:lotte@stoffer-silkeborg.dk" }

Arkitekt Hans-Erik Magnild, Slangebakken 9, Laven 8600 Silkeborg, { HYPERLINK "mailto:hans-erik@magnild.dk" }

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, { HYPERLINK "mailto:dn@dn.dk" }

Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø, { HYPERLINK "mailto:nst@nst.dk" }

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité, { HYPERLINK "mailto:silkeborg@dn.dk" }

Det ministerudpegede medlem af nævnet, Jytte Heslop, Katterhøjvej 4, 8270 Højbjerg, { HYPERLINK "mailto:jytte.heslop@gmail.com" }

Det kommunevalgte medlem af nævnet, Søren Stauning Goldmann, Silkeborgvej 11, 8653 Them, { HYPERLINK "mailto:soeren.goldmann@silkeborg.dk" }

Silkeborg Kommune, Natur- og Miljøsektionen, Søvej 1-3, 8600 Silkeborg, Helene D. Clausen, { HYPERLINK "mailto:hdc@silkeborg.dk" }

og Helene D. Clausen, samme, { HYPERLINK "mailto:hdc@silkeborg.dk" }

Naturstyrelsen Aarhus, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg, { HYPERLINK "mailto:aar@nst.dk" }

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del

Retten i Århus
Tinghuset, Vester Alle 10
8000 Århus C

Vivi og Mike Noble
Terrassen Camping
Himmelbjergvej 9 A, Laven
8600 Silkeborg

Tlf. 86 12 20 77
Fax 86 19 71 91
E-mail:
pho@domstol.dk

CVR 11 98 62 93

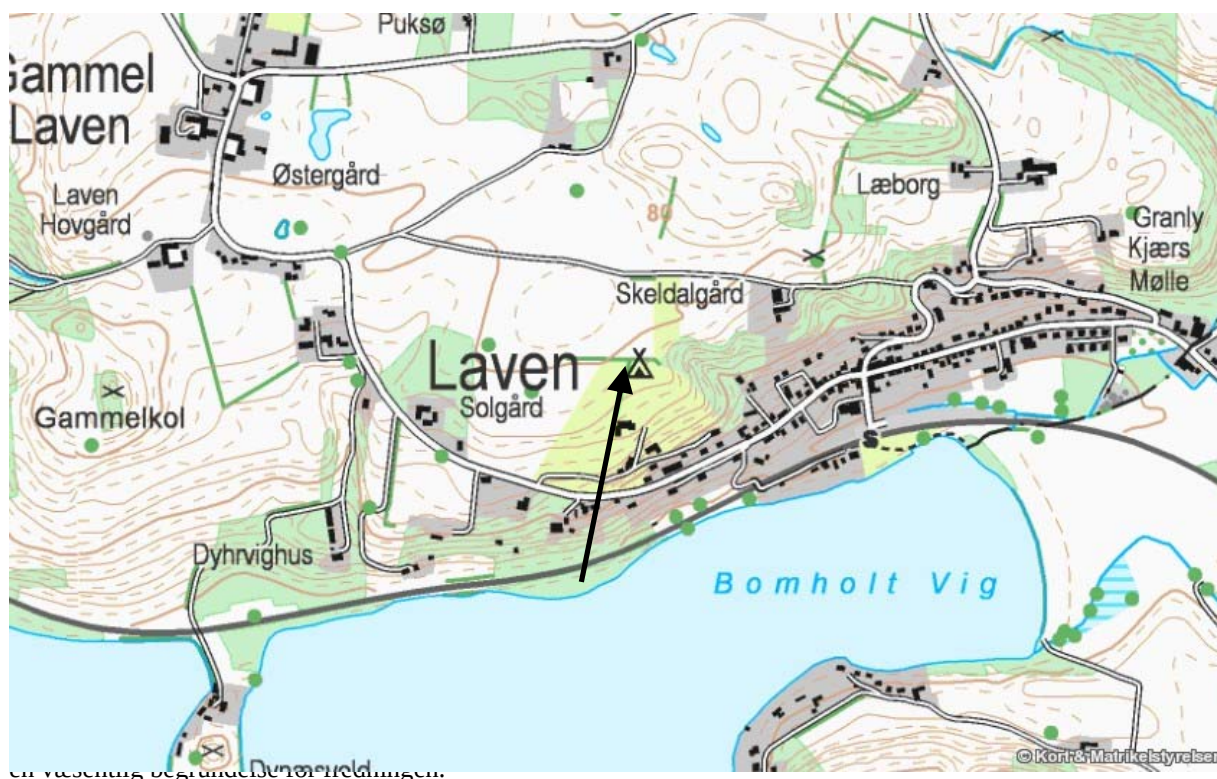
Den 6. juli 2011.

Vedrørende j.nr. 8901-01.2011.52, ansøgning om tilladelse til opstilling af festtelt på Terrassen Camping, Laven.

Silkeborg Kommune, Teknik og Miljøafdelingen, har den 11. april 2011 fremsendt følgende til fredningsnævnet:

Silkeborg Kommune har modtaget en ansøgning om tilladelse til at opstille et festtelt i sommerhalvåret på ejendommen matr. nr. 8h Laven By, Linå, med adressen Himmelbjergvej 9a, Laven, 8600 Laven.

Beliggenhed:

Af fredningskendelsens bestemmelser fremgår, at der på de fredede arealer ikke må opføres bygninger, skure, boder mv. Ændringer i terrænet eller terrænformerne, herunder grusgravning, opfyldning og planering, er ikke tilladt. På de fredede arealer må der ikke tillades teltning eller camping.

Vedr. støjende aktiviteter gælder ifølge kendelsen, at der på de fredede arealer ikke må indrettes motorbaner eller andre indretninger, der medfører unødvendig motorlarm eller anden unødigt støj.

Kendelsen omfatter særbestemmelser om den pågældende campingplads. Ifølge disse skal campingpladsen på matr. nr. 8h, 9c, 6i og 6k Laven By, Linå, fortsat skal kunne drives, men der skal være pligt til at opretholde en efter fredningsmyndighedernes skøn passende slørende beplantning. Således skal beplantningsbæltet i vestskellet ind mod matr. nr. 6e opretholdes og vedligeholdes, ligesom beplantningsstriber på tværs af arealet i østlig – vestlig retning vil være påkrævet.

Ansøgningen

Der søges om tilladelse til at opstille et festtelt / underholdningstelt i perioden 1. maj til 31. september på campingpladsen, umiddelbart nord for campingpladsens øvrige servicebebyggelse.

Teltet ses på nedenstående luftfoto:

sæsonen, med
halvåret 2010 var

med forskellige

Kommunens bemærkninger

Kommunen har besigtiget stedet og vurderer, at opstillingen af teltet rent landskabeligt kan accepteres, idet teltet står umiddelbart bag pladsens øvrige bebyggelse og ikke er synligt over store afstande i det fredede landskab, herunder fra Himmelbjerget. I forhold til landskabet har kommunen ikke indvendinger imod en tilladelse til teltet.

Sagen har været i høring hos de nærmeste naboer, og der er også indgået høringssvar fra Laven Borgerforening.

Høringssvarene viser, at der i lokalområdet er stor betænkelighed ved den støj og de støjgener, som arrangementerne i teltet kan give og allerede har givet.

Fredningskendelsen har bestemmelser om, at der ikke må etableres ”indretninger, der medfører unødigt støj”.

Som følge heraf, og i lyset af høringssvarene fra naboer og borgerforening, vurderer kommunen, at en evt. tilladelse bør gives på vilkår, der begrænser støjen til et minimum for omgivelserne. Forslag til vilkår for en evt. tilladelse kunne være:

- Teltet må opstilles i perioden 1. maj til 31. september og skal være nedtaget resten af året.
- Der må max. afholdes 4 arrangementer med forstærket lyd pr. år.
- Kommunen og borgerforeningen skal hvert år inden sæsonen starter orienteres om de planlagte aktiviteter, herunder art og dato for aktiviteten.
- Arrangementer i teltet skal være forbeholdt pladsens gæster.
- Der skal foretages akkrediteret støjmåling af det mest støjende arrangement i den 1. sæson. Ejer skal foranledige dette. Campingpladsen skal derved dokumentere, at de vejledende støjgrænser overholdes. Støjmålingen skal tilsendes kommunen.

Fredningsnævnet drøftede sagen under besigtigelse på campingpladsen den 26. april 2011.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:

Nævnet finder i det hele at kunne tiltræde kommunens indstilling. Placeringen findes ikke at stride mod fredningens formål, hvorfor der i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1. meddeles tilladelse til det ansøgte på de af kommunen foreslåede vilkår, anført ovenfor.

Klagevejledning, jf. naturbeskyttelseslovens § 86 og § 87:

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Natur- og Miljøklagenævnet over afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derefter vil fremsende sagen til Natur- og Miljøklagenævnet.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af klagen, at klageren indbetaler et gebyr til Natur- og Miljøklagenævnet.

Gebyret udgør 500,- kr. for privatpersoner og 3.000,- kr. for alle andre klagere.

Natur- og Miljøklagenævnet vil sende klageren en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget sagen fra Fredningsnævnet.

Natur- og Miljøklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget.

Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet uden at klage er modtaget.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Klageberettigede er:

Adressaten for afgørelsen,
ejer af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
offentlige myndigheder,
lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Med venlig hilsen

Per Holkmann Olsen

Denne afgørelse er pr mail fremsendt til:

Vivi og Mike Noble, Terrassen Camping, Himmelbjergvej 9 A , Laven, 8600 Silkeborg,
info@terrassen.dk

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, dn@dn.dk

Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø, nst@nst.dk

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité, silkeborg@dn.dk

Det ministerudpegede medlem af nævnet, Jytte Heslop, Katterhøjvej 4, 8270 Højbjerg,
jytte.heslop@gmail.com

Det kommunevalgte medlem af nævnet, Søren Stauning Goldmann, Silkeborgvej 11, 8653 Them,
sorenstauning.goldmann@silkeborg.dk

Silkeborg Kommune, Natur- og Miljøsektionen, Søvej 1-3, 8600 Silkeborg, Helene D. Clausen,
hdc@silkeborg.dk

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del

Retten i Århus
Tinghuset, Vester Alle 10
8000 Århus C

Vivi og Mike Noble
Terrassen Camping
Himmelbjergvej 9 A, Laven
8600 Silkeborg

Tlf. 86 12 20 77
Fax 86 19 71 91
E-mail:
pho@domstol.dk

CVR 11 98 62 93

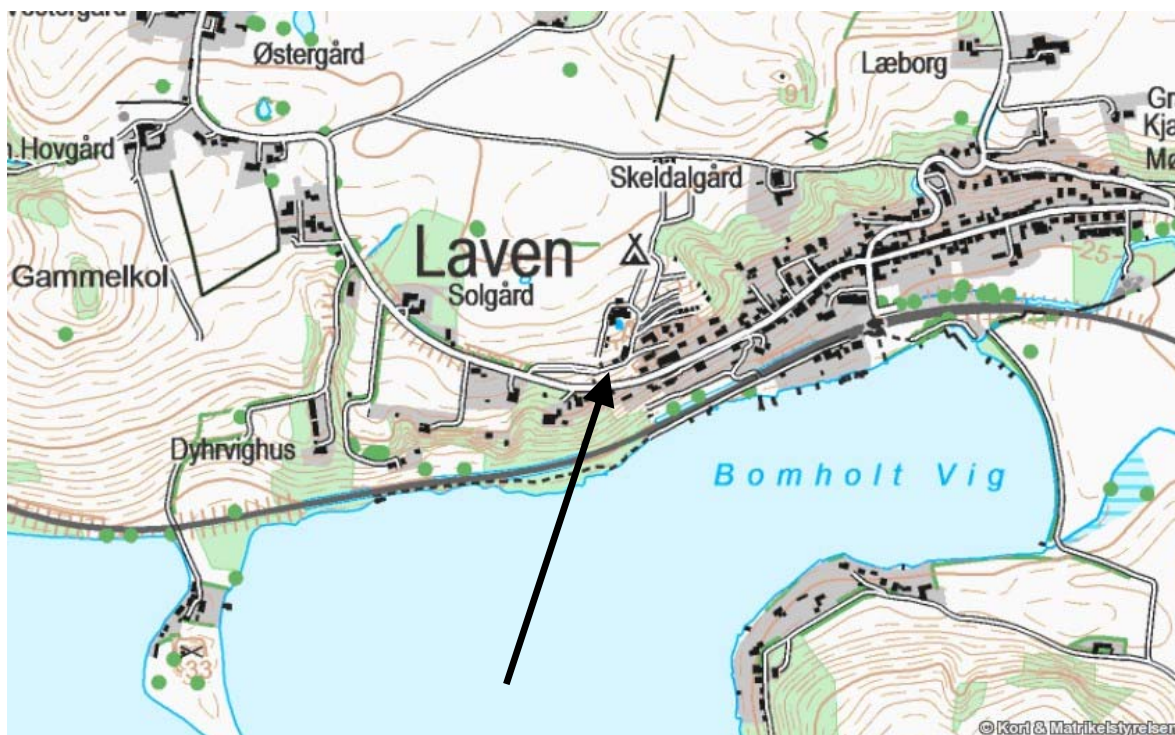
Den 6. juli 2011.

Vedrørende j.nr. 8901-01.2011.38, ansøgning om tilladelse til etablering af træhegn ved minigolfbane på Terrassen Camping, Laven.

Silkeborg Kommune, Teknik og Miljøafdelingen, har den 24. marts 2011 fremsendt følgende til fredningsnævnet:

Silkeborg Kommune har modtaget en ansøgning om tilladelse til at opføre et træhegn ved minigolfbanen på Terrassen Camping matr. nr. 8h m.fl. Laven By, Linå, med adressen Himmelbjergvej 9a, Laven, 8600 Silkeborg.

Beliggenhed:

Ifølge fredningskendelsen skal campingpladsen fortsat kunne drives, men der skal være pligt til at opretholde en efter fredningsmyndighedernes skøn passende slørende beplantning. Således skal beplantningsbæltet i vestskellet ind mod matr. nr. 6e opretholdes og vedligeholdes, ligesom beplantningsstriber på tværs af arealet i øst-vestlig retning vil være påkrævet.

Ansøgningen

Ejeren af Terrassen Camping har i e-mail af 3. marts 2011 søgt om tilladelse til at etablere et træhegn mellem minigolfbanen og den offentlige vej, i henhold til landzonetilladelsen af 6. maj 2008. Hegnets udseende er ikke beskrevet nærmere i ansøgningen.

Flere naboer har fremsendt bemærkninger til den udvidede minigolfbane i forbindelse med zonesagen vedr. denne, herunder at anlægget gav indbliksgener og støj. På den baggrund blev zonetilladelsen meddelt på følgende vilkår:

Det tinglyses for ejers regning, at der skal etableres et træhegn i naturfarve eller et levende hegn på egen grund på minimum 1,20 meter mod offentlig vej. Det bemærkes, at træhegnet kræver fredningsnævnets godkendelse, hvorfor der skal fremsendes en konkret ansøgning.

Fredningsnævnet gav 24. juni 2007 lovliggørende tilladelse til minigolfbanen (nævnet j. nr. 8901-01.2007.62) Senere i brev af 7. april 2009 bemærkede nævnet, at der skulle genetableres slørende beplantning mod Himmelbjergvej.

Kommunens bemærkninger

Kommunen har været i dialog med ejeren omkring etablering af yderligere slørende beplantning på skrænten mellem minigolfbanen og Himmelbjergvej. Skrænten er temmelig stejl, og det er ifølge ejeren derfor vanskeligt at etablere beplantning, men en del selvsåede træer og buske er ved at skyde op.

For at efterleve kommunens vilkår i zonetilladelsen søger ejeren om et træhegn med det formål at sløre minigolfbanen set fra Himmelbjergvej og naboerne mod syd. Hegnet skal være ca. 120 cm højt. I dag er et metalhegn omkring hele minigolfbanen, og træhegnet tænkes påført dette metalhegn på ydersiden mod vejen.

Kommunen har ikke indvendinger imod en tilladelse til et træhegn i minigolfbanens længde mod den offentlige vej forudsat at træhegnet fremstår enkelt i udførelsen. Hvis hegnet males, bør der f.eks. anvendes mørke naturfarver såsom mørkegrøn, brun eller sort.

Andre tilladelser

Hegnet kræver dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 16 (sø- og åbeskyttelseslinie).

Fredningsnævnet drøftede sagen under besigtigelse på campingpladsen den 26. april 2011 om festtelt (j.nr. 8901-01.2011.52).

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:

Nævnet finder i det hele at kunne tiltræde kommunens vurdering, og finder således, at der af hensyn til naboer og af hensyn til indsigtsgener bør tillades hegning.

Under besigtigelse var der enighed om, at hegning bør etableres som levende hegn, idet dette ikke findes at stride mod fredningens formål, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

Hegnets nærmere udformning skal aftales mellem ejer og Silkeborg Kommune, Teknik og Miljøafdelingen, og der skal ske tinglysning som anført af kommunen i forbindelse med den meddelte zonetilladelse.

Selvsåede træer og buske på skrænten skal bibeholdes.

Klagevejledning, jf. naturbeskyttelseslovens § 86 og § 87:

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Natur- og Miljøklagenævnet over afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derefter vil fremsende sagen til Natur- og Miljøklagenævnet.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af klagen, at klageren indbetaler et gebyr til Natur- og Miljøklagenævnet.

Gebyret udgør 500,- kr. for privatpersoner og 3.000,- kr. for alle andre klagere.

Natur- og Miljøklagenævnet vil sende klageren en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget sagen fra Fredningsnævnet.

Natur- og Miljøklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget.

Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet uden at klage er modtaget.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Klageberettigede er:

Adressaten for afgørelsen,
ejer af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
offentlige myndigheder,
lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Med venlig hilsen

Per Holkmann Olsen

Denne afgørelse er pr mail fremsendt til:

Vivi og Mike Noble, Terrassen Camping, Himmelbjergvej 9 A , Laven, 8600 Silkeborg,
info@terrassen.dk

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, dn@dn.dk

Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø, nst@nst.dk

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité, silkeborg@dn.dk

Det ministerudpegede medlem af nævnet, Jytte Heslop, Katterhøjvej 4, 8270 Højbjerg,
jytte.heslop@gmail.com

Det kommunevalgte medlem af nævnet, Søren Stauning Goldmann, Silkeborgvej 11, 8653 Them,
sorenstauning.goldmann@silkeborg.dk

Silkeborg Kommune, Natur- og Miljøsektionen, Søvej 1-3, 8600 Silkeborg, Helene D. Clausen,
hdc@silkeborg.dk

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del

Retten i Randers
Klostergade 2, 8900 Randers
Tlf. 86 43 70 00, fax 87 12 51 78
e-mail:
midtjylendoest@fredningsnaevn.dk

Terrassen Camping
Himmelbjergvej 9 a
Laven
8600 Silkeborg
Pr. mail

Den 20. marts 2012.

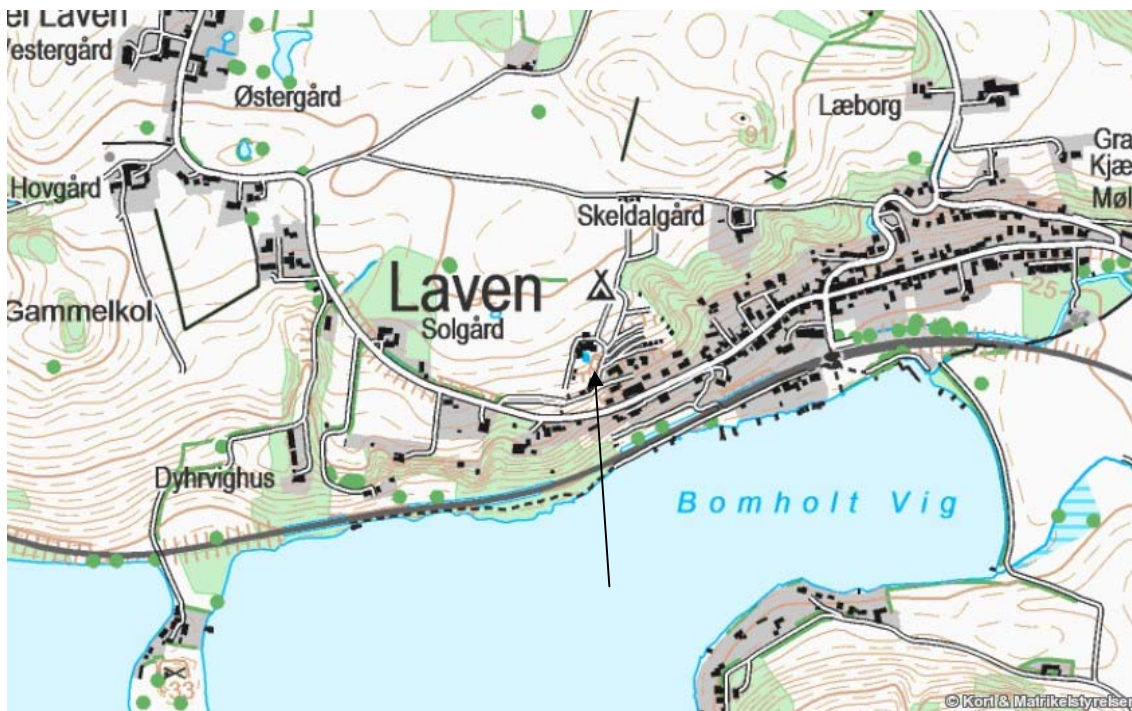
Vedrørende journal nr. FN 2012.20 Ansøgning om fornyet tilladelse til hytter/mobile homes på Terrassen Camping.

Silkeborg Kommune, Teknik- og Miljøafdelingen, har den 5. marts 2012 fremsendt følgende indstilling til fredningsnævnet.

Udtalelse vedrørende ansøgning om fornyet tilladelse til hytter/mobile homes på Terrassen Camping

Silkeborg Kommune har modtaget en ansøgning fra Terrassen Camping om fornyet tilladelse til at opstille hytter, evt. erstattet af hyttelignende mobile homes, på ejendommen matr. nr. 8h m. fl. Laven By, Linå, med adressen Himmelbjergvej 9a, Laven, 8600 Silkeborg.

Beliggenhed:

Fredningen

Ejendommen ligger inden for fredningen af arealer ved Laven i Linå, Overfredningsnævnets kendelse af 14. februar 1972.

Fredningens formål er at bevare arealernes nuværende tilstand. Ifølge fredningskendelsen er udsigten fra Himmelbjerget en væsentlig begrundelse for fredningen.

Af fredningskendelsens bestemmelser fremgår, at der på de fredede arealer ikke må opføres bygninger, skure, boder mv. Ændringer i terrænet eller terrænformerne, herunder grusgravning, opfyldning og planering, er ikke tilladt. På de fredede arealer må der ikke tillades teltning eller camping.

Kendelsen omfatter særbestemmelser om den pågældende campingplads. Ifølge disse skal campingpladsen på matr. nr. 8h, 9c, 6i og 6k Laven By, Linå, fortsat kunne drives, men der skal være pligt til at opretholde en efter fredningsmyndighedernes skøn passende slørende beplantning. Således skal beplantningsbæltet i vestskellet ind mod matr. nr. 6e opretholdes og vedligeholdes, ligesom beplantningsstriber på tværs af arealet i østlig – vestlig retning vil være påkrævet.

Ansøgningen

Terrassen Camping ønsker at opstille 2 hyttelignende mobile homes på hhv. 29 og 35 m². De 2 mobile homes ønskes placeret på pladsens nordøstlige areal, hvor nævnet tidligere har tilladt 15 hytter på hver op til 25 m² (ikke opført). De vil fremstå med facader som hytter og med lav taghældning (15 grader). Ifølge ansøgningen udføres hytterne med gule facader. Arealet hvor de 15 hytter blev tilladt er vist med rødt herunder (ca.):

Kommunen har drøftet ansøgningen med Mike Noble, Terrassen Camping, og har påpeget, at den tidligere

tilladelse til 15 hytter er bortfaldet, idet den ikke er udnyttet inden for 3-års fristen. Det samme gælder landzonetilladelsen.

Mike Noble har telefonisk oplyst, at der pt. er større efterspørgsel på mobile homes end på hytter. Højden er lavere - ca. 3 m - end de tidligere tilladte hytter (5 m), idet taghældningen kun er på 15 grader. Facaderne er udført, så "bygningerne" ligner hytter, men er mobile. I første omgang ønskes kun de 2 mobile homes.

Kommunen har anbefalet ejer at søge om fornyet tilladelse, samt at der søges om mobile homes og/eller hytter, så der er mulighed for begge dele. Derved er driften mere fremtidssikret. Da campingreglementet siden sidste tilladelse i 2007 er ændret og nu muliggør hytter på op til 35 m², er størrelsen på hytterne/mobile homes samtidig ændret fra 25 til max. 35 m². De tidligere tilladte hytter havde inklusiv en overdækket terrasse og tagudhæng et tilsvarende areal. Mike Noble ønskede at gå videre med denne løsning.

Kommunens bemærkninger

De ansøgte mobile homes ligner i udformningen hytter og står på det areal, som Fredningsnævnet tidligere har godkendt til hytter. Kommunen har derfor ikke indvendinger imod en tilladelse til det ansøgte. Hytter/mobile homes bør dog udføres med dæmpede, mørke facader og tag og ikke som ansøgt med gule facader, for at være tilpasset området.

Kommunen foreslår, at en evt. tilladelse rummer mulighed for i alt 15 hytter eller mobile homes, så ejer har valgfrihed. Hytter/mobile homes skal placeres på arealet, der tidligere er godkendt til 15 hytter.

Kommunen vurderer, at mobile homes udført med udseende som hytter ikke vil virke dominerende i det fredede landskab og kun vil kunne ses fra nærområdet. Da mobile homes'ene ligner hytter udefra, finder kommunen det ikke væsentligt i forhold til fredningen (og planloven), om bygningerne i praksis er hytte eller mobile home.

En evt. tilladelse bør meddeles på lignende vilkår som i tilladelsen til hytterne:

- Mobile homes/hytter skal udføres med dæmpede, mørke jordfarver (facader og tag). Eksempelvis kan naturgrøn, koksgrå, sort eller svenskrød accepteres.

I den tidligere tilladelse var der endvidere et vilkår om slørende beplantning omkring arealet. Beplantningen er etableret.

Det ansøgte er efter kommunens vurdering ikke i konflikt med fredningens formål.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:

Nævnet træffer afgørelse på det foreliggende skriftlige grundlag.

Nævnet kan i det hele tiltræde indstillingen fra Silkeborg Kommune og meddeler derfor i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1 tilladelse til det ansøgte med op til 15 enheder på vilkår om farver og placering som angivet i kommunens indstilling, idet det ansøgte findes nødvendigt for at

imødekomme krav til en moderne campingplads og ikke findes at stride mod fredningens formål.

Klagevejledning, jf. naturbeskyttelseslovens § 86 og § 87:

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Natur- og Miljøklagenævnet over afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derefter vil fremsende sagen til Natur- og Miljøklagenævnet.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af klagen, at klageren indbetaler et gebyr til Natur- og Miljøklagenævnet.

Gebyret udgør 500,- kr. for privatpersoner og 3.000,- kr. for alle andre klagere.

Natur- og Miljøklagenævnet vil sende klageren en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget sagen fra Fredningsnævnet.

Natur- og Miljøklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget.

Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet uden at klage er modtaget.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Klageberettigede er:

Adressaten for afgørelsen,
ejer af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
offentlige myndigheder,
lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Med venlig hilsen

Per Holkmann Olsen

Denne afgørelse er pr. mail fremsendt til:

Terrassen Camping, info@terrassen.dk

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, dn@dn.dk

Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø, nst@nst.dk

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité, silkeborg@dn.dk

Det ministerudpegede medlem af nævnet, Jytte Heslop, Katterhøjvej 4, 8270 Højbjerg,
jytte.heslop@gmail.com

Det kommunevalgte medlem af nævnet, Søren Stauning Goldmann, Silkeborgvej 11, 8653 Them,
sorenstauning.goldmann@silkeborg.dk

Silkeborg Kommune, Teknik- og Miljøafdelingen, Søvej 1-3, 8600 Silkeborg,
teknisk@silkeborg.dk

Helene D. Clausen, samme, hdc@silkeborg.dk

Poul Erik Thystrup, samme poul.erik.thystrup@silkeborg.dk

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del

Retten i Randers
Nørregade 1, 8900 Randers
Tlf. 86 43 70 00, fax 87 12 51 78
e-mail:
midtjylldoest@fredningsnaevn.dk

Frank Sonne
Himmelbjergvej 5
Laven
8600 Silkeborg
Pr. mail

Den 26. april 2012.

Vedrørende journal nr. FN 2012.13 Ansøgning om tilladelse til opsætning af solceller.

Silkeborg Kommune, Teknik- og Miljøafdelingen, har den 20. februar 2012 fremsendt følgende indstilling til fredningsnævnet:

Udtalelse vedrørende ansøgning om solceller, Himmelbjergvej 5.

Silkeborg Kommune har modtaget en ansøgning om tilladelse til at opsætte solceller på ejendommen matr. nr. 6a Laven By, Linå, med adressen Himmelbjergvej 5, 8600 Silkeborg.

Beliggenhed:

Fredningen

Ejendommen ligger inden for fredningen af arealer ved Laven, Overfredningsnævnets kendelse af 14.

februar 1972.

Fredningens formål er at bevare arealernes tilstand. Ifølge kendelsen spiller bl.a. udsigten over landskabet set fra Himmelbjerget en væsentlig rolle for fredningen.

Ifølge fredningens bestemmelser om bebyggelse mv. gælder: "Fredningen skal ikke være til hinder for, at der foretages reparationer og ombygninger af eksisterende landbrugsbygninger samt opføres nybygninger i forbindelse med de eksisterende bygninger uden fredningsnævnets og fredningsplanudvalgets tilladelse, såfremt disse foranstaltninger ikke væsentlig ændrer det eksisterende helhedsindtryk og tjener landbrugsøkonomiske hensyn. Til reparationer, ny- og ombygninger, der væsentligt ændrer det eksisterende helhedsindtryk og til nybygninger uden forbindelse med de eksisterende bygninger eller til nyoprettede landbrug, skal fredningsnævnets tilladelse indhentes, eventuelt med forelæggelse af nødvendige tegninger. Tilladelse kan nægtes, såfremt byggeriet ikke skønnes at tjene rimelige landbrugsøkonomiske hensyn".

"Fredningen skal ikke være til hinder for, at der udføres om- og tilbygninger af de eksisterende, lovligt opførte helårs- og sommerhuse efter forud indhentet godkendelse fra fredningsnævnet (..) - eventuelt efter forelæggelse af planer og tegninger. Fredningsmyndighederne skal være berettiget til at meddele afslag på sådanne ansøgninger, såfremt de skønner, at en ombygning vil medføre væsentlige ændringer i bygningens ydre fremtoning. Landbrugsejendomme som overgår til anden anvendelse henhører under dette afsnit".

Ansøgningen

Der er tale om en mindre landbrugsejendom med jordtilliggende på ca. 8 ha.

Det ansøgte omfatter opsætning af et solcelleanlæg på ca. 40 kvm på sydfacaden af den nordlige længe i gårdanlægget, jf. luftfoto herunder:

Kommunens bemærkninger

Solcelleanlæg kan give uønsket refleksion af sollys pga den blanke overflade, men den pågældende tagflade vender ind mod det 4-længede gårdanlægs midte. Anlægget forventes derfor ikke at være dominerende set fra det omkringliggende landskab, herunder fra Himmelbjergvej og Himmelbjerget.

Kommunen har derfor ingen indvendinger imod en tilladelse til det ansøgte. Det ansøgte er efter kommunens vurdering ikke i konflikt med fredningens formål.

./. Ansøgning med bilag vedlægges til Fredningsnævnets behandling.”

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:

Nævnet træffer afgørelse på det foreliggende skriftlige grundlag.

Nævnet kan i det hele tiltræde indstillingen fra Silkeborg Kommune og meddeler derfor i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1 tilladelse til det ansøgte, idet det ansøgte med den angivne placering ikke findes at stride mod fredningens formål.

Klagevejledning, jf. naturbeskyttelseslovens § 86 og § 87:

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Natur- og Miljøklagenævnet over afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derefter vil fremsende sagen til Natur- og Miljøklagenævnet.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af klagen, at klageren indbetaler et gebyr til Natur- og Miljøklagenævnet.

Gebyret udgør 500,- kr. for privatpersoner og 3.000,- kr. for alle andre klagere.

Natur- og Miljøklagenævnet vil sende klageren en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget sagen fra Fredningsnævnet.

Natur- og Miljøklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget.

Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet uden at klage er modtaget.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Klageberettigede er:

Adressaten for afgørelsen,

ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,

offentlige myndigheder,

lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,

landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og

landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Med venlig hilsen

Per Holkmann Olsen

Denne afgørelse er pr. mail fremsendt til:

Frank Sonne, Himmelbjergvej 5, 8600 Silkeborg, lfsonne@gmail.com

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, dn@dn.dk

Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø, nst@nst.dk

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité, silkeborg@dn.dk

Det ministerudpegede medlem af nævnet, Jytte Heslop, Katterhøjvej 4, 8270 Højbjerg,
jytte.heslop@gmail.com

Det kommunevalgte medlem af nævnet, Søren Stauning Goldmann, Silkeborgvej 11, 8653 Them,
sorenstauning.goldmann@silkeborg.dk

Silkeborg Kommune, Teknik- og Miljøafdelingen, Søvej 1-3, 8600 Silkeborg,
teknisk@silkeborg.dk

Helene D. Clausen, samme, hdc@silkeborg.dk

Poul Erik Thystrup, samme poul.erik.thystrup@silkeborg.dk

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del

Retten i Randers
Nørregade 1, 8900 Randers
Tlf. 86 43 70 00, fax 87 12 51 78
e-mail:
midtjyllanddoest@fredningsnaevn.dk

Thomas Fasterholdt
Himmelbjergvej 35, Laven
8600 Silkeborg

Pr. mail

Den 7. november 2012.

Vedrørende journal nr. FN 2012.134, ansøgning om tilladelse til udskiftning af brændeskur på Himmelbjergvej 35, Laven, 8600 Silkeborg.

Silkeborg Kommune har den 24. august 2012 fremsendt følgende udtalelse til nævnet:

"Udtalelse vedrørende ansøgning om udskiftning af et brændeskur, Himmelbjergvej 35, Laven

Silkeborg Kommune har modtaget en ansøgning om tilladelse til at udskifte brændeskuret på ejendommen matr. nr. 9d Laven By, Linå, med adressen Himmelbjergvej 35, Laven, 8600 Silkeborg.

Beliggenhed:

Fredningen

Ejendommen ligger inden for fredningen af arealer ved Laven Overfredningsnævnets kendelse af 14. februar 1972,

Fredningens formål er at bevare arealernes tilstand.

Ifølge fredningens bestemmelser om bebyggelse gælder, at arealerne ikke må bebygges yderligere. Der må således ikke opføres bygninger, skure, boder eller andre indretninger eller opsættes hegn, bortset fra nødvendige kreaturhegn.

Fredningen skal dog ikke være til hinder for, at der i tilknytning til allerede bestående landbrug opføres nybygninger eller foretages om- og tilbygninger på eksisterende bygninger, på betingelse af, at nybyggeri eller om- og tilbygninger, der væsentligt ændrer bygningernes ydre fremtræden, ikke påbegyndes, forinden byggeriets placering og udseende er godkendt af Fredningsnævnet. Tilladelse til opførelse af de nævnte bygninger kan nægtes, såfremt disse ikke tjener rimelige landbrugsøkonomiske formål.

Om- og tilbygninger af de eksisterende, lovligt opførte helårs- og sommerhuse, hvorved bygningens ydre i væsentlig grad ændrer karakter, må kun finde sted efter forud indhentet godkendelse af Fredningsnævnet.

Ansøgningen

Der er tale om en lille skovejendom på ca. 6600 kvm. som kun er bebygget med pågældende brændeskur. Fredningsnævnet gav 9. november 2000 tilladelse til brændeskuret (nævnets j. nr. 119/2000).

Det ansøgte omfatter udskiftning af det eksisterende brændeskur på 19,5 kvm med et nyt på 24 kvm. Brændeskuret rykkes ca. 2,5 m længere væk fra østskellet og drejes 90 grader i forhold til det eksisterende. Brændeskuret dækkes delvist af terrænet og udføres med synlige sider af træ og med mat-mørkt sadeltag. Højden til kip bliver ca. 3,8 m og mod syd udføres en port.

Kommunens bemærkninger

Da der er tale om en mindre udhusbygning, der ikke er væsentlig større end den eksisterende og ligger ca. samme sted, har kommunen ingen indvendinger imod en tilladelse til det ansøgte. Det ansøgte er efter kommunens vurdering ikke i konflikt med fredningens formål.

./. Ansøgning med bilag vedlægges til Fredningsnævnets behandling.

Andre tilladelser

Det ansøgte kræver tilladelse efter planlovens § 35 (landzonebestemmelserne) samt byggetilladelse."

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:

Nævnet træffer afgørelse på det foreliggende skriftlige grundlag.

Nævnet kan i det hele tiltræde indstillingen fra Silkeborg Kommune og meddeler derfor i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1 tilladelse til det ansøgte, idet det ansøgte ikke findes at stride mod fredningens formål.

Klagevejledning, jf. naturbeskyttelseslovens § 86 og § 87:

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Natur- og Miljøklagenævnet over afgørelsen.

Klage skal sendes til fredningsnævnet, så vidt muligt elektronisk på ovennævnte e-mail adresse, og ellers på fredningsnævnets ovennævnte adresse

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klagen, at klager indbetaler et gebyr på 500 kr.

Klager modtager en opkrævning på gebyret fra Natur- og Miljøklagenævnet, når nævnet har modtaget klagen fra fredningsnævnet. Klager skal benytte denne opkrævning ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrbetalingen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Natur- og Miljøklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet uden at klage er modtaget.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Klageberettigede er:

Adressaten for afgørelsen,
ejer af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
offentlige myndigheder,
lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Med venlig hilsen

Per Holkmann Olsen

Denne afgørelse er pr. mail sendt til:

Thomas FASTERHOLDT, thomasfasterholdt@gmail.com

Silkeborg Kommune, Teknik- og Miljøafdelingen, teknisk@silkeborg.dk

Helene Clausen, samme, hdc@silkeborg.dk

Poul Erik Thystrup, samme poul.erik.thystrup@silkeborg.dk

Naturstyrelsen, nst@nst.dk

Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité, silkeborg@dn.dk

Det ministerudpegede medlem af nævnet, Jytte Heslop, jytte.heslop@gmail.com

Det kommunevalgte medlem af nævnet, Søren Stauning Goldmann,
sorenstauning.goldmann@silkeborg.dk

Den 5. december 2012

FN 2012.163: Ansøgning fra Bent Richelsen om opsætning af solceller på ejendommen matr. nr. 6p Laven By, Linå beliggende Himmelbjergvej 42, Laven, 8600 Silkeborg

Fredningsnævnet har den 22. oktober 2012 modtaget en udtalelse fra Silkeborg Kommune i anledning af en ansøgning fra Bent Richelsen om opsætning af solceller på ejendommen matr. nr. 6p Laven By, Linå beliggende Himmelbjergvej 42, Laven, 8600 Silkeborg.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 14. februar 1972 om fredning af arealer ved Laven. Det fremgår af afgørelsen bl.a., at der knytter sig store fredningsmæssige interesser til området på grund af dets naturskønhed. Arealerne skal i det væsentlige bevares i deres nuværende tilstand. Der må som udgangspunkt ikke opføres bygninger, skure, boder eller andre indretninger eller opsættes hegn. Tårne, master og ledningsanlæg må kun opsættes efter forudgående indhentet godkendelse fra fredningsnævnet.

Fredningsnævnet skal derfor meddele dispensation fra fredningsbestemmelserne, hvis projektet skal gennemføres.

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde den 6. november 2012 og har herefter besluttet ikke at meddele dispensation. Begrundelsen for afgørelsen er anført nedenfor i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Sagens baggrund

Ved afgørelse af 14. februar 1972 fredede Overfredningsnævnet arealer ved Laven. Det fremgår af fredningspåstandens beskrivelse af området bl.a., at området på grund af den sønære beliggenhed og det kuperede terræn er meget naturskønt. Området indgår på grund af beliggenheden og dets terrænforhold som en væsentlig del i de landskabelige udsigter, man har fra Himmelbjerget, og det hensyn spiller en væsentlig rolle i motiveringen for fredningen og fastlæggelsen af fredningens grænseforløb. Af de almindelige fredningsbestemmelser fremgår bl.a. følgende:

1. De fredede arealer skal som nærmere beskrevet i det væsentlige bevares i deres nuværende tilstand med de under de enkelte ejendomme anførte undtagelser.

...

2. Arealerne må ikke bebygges yderligere

Der må således ikke opføres bygninger, skure boder eller andre indretninger eller opsættes hegn, bortset fra nødvendige kreaturhegn.

Tårne, master og ledningsanlæg må kun opsættes efter forud indhentet godkendelse fra fredningsnævnet. ...

Fredningen skal dog ikke være til hinder for, at der i tilknytning til allerede bestående landbrug opføres nybygninger eller foretages om- eller tilbygninger på eksisterende bygninger på betingelse af, at nybyggeri eller om- eller tilbygninger, der væsentlig ændrer bygningernes ydre fremtræden, ikke påbegyndes, forinden byggeriets placering og udseende er godkendt af fredningsnævnet, og tilladelse til opførelse af de nævnte nybygninger kan nægtes, såfremt disse ikke tjener rimelige landbrugsøkonomiske formål. ...

Om- og tilbygninger af de eksisterende, lovligt opførte helårs- og sommerhuse, hvorved bygningens ydre i væsentlig grad ændrer karakter, må kun finde sted efter forud indhentet godkendelse fra fredningsnævnet.

Den 22. oktober 2012 modtog fredningsnævnet følgende fra Silkeborg Kommune:

"Silkeborg Kommune har modtaget en ansøgning om tilladelse til at opsætte et solcelleanlæg på ejendommen matr. nr. 6p Laven By, Linå, med adressen Himmelbjergvej 42, Laven, 8600 Silkeborg.

Beliggenhed:

Fredningen

Ejendommen ligger inden for fredningen af arealer ved Laven, Overfredningsnævnets kendel-

se af 14. februar 1972.

Fredningens formål er at bevare arealernes tilstand. De landskabelige udsigter fra Himmelbjerget spiller en væsentlig rolle i fredningen (jf. kendelsens s. 4).

Ifølge fredningens bestemmelser om bebyggelse gælder:

”Fredningen skal ikke være til hinder for, at der udføres om- og tilbygninger af de eksisterende, lovligt opførte helårs- og sommerhuse efter forud indhentet godkendelse fra fredningsnævnet” ... ”eventuelt efter forelæggelse af planer og tegninger. Fredningsmyndighederne skal være berettiget til at meddele afslag på sådanne ansøgninger, såfremt de skønner, at en ombygning vil medføre væsentlige ændringer i bygningens ydre fremtoning.”

Ansøgningen

Ejendommen ligger i det åbne land vest for Laven på en strækning med spredt bebyggelse mellem Laven og Gl. Laven. Solcelleanlægget ønskes placeret på boligens tagflade mod syd.

Anlægget vil bestå af 24 paneler på i alt 40 kvm med en effekt på 6 kW. Der anvendes sorte Topsola-paneler. Den sydlige tagflade har en central kvist, og panelerne fordeles med 15 øst for kvisten og 9 vest for.

Ansøger oplyser, at solcellepanelerne er udført af hærdet jernfrit og refleksfrit glas, der skulle give mindre genskin end almindelige vinduer. Solcellepanelerne er Topsola 250W mono sort TSM96-125M-B solcellepaneler. Mål på paneler er: b x h = 1,06 x 1,60 cm.

Kommunens bemærkninger

Det ansøgte bør i forhold til fredningens bestemmelser vurderes i forhold til påvirkningen af landskabet i nærområdet. Det bør også vurderes, hvordan det vil se ud fra Himmelbjerget.

Fra nærområdet vil det stort set kun kunne ses fra samme ejendom, og påvirkningen vurderes at være begrænset. Fra Himmelbjerget ses ejendommen tydeligt.

Fotoet herunder er taget fra Himmelbjerget mod vestsiden af Laven. Udsigten fra Himmelbjerget vurderes dog ikke at blive forringet på grund af afstanden samt da solcellepanelerne som oplyst er refleksfri.

Silkeborg Kommune har derfor ikke indvendinger imod en tilladelse.

Laven vest set fra Himmelbjerget”

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde den 6. november 2012, hvor ejendommen blev besigtiget. I besigtigelsen deltog foruden fredningsnævnet ejeren Agnete Broge med bisidder Preben Lourcing, Silkeborg Kommune ved Helene Clausen og Friluftsrådet ved Knud Vogelius.

Agnete Broge foreviste den påtænkte placering af solcellerne. Hvis fredningsnævnet ikke kan godkende solcellerne på begge sider af kvisten, vil de være interesseret i en tilladelse til alene den ene side af kvisten. De vil have solcellerne til at producere den nødvendige strøm til at drive jordvarmeanlægget og satse på vedvarende energi.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af arealer ved Laven er en landskabsfredning, hvor arealerne i det væsentlige skal bevares i deres nuværende tilstand som følge af områdets naturskønhed og beliggenhed og som følge af de landskabelige udsigter fra Himmelbjerget. Fredningsnævnet kan meddele afslag på ombygninger, der skønnes at medføre væsentlige ændringer i bygningens ydre fremtoning. Der må som udgangspunkt ikke opføres bygninger, skure, boder eller andre indretninger eller opsættes hegn. Tårne, master og ledningsanlæg må kun opsættes efter forudgående indhentet godkendelse fra fredningsnævnet.

Opsætning af solceller på ejendommens tag forudsætter derfor fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation

fra en foreslået eller fastsat fredningsbestemmelse, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål.

Det er fredningsnævnets praksis, at opstilling af alternative energiforsyningsanlæg som udgangspunkt bør behandles lempeligere end andre typer anlæg i fredede områder, men at dette formål dog ikke ubetinget kan tilsidesætte de landskabelige interesser, der skal varetages indenfor fredningen.

Der er tale om et sort solcelleanlæg, og der påtænkes placeret solcellepaneler på hver sin side af en kvist, der ikke er placeret midt på taget, alternativt på den ene side af kvisten og således ikke symmetrisk på taget. Der er ikke tale om et sort tag, men snarere om et ikke renholdt rødbrunt tag. Ejendommen ligger meget frit lige ud til søen, hvorfra den kan ses tydeligt. Ejendommen kan endvidere ses fra Himmelbjerget og ligger således i hjertet af de landskabelige værdier, der tilsigtes beskyttet ved fredningen. Det er fredningsnævnets opfattelse, at et sådant anlæg vil virke skæmmende i de landskabelige omgivelser.

Fredningsnævnet finder på den baggrund, at de landskabelige hensyn må veje tungere end hensynet til energiforsyningen af én ejendom.

Fredningsnævnet meddeler herefter ikke dispensation i sagen.

Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt.

I medfør af naturbeskyttelseslovens § 86 er følgende klageberettigede:

- Adressaten for afgørelsen
- Ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- Offentlige myndigheder
- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Klage skal indsendes til fredningsnævnet (Nørregade 1, 8900 Randers eller marh@domstol.dk), som videresender klagen til Natur- og Miljøklagenævnet sammen med afgørelsen og det materiale, der er indgået i sagens behandling.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klagen, at der indbetales et gebyr på 500 kr. til Natur- og Miljøklagenævnet. Natur- og Miljøklagenævnet vil sende en opkrævning på gebyret til klageren, når sagen er modtaget fra fredningsnævnet. Denne opkrævning skal anvendes ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen.

fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nkn.dk.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til

Bent Richelsen, bentrich@rm.dk

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité Silkeborg, silkeborg@dn.dk

Silkeborg Kommune, hdc@silkeborg.dk

Naturstyrelsen Aarhus, aar@nst.dk

Naturstyrelsen, nst@nst.dk

Friluftsrådet, knud.vogelius@gmail.com

Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk

Dansk Ornitologisk Forening, silkeborg@dof

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del

Retten i Randers
Nørregade 1, 8900 Randers
Tlf. 86 43 70 00, fax 87 12 51 78
e-mail:
midtjyllanddoest@fredningsnaevn.dk

Rikke og Michael Jakobsen
Slangebakken 25
8600 Silkeborg

Pr. mail

Den 7. december 2012.

Vedrørende journal nr. FN 2012.192, ansøgning om tilladelse til isætning af dør i gavl på ejendommen Slangebakken 24, Silkeborg.

Silkeborg Kommune har den 29. november 2012 fremsendt følgende udtalelse til nævnet:

"Silkeborg Kommune har modtaget en ansøgning om tilladelse til at placere en dør i gavlen på boligen på ejendommen matr. nr. 5g Laven By, Linå, med adressen Slangebakken 25, Laven, 8600 Silkeborg.

Nævnet har 17. november 2012 meddelt afslag til ændring af facaderne på bolig og udhus, samt afslag til solceller på udhuset, der er sammenbygget med boligen.

Beliggenhed:

Fredningen

Ejendommen ligger inden for fredningen af arealer ved Laven i Linå, Overfredningsnævnets kendelse af 14. februar 1972. Fredningens formål er at bevare arealerne i deres nuværende tilstand. Ifølge fredningens bestemmelser om bebyggelse gælder, at arealerne ikke må bebygges yderligere. Der må således ikke opføres bygninger, skure, boder eller andre indretninger eller opsættes hegn, bortset fra nødvendige kreaturhegn.

Fredningen skal dog ikke være til hinder for, at der i tilknytning til allerede bestående landbrug opføres nybygninger eller foretages om- og tilbygninger på eksisterende bygninger, på betingelse af, at nybyggeri eller om- og tilbygninger, der væsentlig ændrer bygningernes ydre fremtræden, ikke påbegyndes, forinden byggeriets placering og udseende er godkendt af Fredningsnævnet. Tilladelse til opførelse af de nævnte nybygninger kan nægtes, såfremt disse ikke tjener rimelige landbrugsøkonomiske formål.

Om- og tilbygninger af de eksisterende, lovligt opførte helårs- og sommerhuse, hvorved bygningens ydre i væsentlig grad ændrer karakter, må kun finde sted efter forud indhentet godkendelse af Fredningsnævnet.

Ansøgningen

Der er tale om en ejendom med jordtilliggende på ca. 3 ha. Ejendommen er i dag ifølge BBR bebygget med en bolig med boligareal på 371 m² samt den aktuelle maskinhal på 374 m².

Der søges om at isætte en terrassedør i gavlen på boligen mod syd (mod havearealet). Boligen har i dag 2 terrassedøre i stueplan og en altandør på 1. sal. Der søges om endnu en dør i stueplan, magen til de 2 andre og placeret mellem disse. Ansøger oplyser, at Fredningsnævnet tidligere har godkendt samme dør, men med en anden placering (vist i tegningsmaterialet i ansøgningen). Denne terrassedør er ikke sat i og ønskes flyttet.

Kommunens bemærkninger

Fredningsnævnet har 17. november 2012 givet afslag til bl.a. et større glasparti i samme gavl. Som følge heraf har ansøger sendt et revideret projekt vedr. gavlen. Kommunen har besigtiget ejendommen og taget et foto af den aktuelle gavl:

den ikke er udnyttet inden for 3-års fristen (tilladelsen er fra 10. april 2008).

Kommunen har ikke indvendinger imod en tilladelse til det ansøgte. Glasarealet forøges, men

bygningens udtryk ændres ikke væsentligt.

./. Ansøgning med bilag vedlægges til Fredningsnævnets behandling.

Andre tilladelser

Det ansøgte kræver ikke byggetilladelse eller andre tilladelser fra kommunen."

Nævnet har tidligere besigtiget ejendommen, og der er under journalnumrene 15/2008, 154/2009 og 42/2012 udsendt afgørelser om ansøgte ændringer af ejendommen.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:

I nævnets tidligere tilladelse blev lagt vægt på, at udvidelse af boligarealet ikke medførte, at facaderne blev ændret væsentligt og på at ombygningen skete i samme stil som eksisterende bygning.

Efter nævnets opfattelse ændrer ejendommen ved yderligere dør i gavlen karakter i en sådan grad, at det strider mod den tidligere tilladelse og mod fredningens formål.

Nævnet meddeler derfor afslag på det ansøgte.

Klagevejledning, jf. naturbeskyttelseslovens § 86 og § 87:

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Natur- og Miljøklagenævnet over afgørelsen.

Klage skal sendes til fredningsnævnet, så vidt muligt elektronisk på ovennævnte e-mail adresse, og ellers på fredningsnævnets ovennævnte adresse

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klagen, at klager indbetaler et gebyr på 500 kr.

Klager modtager en opkrævning på gebyret fra Natur- og Miljøklagenævnet, når nævnet har modtaget klagen fra fredningsnævnet. Klager skal benytte denne opkrævning ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrbetalingen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Natur- og Miljøklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller

2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Klageberettigede er:

Adressaten for afgørelsen,
ejer af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
offentlige myndigheder,
lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Med venlig hilsen

Per Holkmann Olsen

Denne afgørelse er pr. mail sendt til:

Rikke og Michael Jakobsen, michael@michaeljakobsen.dk

Casper Vestergaard, info@cvbyg.dk

Silkeborg Kommune, Teknik- og Miljøafdelingen, teknisk@silkeborg.dk

Helene Clausen, samme, hdc@silkeborg.dk

Poul Erik Thystrup, samme poul.erik.thystrup@silkeborg.dk

Naturstyrelsen, nst@nst.dk

Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité, silkeborg@dn.dk

Det ministerudpegede medlem af nævnet, Jytte Heslop, jytte.heslop@gmail.com

Det kommunevalgte medlem af nævnet, Søren Stauning Goldmann,
sorenstauning.goldmann@silkeborg.dk

Den 25. februar 2013

FN 2012.190: Ansøgning fra Michael Jakobsen om opsætning af solceller på ejendommen matr. nr. 5g Laven By, Linå beliggende Slangebakken 25, Laven, 8600 Silkeborg

Fredningsnævnet har den 29. november 2012 modtaget en udtalelse fra Silkeborg Kommune i anledning af en ansøgning fra Michael Jakobsen om opsætning af solceller på ejendommen matr. nr. 5g Laven By, Linå beliggende Slangebakken 25, Laven, 8600 Silkeborg.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 14. februar 1972 om fredning af arealer ved Laven. Det fremgår af afgørelsen bl.a., at der knytter sig store fredningsmæssige interesser til området på grund af dets naturskønhed. Arealerne skal i det væsentlige bevares i deres nuværende tilstand. Der må som udgangspunkt ikke opføres bygninger, skure, boder eller andre indretninger eller opsættes hegn. Om- eller tilbygninger kræver som udgangspunkt fredningsnævnets tilladelse. Tårne, master og ledningsanlæg må kun opsættes efter forudgående indhentet godkendelse fra fredningsnævnet.

Fredningsnævnet skal derfor meddele dispensation fra fredningsbestemmelserne, hvis projektet skal gennemføres.

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde den 5. februar 2013 og har herefter besluttet at meddele dispensation på nærmere vilkår om solcellernes udseende. Begrundelsen for afgørelsen er anført nedenfor i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Sagens baggrund

Ved afgørelse af 14. februar 1972 fredede Overfredningsnævnet arealer ved Laven. Det fremgår af fredningspåstandens beskrivelse af området bl.a., at området på grund af den sønære beliggenhed og det kuperede terræn er meget naturskønt. Området indgår på grund af beliggenheden og dets terrænforhold som en væsentlig del i de landskabelige udsigter, man har fra Himmelbjerget, og det hensyn spiller en væsentlig rolle i motiveringen for fredningen og fastlæggelsen af fredningens grænseforløb. Af de almindelige fredningsbestemmelser fremgår bl.a. følgende:

1. De fredede arealer skal som nærmere beskrevet i det væsentlige bevares i deres nuværende tilstand med de under de enkelte ejendomme anførte undtagelser.

...

2. Arealerne må ikke bebygges yderligere

Der må således ikke opføres bygninger, skure boder eller andre indretninger eller opsættes hegn, bortset fra nødvendige kreaturhegn.

Tårne, master og ledningsanlæg må kun opsættes efter forud indhentet godkendelse fra fredningsnævnet. ...

Fredningen skal dog ikke være til hinder for, at der i tilknytning til allerede bestående landbrug opføres nybygninger eller foretages om- eller tilbygninger på eksisterende bygninger på betingelse af, at nybyggeri eller om- eller tilbygninger, der væsentlig ændrer bygningernes ydre fremtræden, ikke påbegyndes, forinden byggeriets placering og udseende er godkendt af fredningsnævnet, og tilladelse til opførelse af de nævnte nybygninger kan nægtes, såfremt disse ikke tjener rimelige landbrugsøkonomiske formål. ...

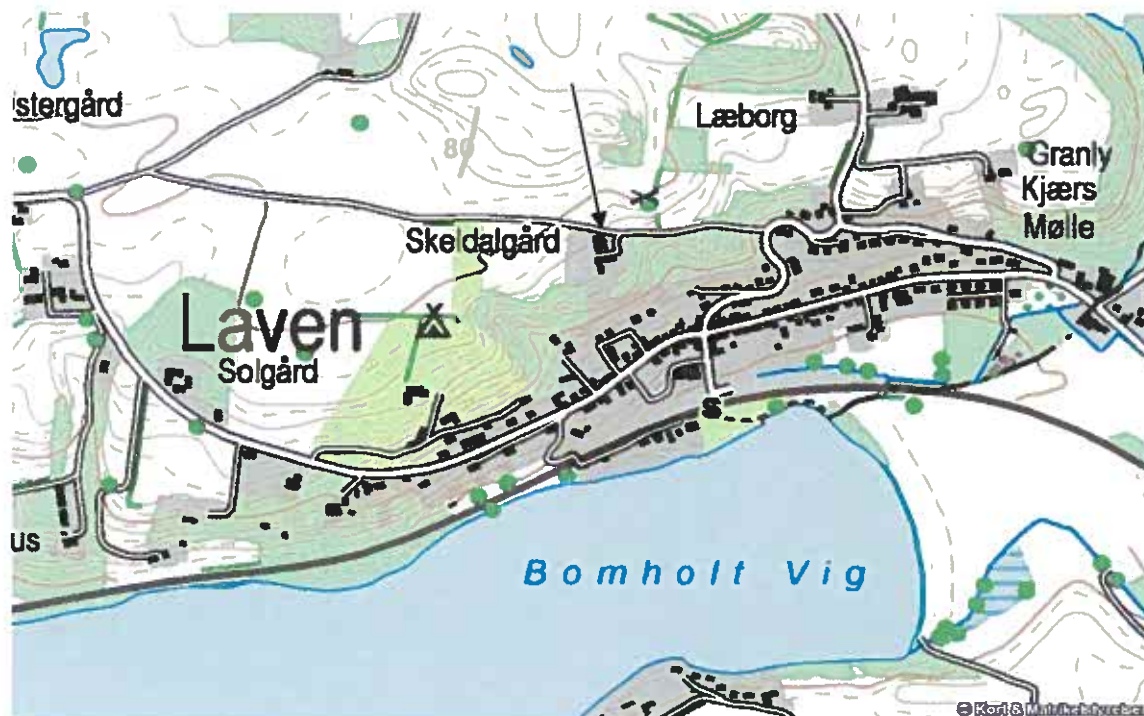
Om- og tilbygninger af de eksisterende, lovligt opførte helårs- og sommerhuse, hvorved bygningens ydre i væsentlig grad ændrer karakter, må kun finde sted efter forud indhentet godkendelse fra fredningsnævnet.”

Den 29. november 2012 modtog fredningsnævnet følgende udtalelse fra Silkeborg Kommune:

”Silkeborg Kommune har modtaget en ansøgning om tilladelse til at placere solcellepaneler på et maskinhus på ejendommen matr. nr. 5g Laven By, Linå, med adressen Slangebakken 25, Laven, 8600 Silkeborg.

Nævnet har 17. november 2012 meddelt afslag til ændring af facaderne på bolig og udhus, samt afslag til solceller på udhuset, der er sammenbygget med boligen.

Beliggenhed:

Fredningen

Ejendommen ligger inden for fredningen af arealer ved Laven i Linå, Overfredningsnævnets kendelse af 14. februar 1972.

Fredningens formål er at bevare arealerne i deres nuværende tilstand.

Ifølge fredningens bestemmelser om bebyggelse gælder, at arealerne ikke må bebygges yderligere. Der må således ikke opføres bygninger, skure, boder eller andre indretninger eller opsættes hegn, bortset fra nødvendige kreaturhegn.

Fredningen skal dog ikke være til hinder for, at der i tilknytning til allerede bestående landbrug opføres nybygninger eller foretages om- og tilbygninger på eksisterende bygninger, på betingelse af, at nybyggeri eller om- og tilbygninger, der væsentlig ændrer bygningernes ydre fremtræden, ikke påbegyndes, forinden byggeriets placering og udseende er godkendt af Fredningsnævnet. Tilladelse til opførelse af de nævnte nybygninger kan nægtes, såfremt disse ikke tjener rimelige landbrugsøkonomiske formål.

Om- og tilbygninger af de eksisterende, lovligt opførte helårs- og sommerhuse, hvorved bygningens ydre i væsentlig grad ændrer karakter, må kun finde sted efter forud indhentet godkendelse af Fredningsnævnet.

Ansøgningen

Der søges om at placere solceller på maskinhallen, der ligger nord for selve gårdanlægget. Anlægget vil bestå af 32 solcellepaneler, fordelt med 16 på hver side af taget. Hallen er en landbrugshal med tag af grå eternitplader. Panelerne får samme hældning som tagfladen.

Der er tale om en ejendom med jordtilliggende på ca. 3 ha. Ejendommen er i dag ifølge BBR bebygget med en bolig med boligareal på 371 m² samt den aktuelle maskinhal på 374 m².

Kommunens bemærkninger

Kommunen har besigtiget ejendommen (besigtigelsesnotat med fotos er vedlagt). Hallen ligger nord for ejendommens gårdanlæg og er forholdsvis lav. Mod vest er hallen afskærmet af stigende terræn, mod øst af et mindre skovområde. Mod nord stiger terrænet ligeledes (se fotos).

Det er kommunens vurdering ud fra besigtigelsen, at solcelleanlægget på det pågældende tag ikke vil kunne ses fra søsiden, og at anlægget på grund af terræn og beplantning ikke vil være synligt over store afstande i det åbne landskab.

Kommunen har derfor ingen indvendinger imod en tilladelse til solcelleanlægget med den ansøgte placering på maskinhallen. Det ansøgte er efter kommunens vurdering ikke i konflikt med fredningens formål.

./ Ansøgning med bilag og besigtigelsesnotat vedlægges til Fredningsnævnets behandling.

Andre tilladelser

Det ansøgte kræver ikke byggetilladelse.”

Det fremgår af ansøgningen med vedlagt billedmateriale, at der ønskes opsat solceller med aluminiumsrammer og markante hvide strømstriber.

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde den 5. februar 2013, hvor ejendommen blev besigtiget. I besigtigelsen deltog foruden fredningsnævnet Silkeborg Kommune ved Helene Clausen.

Det kommunalt udpegede medlem af fredningsnævnet havde forfald og deltog ikke i besigtigelsen, men har kunnet behandle sagen på baggrund af sagens oplysninger og besigtigelse af ejendommen i en anden fredningssag.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af arealer ved Laven er en landskabsfredning, hvor arealerne i det væsentlige skal bevares i deres nuværende tilstand som følge af områdets naturskønhed og beliggenhed og som følge af de landskabelige udsigter fra Himmelbjerget. Fredningsnævnet kan meddele afslag på ombygninger, der skønnes at medføre væsentlige ændringer i bygningens ydre fremtoning. Der må som udgangspunkt ikke opføres bygninger, skure, boder eller andre indretninger eller opsættes hegn. Tårne, master og ledningsanlæg må kun opsættes efter forudgående indhentet godkendelse fra fredningsnævnet.

Opsætning af solceller på ejendommens tag forudsætter derfor fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation fra en foreslået eller fastsat fredningsbestemmelse, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål.

Det er fredningsnævnets praksis, at opstilling af alternative energiforsyningsanlæg som udgangspunkt bør behandles lempeligere end andre typer anlæg i fredede områder, men at dette formål dog ikke ubetinget kan tilsidesætte de landskabelige interesser, der skal varetages indenfor fredningen.

Det er således praksis, at der som udgangspunkt kan meddeles dispensation til opsætning af sorte solceller med sorte strømsribber, matsorte rammer og antirefleksivt glas i et kvadrat eller rektangel, medmindre solcellerne konkret virker skæmmende ved den landskabelige oplevelse.

Fredningsnævnet finder efter en samlet vurdering af bygningens udseende og placering, at solceller med aluminiumsrammer, der vil være synlige fra omgivelserne, virker skæmmende ved den landskabelige oplevelse. Fredningsnævnet meddeler således ikke dispensation til opsætning af de solceller, der er omfattet af ansøgningen, da de landskabelige hensyn må veje tungere end hensynet til en sådan energiforsyning af én ejendom.

Fredningsnævnet kan imidlertid meddele dispensation til opsætning af solceller på ejendommens to tagflader i form af de ovenfor beskrevne sorte solceller, da sådanne solceller ikke findes at påvirke oplevelsen af fredningen i nogen nævneværdig grad.

Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt.

I medfør af naturbeskyttelseslovens § 86 er følgende klageberettigede:

- Adressaten for afgørelsen
- Ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- Offentlige myndigheder
- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker

- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Klage skal indsendes til fredningsnævnet (Nørregade 1, 8900 Randers eller marh@domstol.dk), som videresender klagen til Natur- og Miljøklagenævnet sammen med afgørelsen og det materiale, der er indgået i sagens behandling.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klagen, at der indbetales et gebyr på 500 kr. til Natur- og Miljøklagenævnet. Natur- og Miljøklagenævnet vil sende en opkrævning på gebyret til klageren, når sagen er modtaget fra fredningsnævnet. Denne opkrævning skal anvendes ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nkn.dk.

Såfremt en klage indgives, må fredningsnævnets dispensation ikke udnyttes, før sagen er færdigbehandlet og i givet fald stadfæstet af Natur- og Miljøklagenævnet.

Denne dispensation bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til

Michael Jakobsen, michael@michaeljakobsen.dk og hans@elteknik.dk
 Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité Silkeborg, silkeborg@dn.dk
 Silkeborg Kommune, hdc@silkeborg.dk
 Naturstyrelsen, nst@nst.dk
 Friluftsrådet, knud.vogelius@gmail.com
 Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk
 Dansk Ornitologisk Forening, silkeborg@dof

Den 25. februar 2013

FN 2013.5: Ansøgning fra Henrik Rode om opførelse af overdækning på terrasse på ejendommen matr. nr. 8ac Laven By, Linå beliggende Himmelbjergvej 9d, Laven, 8600 Silkeborg

Fredningsnævnet har den 7. januar 2013 modtaget en udtalelse fra Silkeborg Kommune i anledning af en ansøgning fra Henrik Rode om opførelse af overdækning på terrasse på ejendommen matr. nr. 8ac Laven By, Linå beliggende Himmelbjergvej 9d, Laven, 8600 Silkeborg.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 14. februar 1972 om fredning af arealer ved Laven. Det fremgår af afgørelsen bl.a., at der knytter sig store fredningsmæssige interesser til området på grund af dets naturskønhed. Arealerne skal i det væsentlige bevares i deres nuværende tilstand. Der må som udgangspunkt ikke opføres bygninger, skure, boder eller andre indretninger eller opsættes hegn. Om- eller tilbygninger kræver som udgangspunkt fredningsnævnets tilladelse. Tårne, master og ledningsanlæg må kun opsættes efter forudgående indhentet godkendelse fra fredningsnævnet.

Fredningsnævnet skal derfor meddele dispensation fra fredningsbestemmelserne, hvis projektet skal gennemføres.

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde den 5. februar 2013 og har herefter besluttet at meddele dispensation. Begrundelsen for afgørelsen er anført nedenfor i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Sagens baggrund

Ved afgørelse af 14. februar 1972 fredede Overfredningsnævnet arealer ved Laven. Det fremgår af fredningspåstandens beskrivelse af området bl.a., at området på grund af den sønære beliggenhed og det kuperede terræn er meget naturskønt. Området indgår på grund af beliggenheden og dets terrænforhold som en væsentlig del i de landskabelige udsigter, man har fra Himmelbjerget, og det hensyn spiller en væsentlig rolle i motiveringen for fredningen og fastlæggelsen af fredningens grænseforløb. Af de almindelige fredningsbestemmelser fremgår bl.a. følgende:

1. De fredede arealer skal som nærmere beskrevet i det væsentlige bevares i deres nuværende tilstand med de under de enkelte ejendomme anførte undtagelser.

...

2. Arealerne må ikke bebygges yderligere

Der må således ikke opføres bygninger, skure boder eller andre indretninger eller opsættes hegn, bortset fra nødvendige kreaturhegn.

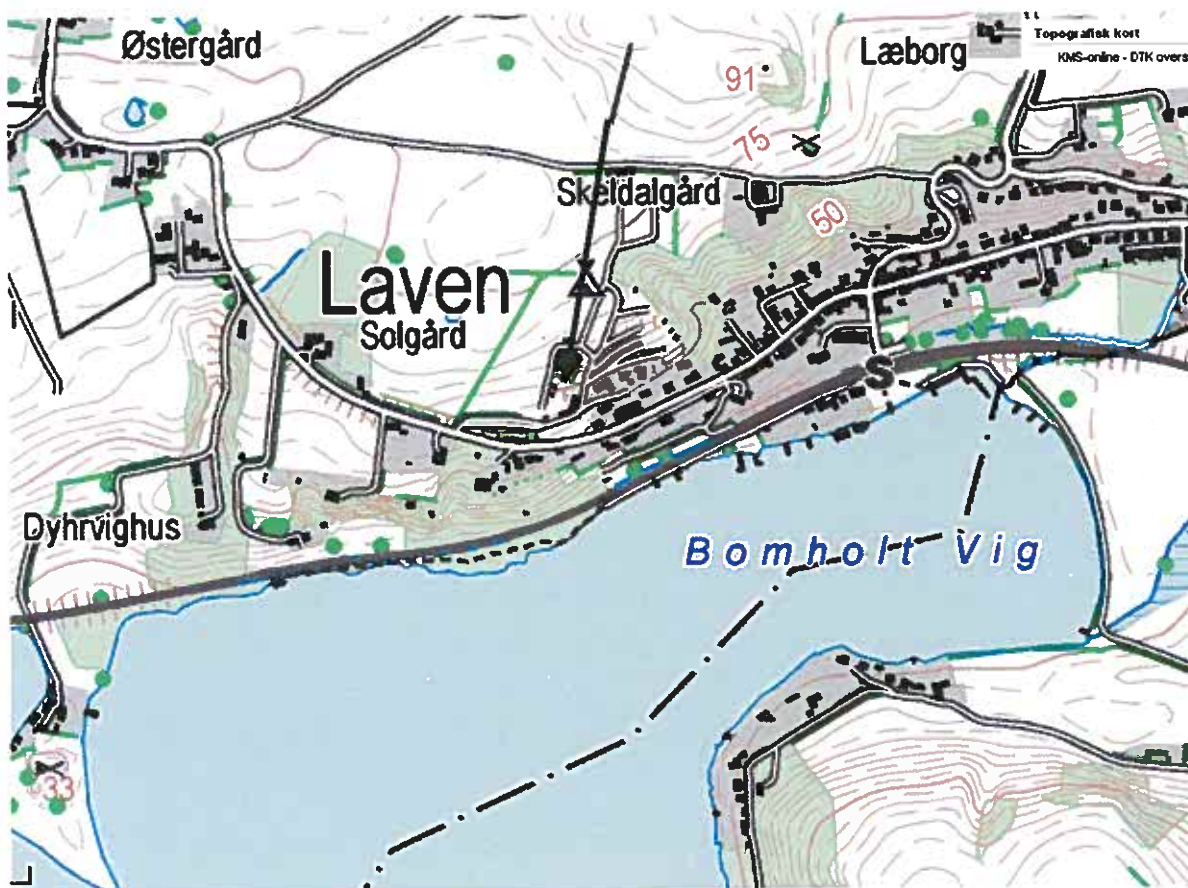
...

Om- og tilbygninger af de eksisterende, lovligt opførte helårs- og sommerhuse, hvorved bygningens ydre i væsentlig grad ændrer karakter, må kun finde sted efter forud indhentet godkendelse fra fredningsnævnet.

Den 7. januar 2013 modtog fredningsnævnet følgende udtalelse fra Silkeborg Kommune:

"Silkeborg Kommune har modtaget en ansøgning om tilladelse til at opføre en overdækning på 23 m² på en eksisterende terrasse på ejendommen matr. nr. 8ac Laven By, Linå, med adressen Himmelbjergvej 9d, Laven, 8600 Silkeborg.

Beliggenhed:

Fredningen

Ejendommen ligger inden for fredningen af arealer ved Laven, Overfredningsnævnets kendelse af 14. februar 1972.

Fredningens formål er at bevare arealernes tilstand. De landskabelige udsigter fra Himmelbjerg spiller en væsentlig rolle i fredningen (jf. kendelsens s. 4).

Ifølge fredningens bestemmelser om bebyggelse gælder:

"Fredningen skal ikke være til hinder for, at der udføres om- og tilbygninger af de eksisterende, lovligt opførte helårs- og sommerhuse efter forud indhentet godkendelse fra fredningsnævnet"

... ”eventuelt efter forelæggelse af planer og tegninger. Fredningsmyndighederne skal være berettiget til at meddele afslag på sådanne ansøgninger, såfremt de skønner, at en ombygning vil medføre væsentlige ændringer i bygningens ydre fremtoning.”

Ansøgningen

Boligen har en tagterrasse mod vest. Denne terrasse ønskes overdækket på et areal på ca. 23 m². Det ønskes udført af samme materialer som den øvrige bolig. Projektet er visualiseret i ansøgningsmaterialet.

Kommunens bemærkninger

Ejendommen består ifølge BBR af en bolig med bebygget areal på 156 m² og samlet boligareal på 168 m² plus en kælder på 136 m².

I forhold til fredningen vurderer kommunen at det har betydning, hvordan det ansøgte ser ud dels i lokalområdet, dels set fra Himmelbjerget. Fra Himmelbjerg-siden er udsigten over Laven som vist på fotoet herunder.

./. Ansøgning med bilag vedlægges til Fredningsnævnets behandling.

Andre tilladelser

Ejendommen ligger i bymæssig bebyggelse i Laven. Overdækningen vil ikke blive ret markant i lokalområdet, da den er af begrænset størrelse og er tilpasset boligens arkitektoniske stil. Overdækningen vil næppe være synlig set fra Himmelbjerget.

På den baggrund kan kommunen anbefale en tilladelse.

Andre tilladelser

Det ansøgte kræver byggetilladelse.”

Det fremgår af ansøgningen bl.a., at ”der er tale om forlængelse af eksisterende udhæng ved eksisterende terrasse. Materialer vil være de samme som anvendt på huset, hvorved udtrykket er uændret: Vandskuret (hvidt) murværk med zinkafdækkede tagkroner, eternitafdækning (antrazitgrå) samt tag med tagpap.”

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde den 5. februar 2013, hvor ejendommen blev besigtiget. I besigtigelsen deltog foruden fredningsnævnet Silkeborg Kommune ved Helene Clausen.

Det kommunalt udpegede medlem af fredningsnævnet havde forfald og deltog ikke i besigtigelsen, men har kunnet behandle sagen på baggrund af sagens oplysninger og besigtigelse af ejendommen i en anden fredningssag.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af arealer ved Laven er en landskabsfredning, hvor arealerne i det væsentlige skal bevares i deres nuværende tilstand som følge af områdets naturskønhed og beliggenhed og som følge af de landskabelige udsigter fra Himmelbjerget. Fredningsnævnet kan meddele afslag på om- og tilbygninger, der skønnes at medføre væsentlige ændringer i bygningens ydre fremtoning.

Etablering af terrasseoverdækning forudsætter derfor fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation fra en foreslået eller fastsat fredningsbestemmelse, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger og besigtigelsen af ejendommen til grund, at den ønskede terrasseoverdækning, der udføres i materialer, som svarer til ejendommens øvrige materialer, ikke vil virke skæmmende ved udsigten fra Himmelbjerget eller i øvrigt ved den landskabsmæssige oplevelse i området.

På den baggrund og da ansøgningen vedrører terrasseoverdækning i et bymæssigt boligområde, meddeler fredningsnævnet dispensation i sagen.

Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt.

I medfør af naturbeskyttelseslovens § 86 er følgende klageberettigede:

- Adressaten for afgørelsen
- Ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- Offentlige myndigheder
- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø

- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Klage skal indsendes til fredningsnævnet (Nørregade 1, 8900 Randers eller marh@domstol.dk), som videresender klagen til Natur- og Miljøklagenævnet sammen med afgørelsen og det materiale, der er indgået i sagens behandling.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klagen, at der indbetales et gebyr på 500 kr. til Natur- og Miljøklagenævnet. Natur- og Miljøklagenævnet vil sende en opkrævning på gebyret til klageren, når sagen er modtaget fra fredningsnævnet. Denne opkrævning skal anvendes ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nkn.dk.

Såfremt en klage indgives, må fredningsnævnets dispensation ikke udnyttes, før sagen er færdigbehandlet og i givet fald stadfæstet af Natur- og Miljøklagenævnet.

Denne dispensation bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til

Henrik Rode, henrikrode@hotmail.com
 Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité Silkeborg, silkeborg@dn.dk
 Silkeborg Kommune, hdc@silkeborg.dk
 Naturstyrelsen, nst@nst.dk
 Friluftsrådet, knud.vogelius@gmail.com
 Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk
 Dansk Ornitologisk Forening, silkeborg@dof

Den 24. oktober 2014

FN 2014.114: Ændret placering af brændeskur og lovliggørelse af container

Fredningsnævnet har den 25. august 2014 modtaget en udtalelse fra Silkeborg Kommune og en ansøgning om ændret placering af et brændeskur og lovliggørelse af en container på matr.nr. 9d Laven By, Linå, Himmelbjergvej 35, Laven, 8600 Silkeborg. Ansøgningen er indleveret af Thomas FASTERHOLDT, der ejer ejendommen.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnet kendelse af 14. februar 1972 om fredning af arealer ved Laven, og det ansøgte kræver fredningsnævnets dispensation.

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde den 3. oktober 2014, hvor ejendommen blev besøgt, og har besluttet at meddele tilladelse til en ændret placering af brændeskuret og ikke at meddele dispensation til containerens placering på ejendommen.

Sagens baggrund

Ved afgørelse af 14. februar 1972 fredede Overfredningsnævnet arealer ved Laven. Det fremgår af fredningspåstandens beskrivelse af området bl.a., at området på grund af den sønære beliggenhed og det kuperede terræn er meget naturskønt. Området indgår på grund af beliggenheden og dets terrænforhold som en væsentlig del i de landskabelige udsigter, man har fra Himmelbjerget, og det hensyn spiller en væsentlig rolle i motiveringen for fredningen og fastlæggelsen af fredningens grænseforløb.

Det er fredningens formål at bevare arealernes tilstand. De må ikke bebygges yderligere, og der må således ikke opføres bygninger, skure, boder eller andre indretninger. Fredningen er dog som udgangspunkt ikke til hinder for, at der i tilknytning til allerede bestående landbrug bygges med fredningsnævnets forudgående godkendelse af placering og udseende.

Den 9. november 2000 meddelte fredningsnævnet dispensation til opførelse af et brændeskur på 19,5 m² på ejendommen. Det blev oplyst, at skuret blev opført på et skovklædt areal, hvor der tidligere havde ligget et brændeskur/en carport.

Den 7. november 2012 meddelte fredningsnævnet dispensation til udskiftning af brændeskuret med et nyt og større brændeskur, der blev rykket ca. 2½ meter længere væk fra østskellet og blev drejet 90 grader i forhold til det eksisterende brændeskur. Det skulle udføres med synlige sider af træ og med mørkt sadeltag, en port mod syd og med en højde til kip på ca. 3,8 meter.

Fredningsnævnet modtog den 25. august 2014 en udtalelse fra Silkeborg Kommune. Det er bl.a. anført, at der er tale om en lille skovejendom på ca. 6.600 m², hvor der kun er containeren, der er en 20-fod sortmalet container placeret ca. 20 meter nord for det sted, hvor der er givet tilladelse til brændeskuret. Ansøgeren har oplyst, at den skal bruges til opbevaring af værktøj under opførelsen af brændeskuret og i forbindelse med skovens drift til opbevaring af udstyr og materiel. Brændeskuret er endnu ikke påbegyndt opført.

Det er kommunens opfattelse, at den ændrede placering af brændeskuret kan indeholdes i den tidligere meddelte landzonetilladelse. Der er stort set tale om den samme placering, da placeringen kun ændres lidt, og da brændeskuret kun ændres lidt. Kommunen er derimod ikke indstillet på at meddele landzonetilladelse til containeren, da den ikke vurderes at være i overensstemmelse med planlovens intention om at give lov til endnu en bygning på ejendommen, hvor der ikke findes en bolig. Skoven er ikke stor nok til, at der med rimelighed kan tillades en bygning til opbevaring af materiel til brug for skoven, og kommunen forventer derfor at påbyde containeren fjernet.

Thomas Fasterholdt har forud for sagens indbringelse for fredningsnævnet anført, at fredningen ikke bør hindre containerens opstilling, da det er anført i fredningen, at arealerne må benyttes som hidtil, så almindelig skovdrift på de eksisterende skovarealer kan fortsætte. Der blev med fredningen meddelt tilladelse til opførelse af et helårshus på ejendommen. Containeren er ikke synlig fra Himmelbjerget og påvirker derfor ikke det landskabsmæssige indtryk derfra. Den er opstillet for at minimere de gener, som byggeriet af brændeskuret og oplag på grunden i forbindelse med skovdriften måtte give skovgæsternes indtryk af skoven. Der påtænkes etableret buet tag af tagpap med ganske lav rejsning for at hindre gener med genskin.

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde den 3. oktober 2014, hvor ejendommen blev besøgt med deltagelse af fredningsnævnet, Thomas Fasterholdt, Silkeborg Kommune ved Torsten Sand Christensen og Danmarks Naturfredningsforening ved Ingolf Gribsholt.

Thomas Fasterholdt anførte, at han har sat containeren op for at hindre, at der er meget rodet på ejendommen. Hvis containeren ikke var der, ville det være nødvendigt at placere de opbevarede genstande på jorden. Det, han opbevarer i containeren, er ikke kun til brug for skovdriften på arealet. Han er "topkapper". Det betyder, at han driver virksomhed med at fjerne trætoppe. Han har ikke andre steder at opbevare udstyret.

Torsten Sand Christensen fremhævede, at der er tale om en ejendom uden bebyggelse, og at der ikke kan forventes meddelt landzonetilladelse.

Ingolf Gribsholt anførte, at der ikke bør meddeles tilladelse til en fritstående container på ejendommen. Opbevaring af effekter til arbejdet som topkapper må ske andetsteds.

Fredningsnævnet tilkendegav, at der vil blive meddele dispensation til den ændrede placering af brændeskuret, men at der ikke vil blive meddelt lovliggørende dispensation til containeren, der skal fjernes.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af arealer ved Laven betyder, at den ændrede placering af brændeskuret og lovliggørelsen af den opstillede container forudsætter fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation fra en foreslået eller fastsat fredningsbestemmelse, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål.

Det er fredningsnævnets opfattelse, at den ændrede placering af det brændeskur, der allerede er meddelt en fortsat gældende dispensation til, ikke har betydning for oplevelsen af fredningen, og som sådan kan accepteres i fredningen. Fredningsnævnet finder derimod ikke grundlag for at meddele

dispensation til containeren, der er skæmmet i fredningen, og som efter sit formål bruges til opbevaring af effekter, der er uvedkommende for ejendommens drift og derfor må opbevares andetsteds.

Fredningsnævnet meddeler herefter dispensation til den ændrede placering af brændeskuret, men meddeler ikke dispensation og lovliggør således ikke opstillingen af containeren, der skal fjernes.

Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt.

I medfør af naturbeskyttelseslovens § 86 er følgende klageberettigede:

- Adressaten for afgørelsen
- Ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- Offentlige myndigheder
- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Klage skal indsendes til fredningsnævnet på e-mailadressen midtjylldoest@fredningsnaevn.dk, som videresender klagen til Natur- og Miljøklagenævnet sammen med afgørelsen og det materiale, der er indgået i sagens behandling. Klage kan også iværksættes ved brug af Natur- og Miljøklagenævnets klageportal, hvorom der er vejledning på nævnets hjemmeside www.nmkn.dk, virk.dk og borger.dk.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klagen, at der indbetales et gebyr på 500 kr. til Natur- og Miljøklagenævnet. Natur- og Miljøklagenævnet vil sende en opkrævning på gebyret til klageren, når sagen er modtaget fra fredningsnævnet. Denne opkrævning skal anvendes ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk.

Såfremt en klage indgives, må en dispensation ikke udnyttes, før sagen er færdigbehandlet og i givet fald stadfæstet af Natur- og Miljøklagenævnet.

En dispensation bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt. Der er ikke herved taget stilling til, om der løber en ny 3-årsfrist i forhold til afgørelsen af 7. november 2012.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til

Thomas FASTERHOLDT, thomasfasterholdt@gmail.com

Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk og silkeborg@dn.dk

Silkeborg Kommune, torstenwagnersand.christensen@silkeborg.dk

Naturstyrelsen, nst@nst.dk

Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og silkeborg@dof.dk

Friluftsrådet, soehoejlandet@friluftsradet.dk

Region Midtjylland, kontakt@regionmidtjylland.dk

Kulturstyrelsen, post@kulturstyrelsen.dk

NATUR- OG
MILJØKLAGENÆVNET

Rentemestervej 8
2400 København NV
Telefon: 72 54 10 00
nmkn@nmkn.dk
www.nmkn.dk

7. januar 2015 • J.nr.: NMK-522-00252 • Ref.: MARMA-NMKN

AFGØRELSE

i sag om Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig dels afslag til opstilling af container

Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse efter naturbeskyttelseslovens¹ § 50, stk. 1 (fredningsdispensation).

Natur- og Miljøklagenævnet stadfæster Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig dels afgørelse af 24. oktober 2014 om afslag på dispensation til lovliggørelse af container opstillet på ejendommen Himmelbjergvej 35, Laven, 8600 Silkeborg (matr.nr. 9d Laven By, Linå).

Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17 i lov om Natur- og Miljøklagenævnet². Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. naturbeskyttelseslovens § 88, stk. 1.

Afgørelsen er truffet af formanden på nævnets vegne, jf. § 9 i lov om Natur- og Miljøklagenævnet.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 951 af 3. juli 2013 af lov om naturbeskyttelse med senere ændringer

² Lovbekendtgørelse nr. 736 af 14. juni 2013 om Natur- og Miljøklagenævnet med senere ændringer

Klagen til Natur- og Miljøklagenævnet

Afgørelsen er påklaget til Natur- og Miljøklagenævnet af ejendommens ejer.

Klager har bl.a. anført, at han ud fra fredningsteksten er uforstående over for afslaget til lovliggørelse af den opstillede container. Som klager læser fredningen har den til formål at bibeholde områdets landskabsmæssige indtryk og beskytte udsigten fra Himmelbjerget. Efter klagers opfattelse strider den opstillede container ikke mod dette formål. Containeren påtænkes i øvrigt delvist afskærmet med beplantning som beskrevet i ansøgningsmaterialet, netop for at minimere dens synlighed i skovbilledet.

Ifølge fredningen må arealerne benyttes som hidtil og fredningen skal ikke være til hinder for skovdriften. Klager har meget grej i forbindelse med driften af skoven set i forhold til størrelsen, da der stort set ikke kan foretages fældningsarbejde uden at der er fare for bygninger og løsøre på de tilstødende matrikler. Containeren anvendes til opbevaring af udstyr til driften af skoven. Det beklages, at fredningsnævnet ved besigtigelsen har fået den opfattelse, at det er udstyr til klagers profession som topkapper, der opbevares i containeren.

Som det fremgår af ansøgningsmaterialet er containeren opstillet neden for den i fredningen fastlagte byggelinje. Desuden fremgår det af fredningen, at der ved beregning af fredningserstatning er givet dispensation til opførelse af et helårshus, placeret omtrent på soklen af det gamle hønsehus, hvilket er væsentligt længere tilbage end placeringen af containeren. Desuden blev der i 1989 givet tilladelse til opførelse af et helårshus som beskrevet i fredningen.

Sagens oplysninger

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del, har den 24. oktober 2014 efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, meddelt afslag på dispensation til lovliggørelse af container opstillet på ejendommen Himmelbjergvej 35, Laven, 8600 Silkeborg (matr.nr. 9d Laven By, Linå).

Fredningsnævnet har samtidig meddelt dispensation til ændret placering af brændeskur på ejendommen. Denne del af afgørelsen er ikke påklaget til Natur- og Miljøklagenævnet.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 14. februar 1972 om fredning af arealer ved Laven, og det ansøgte kræver fredningsnævnets dispensation. Det fremgår af fredningspåstandens beskrivelse af området, at det er et meget naturskønt område på grund af den sønære beliggenhed og det kuperede terræn. Med beliggenheden og terrænforholdene indgår området som en væsentlig del i de landskabelige udsigter fra Himmelbjerget, og det hensyn spiller en væsentlig rolle i begrundelsen for fredningen og fastlæggelse af fredningsgrænsen.

Det er fredningens formål at bevare arealernes tilstand. De må ikke bebygges yderligere, og der må ikke opføres bygninger, skure, boder eller andre indretninger. Fredningen er dog som udgangspunkt ikke til hinder for, at der i tilknytning til allerede bestående landbrug bygges med fredningsnævnets forudgående godkendelse af placering og udseende.

Det fremgår af fredningsnævnets afgørelse, at der i 2000 blev meddelt dispensation til opførelse af et brændeskur på 19,5 m² på ejendommen. I 2012 meddelte fredningsnævnet dispensation til udskiftning af brændeskuret med et nyt og større brændeskur med en ændret placering. Det skulle

udføres med synlige sider af træ og med mat mørkt sadeltag, en port mod syd og højde til kip på ca. 3,8 m.

Fredningsnævnet modtog den 25. august 2014 en udtalelse fra Silkeborg Kommune, hvoraf bl.a. fremgår, at der er tale om en lille skovejendom på ca. 6.600 m², hvor der kun er containeren, som er en 20 fod sortmalet container placeret ca. 20 meter nord for det sted, hvor der er givet tilladelse til brændeskuret. Ansøger har oplyst, at den skal bruges til opbevaring af værktøj under opførelsen af brændeskuret og i forbindelse med skovens drift til opbevaring af udstyr og materiel. Brændeskuret er endnu ikke påbegyndt opført. Efter Silkeborg Kommunes opfattelse kan den ændrede placering af brændeskuret indeholdes i den tidligere meddelte landzonetilladelse. Kommunen er derimod ikke indstillet på at meddele landzonetilladelse til containeren på ejendommen, hvor der ikke findes en bolig. Skoven er efter kommunens vurdering ikke stor nok til, at der med rimelighed kan tillades en bygning til opbevaring af materiel til brug for skoven.

Ejendommens ejer har overfor fredningsnævnet bemærket, at fredningen ikke bør hindre containerens opstilling, da det er anført i fredningen, at arealerne må benyttes som hidtil, så almindelig skovdrift på de eksisterende skovarealer kan fortsætte. Der blev med fredningen meddelt tilladelse til opførelse af et helårshus på ejendommen. Containeren er ikke synlig fra Himmelbjerget og påvirker derfor ikke det landskabsmæssige indtryk derfra. Den er opstillet for at minimere de gener, som byggeriet af brændeskuret og oplag på grunden i forbindelse med skovdriften måtte give skovgæsterne. Der påtænkes etableret buet tag af tagpap med ganske lav rejsning for at hindre gener med genskin.

Fredningsnævnet besøgte ejendommen den 3. oktober 2014 med deltagelse af ejendommens ejer, Silkeborg Kommune og Danmarks Naturfredningsforening. Ejer anførte, at containeren er sat op for at hindre rod på ejendommen. Hvis containeren ikke var der, ville det være nødvendigt at placere de opbevarede genstande på jorden. Det, der opbevares i containeren, er ikke kun til brug for skovdriften på arealet. Ejer driver virksomhed med at fjerne trætoppe og har ikke andre steder at opbevare udstyr hertil. Silkeborg Kommune bemærkede, at der er tale om en ejendom uden bebyggelse, og at der ikke kan forventes meddelt landzonetilladelse til containeren. Danmarks Naturfredningsforening bemærkede, at der ikke bør meddeles tilladelse til en fritstående container på ejendommen. Opbevaring af effekter til arbejdet som topkapper må ske andetsteds.

Fredningsnævnet har vurderet, at den ændrede placering af det brændeskur, der allerede er meddelt en fortsat gældende dispensation til, ikke har betydning for oplevelsen af fredningen, og som sådan kan accepteres. Fredningsnævnet finder derimod ikke grundlag for at meddele dispensation til containeren, der er skæmmende i fredningen, og som efter sit formål bruges til opbevaring af effekter, der er uvedkommende for ejendommens drift og derfor må opbevares andetsteds.

Fredningsnævnet har bemærket til klagen, at den tidligere meddelte tilladelse til opførelse af et helårshus på ejendommen efter fredningsnævnets opfattelse er uden betydning for muligheden for at opstille en skibscontainer på ejendommen. Fredningsnævnet var ikke før besigtigelsen bekendt med, at klager drev virksomhed som topkapper. Når det er anført i afgørelsen, at containeren også blev brugt til opbevaring af det udstyr, var det fordi klager gjorde fredningsnævnet opmærksom på det. Der er således ikke tale om en misforståelse. Afgørelsen ville have fået samme resultat, selv om der ikke var blevet opbevaret udstyr til drift af en ejendommen uvedkommende erhvervsvirksomhed i containeren, da den efter fredningsnævnets opfattelse ikke hører hjemme i fredningen.

Natur- og Miljøklagenævnets bemærkninger og afgørelse

Efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, kan der meddeles dispensation fra en fredningsbestemmelse, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål. Videregående afvigelser fra en fredning end nævnt i stk. 1, samt hel eller delvis ophævelse af en fredning kan kun foretages efter reglerne om gennemførelse af fredninger.

Ejendommen ligger i landzone og er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 14. februar 1972 om fredning af arealer ved Laven.

Det er fredningens formål at bevare arealernes tilstand. De må ikke bebygges yderligere, og der må ikke opføres bygninger, skure, boder eller andre indretninger.

Ved vurderingen af, om der bør meddeles en lovliggørende dispensation, skal der tages udgangspunkt i en bedømmelse af, om der ved en fredningsmæssig behandling forud for opstilling af containeren ville være meddelt dispensation.

Natur- og Miljøklagenævnet finder efter en samlet vurdering ikke, at der er grundlag for at tilside-sætte fredningsnævnets vurdering af, containeren er skæmmende i fredningen og ikke bør tillades. Det af klager anførte, herunder om, at fredningen ikke skal være til hinder for skovdriften, kan ikke føre til et andet resultat. Det forhold, at der tidligere er meddelt tilladelse til opførelse af et helårs-
hus på matriklen, kan ligeledes ikke begrunde en tilladelse til opstilling af en container.

Herefter stadfæstes Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig dels afslag af 24. oktober 2014 på ansøgning om lovliggørende dispensation til opstilling af container.

Marianne Mathiesen
Specialkonsulent

Afgørelsen er sendt pr. e-mail til:

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del, midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk og marh@domstol.dk
(j.nr. FN 2014.114)

Silkeborg Kommune, torstenwagnersand.christensen@silkeborg.dk

Thomas Fasterholdt, thomasfasterholdt@gmail.com

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

Den 30. juni 2016

FN-MJØ-66-2016: Lovliggørelse af terrasse

Fredningsnævnet har den 19. maj 2016 fra Silkeborg Kommune modtaget en udtalelse om en ansøgning om lovliggørelse af en terrasse på matr.nr. 6m Laven By, Linå, Himmelbjergvej 46a, 8600 Silkeborg.

Fredningsnævnet har efter besigtigelse af ejendommen besluttet at meddele dispensation. Begrundelsen for afgørelsen er anført neden for i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Sagens baggrund

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 14. februar 1972 om fredning af arealer ved Laven, der er en tilstandsfredning. Der må ikke opføres bygninger, skure, boder og hegn. Om- og tilbygninger af de eksisterende lovligt opførte helårs- og sommerhuse, hvorved bygningernes ydre i væsentlig grad ændrer karakter, må kun finde sted efter forud indhentet godkendelse af fredningsnævnet.

Det fremgår af ansøgningen, at ejendommen er på 1.865 m² og bebygget med et fritidshus på 60 m². Terrassen er opført i 1997 og har en størrelse på ca. 20 m².

Silkeborg Kommune har anført, at kommunen vil kunne imødekomme det ansøgte, da terrassen tilnærmelsesvis ikke er synlig fra søbredden, da den har en genkendelig størrelse for fritidshuse, og da den ligger i direkte tilknytning til fritidshuset.

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde med besigtigelse den 27. juni 2016. I besigtigelsen deltog fredningsnævnet, ejendommens ejer Jesper Lundorff Würtz ved Tom Lundorff, Silkeborg Kommune ved Gry Bruhn Hansen og Danmarks Naturfredningsforening ved Ingolf Gribsholt og Anne Dybkjær.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af arealer ved Laven betyder, at terrassen kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Fredningsnævnet meddeler efter en konkret vurdering af terrassen, ejendommens skjulte beliggenhed i landskabet og afstand fra Julsø lovliggørende dispensation, da den ikke findes at have nogen indflydelse på oplevelsen af fredningen.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Natur- og Miljøklagenævnets Klageportal, der findes via Borger.dk eller Virk.dk, jf. også vejledningen på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefri-

stens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 500 kr. Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Klageportalen. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse, eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Natur- og Miljøklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Natur- og Miljøklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førstestansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Natur- og Miljøklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Vilhelm Brage Michelsen,

2. Søren Goldmann,
3. Naturstyrelsen, København,
4. Silkeborg Kommune, EJD-2016-02358,
5. Danmarks Naturfredningsforening, København,
6. Danmarks Naturfredningsforening, Silkeborg,
7. Dansk Ornitologisk Forening, København,
8. Dansk Ornitologisk Forening, Silkeborg,
9. Dansk Botanisk Forening,
10. Friluftsrådet, Silkeborg,
11. Region Midtjylland,
12. Kulturstyrelsen,
13. Jesper Lundorff Würtz.

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

Den 1. april 2019

FN-MJØ-001-2019. Campinghytter ved Laven Camping

Fredningsnævnet har den 2. januar 2019 fra Silkeborg Kommune modtaget en udtalelse om en ansøgning om at opføre tre campinghytter som erstatning for fire campinghytter på matr.nr. 8h Laven By, Linå, Himmelbjergvej 9a, 8600 Silkeborg. Ansøgningen er indsendt af ejendommens ejer Mike Noble.

Fredningsnævnet har efter besigtigelse besluttet at meddele dispensation. Begrundelsen for afgørelsen er anført nedenfor i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Sagens baggrund

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 14. februar 1972 om fredning af arealer ved Laven. Områdets tilstand skal bevares. Der må som udgangspunkt ikke opføres bygninger og skure mv. Campingpladsen skal fortsat kunne drives.

Silkeborg Kommune har oplyst, at der er søgt om at opføre tre campinghytter/mobilehomes, der skal erstatte fire udtjente hytter, hvoraf den ene blev fjernet i 2015/16. De gamle hytter er på 20 m² og er fem meter høje. De nye hytter er på 34 m² og er tre meter høje og indrettet med vand og toilet. Hytterne placeres tilnærmelsesvis samme sted.

Silkeborg Kommune har videre oplyst, at arealerne er 3,7 km fra nærmeste Natura 2000-område, H181 Silkeborgskovene i landsbyen Laven. Det er kommunens vurdering, at projektet ikke vil medføre negativ påvirkning af arter eller naturtyper, der er på udpegningsgrundlaget, eller bilag IV-arter.

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde med besigtigelse den 12. marts 2019. I besigtigelsen deltog endvidere Mike Noble, Silkeborg Kommune ved Gry Bruhn Hansen og Danmarks Naturfredningsforening ved Benny Jensen. Projektet blev gennemgået og drøftet. Det blev oplyst, at hytterne i forhold til det indsendte billedmateriale ønskes opført som mørke hytter i overensstemmelse med udleverede billeder. De har i øvrigt samme ydre fremtræden som de ansøgte hytter. Der ønskes et udhæng på højst tre meter, men samlet vil hytterne ikke blive rykket længere frem i terrænet mod søen end de eksisterende hytter. Fredningsnævnet tilkendegav, at der vil blive meddelt dispensation.

Det ministerudpegede medlem af fredningsnævnet deltog ikke i besigtigelsen, men har deltaget i sagens afgørelse.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af arealer ved Laven betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Campinghytterne ønskes placeret på en campingplads i et område, hvor der i forvejen er campinghytter. De får stort set samme placering med en lidt større, men lavere bygningsmasse end de hidtidige campinghytter. På den baggrund og efter deres placering i landskabet meddeler fredningsnævnet dispensation.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Arne Lund,
2. Mike Noble,
3. Miljøstyrelsen, København,
4. Silkeborg Kommune, EJD-2018-05307,
5. Danmarks Naturfredningsforening, København,
6. Danmarks Naturfredningsforening, Silkeborg,
7. Dansk Ornitologisk Forening, København,
8. Dansk Ornitologisk Forening, Silkeborg,
9. Dansk Botanisk Forening, København,
10. Friluftsrådet, centralt,
11. Friluftsrådet, kreds Søhøjlandet,
12. Region Midtjylland,
13. Slots- og Kulturstyrelsen.

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

Den 19. november 2019

FN-MJØ-103-2019. Udvidelse af bolig

Fredningsnævnet modtog den 30. september 2019 Silkeborg Kommunes udtalelse om en ansøgning om at udvide en eksisterende bolig på matr.nr. 1n Laven By, Linå, Dysnæsvej 5, 8600 Silkeborg. Ansøgningen er indgivet af arkitekt Dorte Sigh for ejendommens ejer.

Fredningsnævnet har efter besigtigelse besluttet ikke at meddele dispensation. Begrundelsen for afgørelsen er anført nedenfor i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Fredningen

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 14. februar 1972 om fredning af arealer ved Laven. Fredningssagen var begrundet i bestræbelsen på at sikre mulighederne for udlæg af en midtjysk naturpark, hvori landskabet omkring Julsø ville være af største betydning. Det blev endvidere anført, at området på grund af beliggenheden og terrænforholdene indgik som en væsentlig del af de landskabelige udsigter fra Himmelbjerget, og at hensynet til dette spillede en væsentlig rolle i motiveringen for fredningssagen og fastlæggelsen af det mere detaljerede grænseforløb i den nordlige del af området.

Det fremgår af fredningsbestemmelserne, at arealerne skal bevares i deres tilstand på fredningstidspunktet og ikke må bebygges yderligere. Der må således ikke opføres bl.a. bygninger og skure. Fredningen hindrer dog ikke, at der i tilknytning til allerede bestående landbrug opføres nybygninger eller foretages om- eller tilbygninger, som væsentlig ændrer bygningernes ydre fremtræden, på eksisterende bygninger på betingelse af fredningsnævnets forudgående godkendelse af placering og udseende. De nævnte nybygninger kan nægtes, hvis de ikke tjener rimelige landbrugsøkonomiske formål. Om- og tilbygninger af de eksisterende lovligt opførte helårs- og sommerhuse, hvorved bygningens ydre i væsentlig grad ændrer karakter, må kun finde sted efter forud indhentet godkendelse af fredningsnævnet.

Fredningsnævnet har truffet mange afgørelser om dispensationsansøgninger i fredningen, f.eks. i relation til solceller, facadeændringer, terrasser og overdækkede terrasser og fredningsnævnets praksis er restriktiv ved forhold, som kan have betydning for udsigten fra Julsø og Himmelbjerget. I relation til nybyggeri kan nævnes fredningsnævnets afgørelse af 7. februar 2011 på matr.nr. 6b Laven By, Linå, Himmelbjergvej 36, 8600 Silkeborg (j.nr. 8901-01.2010.42). Projektet var i relation til bl.a. et nyt stuehus beskrevet på følgende måde:

"Ansøgningen omfatter nedrivning af det eksisterende stuehus, der er et længehus fra 1877 med bebygget areal på 107 m² (bruttoetageareal 173 m²) med hvide ydermure og stråtag med en enkelt central kvist. Der søges om tilladelse til at opføre et nyt stuehus med udvendigt bruttoetageareal på 270 m², med samme placering som det nuværende stuehus. Det nye stuehus ønskes opført som et moderne længehus med et fremskudt kvistparti mod syd, dvs. mod Julsø. Facaderne ønskes hvide og beklædt med skifer. På hver side af den fremskudte centrale kvist ønskes opført en kvist i tagfladen mod syd. Der ønskes større glaspartier i stueetagen mod syd, dvs. mod søen. På tegningsmaterialet er vist fremskudte vinduer i kælderniveau, dvs. under terræn, men kommunen har anbefalet, at der isættes lyskasser i stedet, hvilket ejer er indforstået med. På nordsiden af stuehuset ønskes opsat 3 kviste i tagfladen. Vinduespartierne mod nord består af mindre, sprossede ruder.

Stuehuset bliver således større og højere end i dag, hvilket dels skyldes ønsket om mere beboelsesareal, dels at boligen skal leve op til nutidige bygnings- og isoleringskrav.

Bygningshøjden er i senest reviderede projekt reduceret til 8,5 m. Det nuværende stuehus er ca. 7 m. højt."

Fredningsnævnet meddelte afslag på dispensation med bemærkning om, at et nyt stuehus burde holdes indenfor eksisterende rammer og uden kviste og med færre vinduespartier. Der blev herved lagt vægt på, at ejendommen lå højt og meget synlig fra søen.

Sagens baggrund i øvrigt

Silkeborg Kommune har oplyst, at ejendommen er en beboelsesejendom på 1,6 ha. Der er i BBR registreret en bolig fra 1978 på 213 m². Der er 100 meter fra boligen til Julsø.

Silkeborg Kommune har videre oplyst, at ansøgningen omfatter udvidelse af den eksisterende bolig på 189 m², så boligen bliver på samlet 402 m². Boligen vil få et tilsvarende udtryk som den eksisterende bolig. Byggherren har intet ønske om at skabe et højtråbende hus, men at skabe nutidige rammer omkring familien med det formål at få tre generationer under samme tag. Derfor er der valgt, at tilbygningen skabes med én bygningskrop i harmoni med det eksisterende hus. Huset er født med et stort udhæng, og dette videreføres i tilbygningen. Det tværgående hus, som optager en mindre forskydning mellem det eksisterende og det nye hus, vil også have udhæng til både nord og syd for at skærme for eventuelle refleksioner. Højden på huset ændres ikke, da man går fra tagdækning med tegltag til paptag og fra en markant stern med indeliggende tagrender til synlige tagrender. Huset fremstår i dag i jordfarver. Det er opmuret i rødbrunlig sten og med brune betontagsten og falder meget godt ind i naturen. I forbindelse med udvidelsen vil man anvende en lignende facadesten og forsøge at tillemppe facadeudtrykket, så huset fremstår harmonisk med sin udvidelse. Taget forlænges, og hele taget belægges med sort tagpap, så taget bevarer sin nuværende valm i begge gavle og bevarer sit enkle og neutrale udtryk. Længehuset vil være brudt af en tværgående bygning ca. midt på huset. Byggherre er meget bevidst om ikke at anvende materialer, som lyser op i landskabet, som eksempelvis hvid vandskuring eller lignende.

Det er Silkeborg Kommunes opfattelse, at der ikke er noget landskabeligt til hinder for, at der meddeles dispensation, idet det ansøgte ikke vurderes at påvirke det fredede områdes landskab yderligere som følge af bebyggelsens placering, størrelse, udtryk og afstand til søen.

Boligens facade mod syd er illustreret på følgende måde:

Silkeborg Kommune har i øvrigt oplyst, at ejendommen er 3½ km fra Natura 2000-området Silkeborgskovene. Der vurderes ikke at være risiko for mulig påvirkning af naturbeskyttelsesområdet eller af bilag IV-arter.

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet behandlede sagen på et møde med besigtigelse den 30. oktober 2019. I besigtigelsen deltog endvidere Ole Holck Jørgensen, Inge Margrethe Jørgensen, Kaj Balling og Heidi Balling med arkitekt Dorte Sigh, Silkeborg Kommune ved Gry Bruhn Hansen og Danmarks Naturfredningsforening ved Ingolf Gribsholt. Projektet blev gennemgået. Arkitekt Dorte Sigh anførte herved, at projektet er tilpasset landskabet og med sin placering er delvist skjult. Det er udført i samme materialer som og i forlængelse af den eksisterende bebyggelse og medfører ikke nogen større ændring i landskabsoplevelsen. Det blev oplyst, at ansøgningen om udvidelse af bebyggelsen er begrundet i, at familiens generationer ønsker at bo under samme tag. Det blev præciseret, at projektet består i en udvidelse på 189 m², således at det samlede areal bliver på 402 m² inkl. en kælder under det eksisterende byggeri. Det eksisterende byggeri har et grundareal på 165 m², inkl. en udestue. Det blev på fredningsnævnets forespørgsel oplyst, at udestuen er opført i fredningen uden dispensation. Det var oprindeligt et drivhus, men blev ombygget til udestue i slutningen af 1980'erne. Fred-

ningsnævnets formand oplyste, at der ikke bliver tale om fysisk lovliggørelse grundet den tid, der er gået siden ombygningen, men omvendt også at et areal, som er opført uden dispensation, ikke uden videre kan fragå i opgørelsen af det areal, en bygning ønskes udvidet med.

Fredningsnævnets formand oplyste om det problematiske i en så markant udvidelse af det bebyggede areal i fredningen. Gry Bruhn Hansen forespurgte, om det kan få betydning for en tilladelse, hvis der sker nedrivning af en del af den udhusbebyggelse, der fra søsiden er beliggende bag ved beboelsesbebyggelsen. Ejerne anførte ikke umiddelbart at være indstillet herpå.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af arealer ved Laven betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Det fremgår af fredningsbestemmelserne, at om- og tilbygninger af de eksisterende lovligt opførte helårshuse, hvorved bygningens ydre i væsentlig grad ændrer karakter, kun må finde sted efter forud indhentet godkendelse af fredningsnævnet. Der er således ikke forbud mod tilbygninger, men sådanne kan kun opføres, hvis fredningsnævnet kan godkende det konkrete projekt.

Ejendommen er beliggende ved Julsø umiddelbart overfor Himmelbjerget og dermed i kernen af det område, fredningen skal beskytte. Der er tale om en både arealmæssigt og forholdsmæssig meget stor udvidelse af en i forvejen større bebyggelse, og udvidelsen vil betyde en meget stor forøgelse af facadelængden mod søen. Det er fredningsnævnets opfattelse, at der ikke er grundlag for at meddele dispensation til et sådant projekt, som vil have en uheldig indvirkning på oplevelsen af det fredede landskab fra Himmelbjerget og Julsø, uanset at det arkitektonisk er søgt tilpasset omgivelserne. Hensynet til at undgå en uheldig præcedensvirkning er indgået i fredningsnævnets overvejelser, idet en dispensation vil åbne op for meget markante bygningsudvidelser i området.

Fredningsnævnet bemærker i øvrigt med henvisning til den eksisterende bygnings størrelse og ejendommens placering mod Julsø, at der ikke kan forventes meddelt dispensation til en bygningsudvidelse, som vil være synlig fra Himmelbjerget og Julsø.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,

- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Arne Lund,
2. Ole Holck Jørgensen,
3. Arkitekt Dorthe Sigh,
4. Miljøstyrelsen,
5. Silkeborg Kommune, EJD-2019-04069,
6. Silkeborg Kommune,

7. Danmarks Naturfredningsforening, København,
8. Danmarks Naturfredningsforening, Silkeborg,
9. Dansk Ornitologisk Forening, København,
10. Dansk Ornitologisk Forening, Silkeborg,
11. Dansk Botanisk Forening, København,
12. Friluftsrådet, centralt,
13. Friluftsrådet, kreds Søhøjlandet,
14. Region Midtjylland,
15. Slots- og Kulturstyrelsen.

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandouest@fredningsnaevn.dk)

Den 24. februar 2020

FN-MJØ-008-2020. Udvidelse af bolig

Fredningsnævnet modtog den 15. januar 2020 Silkeborg Kommunes udtalelse om en ansøgning om at udvide en eksisterende bolig på matr.nr. 1n Laven By, Linå, Dysnæsvej 5, 8600 Silkeborg. Ansøgningen er indgivet af arkitekt Dorthe Sigh for ejendommens ejer.

Fredningsnævnet har på skriftligt grundlag besluttet ikke at meddele dispensation. Begrundelsen for afgørelsen er anført nedenfor i afsnit 3.

1. Fredningsnævnets afgørelse af 19. november 2019 (FN-MJØ-103-2019)

Fredningsnævnet har tidligere behandlet en sag om dispensation til byggeri på ejendommen. I fredningsnævnets afgørelse om ansøgningen, som var modtaget den 30. september 2019, blev anført følgende:

”Fredningsnævnet har efter besigtigelse besluttet ikke at meddele dispensation. Begrundelsen for afgørelsen er anført nedenfor i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Fredningen

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 14. februar 1972 om fredning af arealer ved Laven. Fredningssagen var begrundet i bestræbelsen på at sikre mulighederne for udlæg af en midtjysk naturpark, hvori landskabet omkring Julsø ville være af største betydning. Det blev endvidere anført, at området på grund af beliggenheden og terrænforholdene indgik som en væsentlig del af de landskabelige udsigter fra Himmelbjerget, og at hensynet til dette spillede en væsentlig rolle i motiveringen for fredningssagen og fastlæggelsen af det mere detaljerede grænseforløb i den nordlige del af området.

Det fremgår af fredningsbestemmelserne, at arealerne skal bevares i deres tilstand på fredningstidspunktet og ikke må bebygges yderligere. Der må således ikke opføres bl.a. bygninger og skure. Fredningen hindrer dog ikke, at der i tilknytning til allerede bestående landbrug opføres nybygninger eller foretages om- eller tilbygninger, som væsentlig ændrer bygningernes ydre fremtræden, på eksisterende bygninger på betingelse af fredningsnævnets forudgående godkendelse af placering og udseende. De nævnte nybygninger kan nægtes, hvis de ikke tjener rimelige landbrugsøkonomiske formål. Om- og tilbygninger af de eksisterende lovligt opførte helårs- og sommerhuse, hvorved bygningens ydre i væsentlig grad ændrer karakter, må kun finde sted efter forud indhentet godkendelse af fredningsnævnet.

Fredningsnævnet har truffet mange afgørelser om dispensationsansøgninger i fredningen, f.eks. i relation til solceller, facadeændringer, terrasser og overdækkede terrasser og fredningsnævnets praksis er restriktiv ved forhold, som kan have betydning for udsigten fra Julsø og Himmelbjerget. I relation til nybyggeri kan nævnes fredningsnævnets afgørelse af 7. februar 2011 på matr.nr. 6b Laven By, Linå, Himmelbjergvej 36, 8600 Silkeborg (j.nr. 8901-01.2010.42). Projektet var i relation til bl.a. et nyt stuehus beskrevet på følgende måde:

”Ansøgningen omfatter nedrivning af det eksisterende stuehus, der er et længehus fra 1877 med bebygget areal på 107 m² (bruttoetageareal 173 m²) med hvide ydermure og stråtag med en enkelt central kvist. Der søges om tilladelse til at opføre et nyt stuehus med udvendigt bruttoetageareal på 270 m², med samme pla-

cering som det nuværende stuehus. Det nye stuehus ønskes opført som et moderne længehus med et fremskudt kvistparti mod syd, dvs. mod Julsø. Facaderne ønskes hvide og beklædt med skifer. På hver side af den fremskudte centrale kvist ønskes opført en kvist i tagfladen mod syd. Der ønskes større glaspartier i stueetasen mod syd, dvs. mod søen. På tegningsmaterialet er vist fremskudte vinduer i kælderniveau, dvs. under terræn, men kommunen har anbefalet, at der isættes lyskasser i stedet, hvilket ejer er indforstået med. På nordsiden af stuehuset ønskes opsat 3 kviste i tagfladen. Vinduespartierne mod nord består af mindre, sprossede ruder.

Stuehuset bliver således større og højere end i dag, hvilket dels skyldes ønsket om mere beboelsesareal, dels at boligen skal leve op til nutidige bygnings- og isoleringskrav.

Bygningshøjden er i senest reviderede projekt reduceret til 8,5 m. Det nuværende stuehus er ca. 7 m. højt.”

Fredningsnævnet meddelte afslag på dispensation med bemærkning om, at et nyt stuehus burde holdes indenfor eksisterende rammer og uden kviste og med færre vinduespartier. Der blev herved lagt vægt på, at ejendommen lå højt og meget synlig fra søen.

Sagens baggrund i øvrigt

Silkeborg Kommune har oplyst, at ejendommen er en beboelsesejendom på 1,6 ha. Der er i BBR registreret en bolig fra 1978 på 213 m². Der er 100 meter fra boligen til Julsø.

Silkeborg Kommune har videre oplyst, at ansøgningen omfatter udvidelse af den eksisterende bolig på 189 m², så boligen bliver på samlet 402 m². Boligen vil få et tilsvarende udtryk som den eksisterende bolig. Bygherren har intet ønske om at skabe et højtråbende hus, men at skabe nutidige rammer omkring familien med det formål at få tre generationer under samme tag. Derfor er der valgt, at tilbygningen skabes med én bygningskrop i harmoni med det eksisterende hus. Huset er født med et stort udhæng, og dette videreføres i tilbygningen. Det tværgående hus, som optager en mindre forskydning mellem det eksisterende og det nye hus, vil også have udhæng til både nord og syd for at skærme for eventuelle refleksioner. Højden på huset ændres ikke, da man går fra tagdækning med tegltag til paptag og fra en markant stern med indeliggende tagrender til synlige tagrender. Huset fremstår i dag i jordfarver. Det er opmuret i rødbrunlig sten og med brune betontagsten og falder meget godt ind i naturen. I forbindelse med udvidelsen vil man anvende en lignende facadesten og forsøge at tillempe facadeudtrykket, så huset fremstår harmonisk med sin udvidelse. Taget forlænges, og hele taget belægges med sort tagpap, så taget bevarer sin nuværende valm i begge gavle og bevarer sit enkle og neutrale udtryk. Længehuset vil være brudt af en tværgående bygning ca. midt på huset. Bygherre er meget bevidst om ikke at anvende materialer, som lyser op i landskabet, som eksempelvis hvid vandskuring eller lignende.

Det er Silkeborg Kommunes opfattelse, at der ikke er noget landskabeligt til hinder for, at der meddeles dispensation, idet det ansøgte ikke vurderes at påvirke det fredede områdes landskab yderligere som følge af bebyggelsens placering, størrelse, udtryk og afstand til søen.

Boligens facade mod syd er illustreret på følgende måde:

Silkeborg Kommune har i øvrigt oplyst, at ejendommen er 3½ km fra Natura 2000-området Silkeborgskovene. Der vurderes ikke at være risiko for mulig påvirkning af naturbeskyttelsesområdet eller af bilag IV-arter.

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet behandlede sagen på et møde med besigtigelse den 30. oktober 2019. I besigtigelsen deltog endvidere Ole Holck Jørgensen, Inge Margrethe Jørgensen, Kaj Balling og Heidi Balling med arkitekt Dorthe Sigh, Silkeborg Kommune ved Gry Bruhn Hansen og Danmarks Naturfredningsforening ved Ingolf Gribsholt. Projektet blev gennemgået. Arkitekt Dorthe Sigh anførte herved, at projektet er tilpasset landskabet og med sin placering er delvist skjult. Det er udført i samme materialer som og i forlængelse af den eksisterende bebyggelse og medfører ikke nogen større ændring i landskabsoplevelsen. Det blev oplyst, at ansøgningen om udvidelse af bebyggelsen er begrundet i, at familiens generationer ønsker at bo under samme tag. Det blev præciseret, at projektet består i en udvidelse på 189 m², således at det samlede areal bliver på 402 m² inkl. en kælder under det eksisterende byggeri. Det eksisterende byggeri har et grundareal på 165 m², inkl. en udestue. Det blev på fredningsnævnets forespørgsel oplyst, at udestuen er opført i fredningen uden dispensation. Det var oprindeligt et drivhus, men blev ombygget til udestue i slutningen af 1980'erne. Fredningsnævnets formand oplyste, at der ikke bliver tale om fysisk lovliggørelse grundet den tid, der er gået siden ombygningen, men omvendt også at et areal, som er opført uden dispensation, ikke uden videre kan fragå i opgørelsen af det areal, en bygning ønskes udvidet med.

Fredningsnævnets formand oplyste om det problematiske i en så markant udvidelse af det bebyggede areal i fredningen. Gry Bruhn Hansen forespurgte, om det kan få betydning for en tilladelse, hvis der sker nedrivning af en del af den udhusbebyggelse, der fra søsiden er beliggende bag ved beboelsesbebyggelsen. Ejerne anførte ikke umiddelbart at være indstillet herpå.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af arealer ved Laven betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Det fremgår af fredningsbestemmelserne, at om- og tilbygninger af de eksisterende lovligt opførte helårshuse, hvorved bygningens ydre i væsentlig grad ændrer karakter, kun må finde sted efter forud indhentet godkendelse af fredningsnævnet. Der er således ikke forbud mod tilbygninger, men sådanne kan kun opføres, hvis fredningsnævnet kan godkende det konkrete projekt.

Ejendommen er beliggende ved Julsø umiddelbart overfor Himmelbjerget og dermed i kernen af det område, fredningen skal beskytte. Der er tale om en både arealmæssigt og forholdsmæssig meget stor udvidelse af en i forvejen større bebyggelse, og udvidelsen vil betyde en meget stor forøgelse af facadelængden mod søen. Det er fredningsnævnets opfattelse, at der ikke er grundlag for at meddele dispensation til et sådant projekt, som vil have en uheldig indvirkning på oplevelsen af det fredede landskab fra Himmelbjerget og Julsø, uanset at det arkitektonisk er søgt tilpasset omgivelserne. Hensynet til at undgå en uheldig præcedensvirkning er indgået i fredningsnævnets overvejelser, idet en dispensation vil åbne op for meget markante bygningsudvidelser i området.

Fredningsnævnet bemærker i øvrigt med henvisning til den eksisterende bygnings størrelse og ejendommens placering mod Julsø, at der ikke kan forventes meddelt dispensation til en bygningsudvidelse, som vil være synlig fra Himmelbjerget og Julsø.”

2. Den aktuelle ansøgning

Silkeborg Kommune har anført, at der er tale om et revideret projekt, der er ca. 100 m² mindre end det tidligere projekt, og med en betydelig mindre facadelængde mod syd, da en stor del af tilbygningen er på nordsiden af den eksisterende bygning. Den tidligere ansøgte tilbygning flyttes, så størstedelen ikke vil være synlig fra Julsø og Himmelbjerget. Den eksisterende endnu ikke lovliggjorte udestue er på ca. 17 m² (3,8 x ca. 4,5 meter). Udestuen vil blive erstattet af en tilbygning med en længde på 5 meter. Taget vil være en forlængelse af det eksisterende tag. Tilbygningen vil herved ikke være væsentlig mere synlig end den ikke lovliggjorte udestue. Boligarealet er mindsket, således at tilbygningen er på 151 m² og boligens samlede areal på 307 m².

Projektet er illustreret på følgende måde, hvor den eksisterende bolig er markeret med rød, udestuen med blå og den udvidede bolig med grøn:

Silkeborg Kommune har anført, at der efter kommunens opfattelse landskabeligt ikke er noget til hinder for, at fredningsnævnet meddeler dispensation, idet projektet ikke vurderes at påvirke områdets landskab yderligere som følge af bebyggelsens placering, størrelse, udtryk, eksisterende bebyggelse i området og afstand til søen.

3. Fredningsnævnets afgørelse

Fredningsnævnet anførte i afgørelsen af 19. november 2019, at der fremgår af fredningsbestemmelserne, at om- og tilbygninger af de eksisterende lovligt opførte helårshuse, hvorved bygningens ydre i væsentlig grad ændrer karakter, kun må finde sted efter forud indhentet godkendelse af fredningsnævnet. Der er således ikke forbud mod tilbygninger, men sådanne kan kun opføres, hvis fredningsnævnet kan godkende det konkrete projekt.

Fredningsnævnet begrundede herefter afgørelsen om ikke at meddelte dispensation med, at ejendommen er beliggende ved Julsø umiddelbart overfor Himmelbjerget og dermed i kernen af det område, fredningen skal beskytte. Der er tale om en både arealmæssigt og forholdsmæssig meget stor udvidelse af en i forvejen større bebyggelse, og udvidelsen vil betyde en meget stor forøgelse af facadelængden mod søen. Det er fredningsnævnets opfattelse, at der ikke er grundlag for at meddele dispensation til et sådant projekt, som vil have en uheldig indvirkning på oplevelsen af det fredede landskab fra Himmelbjerget og Julsø, uanset at det arkitektonisk er søgt tilpasset omgivelserne. Hensynet til at undgå en uheldig præcedensvirkning er indgået i fredningsnævnets overvejelser, idet en dispensation vil åbne op for meget markante bygningsudvidelser i området. Fredningsnævnet bemærkede herefter i øvrigt med henvisning til den eksisterende bygnings størrelse og ejendommens placering mod Julsø, at der ikke kan forventes meddelt dispensation til en bygningsudvidelse, som vil være synlig fra Himmelbjerget og Julsø.

Det aktuelle projekt vil fortsat medføre en meget stor forøgelse af det bebyggede areal såvel arealmæssigt som forholdsmæssigt.

Projektet indebærer endvidere en forøgelse af facadelængden mod Julsø med fem meter. Det er anført, at størstedelen af denne forøgede facadelængde er til erstatning for en udestue, som endnu ikke er lovliggjort. Fredningsnævnet bemærker herom, at det ved besigtigelsen i den tidligere sag på fredningsnævnets forespørgsel blev oplyst, at udestuen er opført i fredningen uden dispensation, og at det oprindeligt var et drivhus, men blev ombygget til udestue i slutningen af 1980'erne. Fredningsnævnets formand oplyste herefter, at der ikke blev tale om fysisk lovliggørelse grundet den tid, der var gået siden ombygningen, men omvendt også at et areal, som er opført uden dispensation, ikke uden videre kan fragå i opgørelsen af det areal, en bygning ønskes udvidet med.

Projektet indebærer yderligere en markant forøget facadelængde mod nordvest og således væk fra Julsø, men den forøgede facadelængde vil også være synlig fra Julsø.

Da projektet således indeholder både en meget markant bygningsudvidelse i sig selv og en bygningsudvidelse, som vil være synlig fra Himmelbjerget og Julsø, er der ikke grundlag for at meddele dispensation.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for

efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Arne Lund,
2. Ole Holck Jørgensen,
3. Arkitekt Dorte Sigh,
4. Miljøstyrelsen,
5. Silkeborg Kommune, EJD-2019-04069,
6. Silkeborg Kommune,
7. Danmarks Naturfredningsforening, København,
8. Danmarks Naturfredningsforening, Silkeborg,
9. Dansk Ornitologisk Forening, København,
10. Dansk Ornitologisk Forening, Silkeborg,
11. Dansk Botanisk Forening, København,
12. Friluftsrådet, centralt,
13. Friluftsrådet, kreds Søhøjlandet,
14. Region Midtjylland,
15. Slots- og Kulturstyrelsen.

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjylendoest@fredningsnaevn.dk)

Den 19. oktober 2020

FN-MJØ-122-2020. Udskiftning af tag

Fredningsnævnet modtog den 5. oktober 2020 Silkeborg Kommunes henvendelse om en ansøgning om at udskifte tag på to staldbygninger på matr.nr. 6a Laven By, Linå, Himmelbjergvej 5, 8600 Silkeborg. Ansøgningen er indsendt af ejendommens ejer Frank Sonne.

Fredningsnævnet har på skriftligt grundlag besluttet at meddele dispensation. Begrundelsen for afgørelsen er anført nedenfor i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Sagens baggrund

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 14. februar 1972 om fredning af arealer ved Laven. Fredningen har ikke en formålsbestemmelse, men det blev om området fremhævet, at det på grund af den sønære beliggenhed og det kuperede terræn er meget naturskønt. Fredningen skal ses som et vigtigt led i at sikre mulighederne for udlæg af en midtjysk naturpark, hvori landskabet omkring Julsø vil være af største betydning. Området indgår endvidere som en del af de landskabelige udsigter, man har fra Himmelbjerget, og det hensyn spiller en væsentligt rolle i motiveringen for en fredning. Det fremgår af fredningsbestemmelserne, at arealernes tilstand skal bevares. Der må ikke opføres bygninger, skure, boder eller andre indretninger. Fredningen skal dog ikke være til hinder for, at der i tilknytning til allerede bestående landbrug opføres nybygninger eller foretages om- eller tilbygninger på eksisterende bygninger på betingelse af, at nybyggeri eller om- eller tilbygninger, der væsentligt ændrer bygningernes ydre fremtræden, ikke påbegyndes, forinden byggeriets placering og udseende er godkendt af fredningsnævnet.

Silkeborg Kommune har oplyst, at ejendommen er en landbrugsejendom. Det ønskes afklaret, om udskiftning af tag på staldbygningerne fra gammelt gråt eternittag til sortmatte stålplader kræver fredningsnævnets godkendelse. Det er kommunens vurdering, at bygningernes ydre ikke skifter væsentlig karakter og heller ikke påvirker landskabet yderligere, herunder udsigterne fra Himmelbjerget.

Der er i ansøgningsmaterialet billeder af de eksisterende tag og de kommende tag.

Silkeborg Kommune har endvidere oplyst, at ejendommen er 3,8 km fra nærmeste Natura 2000-område H181 Silkeborgskovene. Det er kommunens, at projektet ikke vil medføre en negativ påvirkning af arter eller naturtyper på udpegningsgrundlaget eller bilag IV arter.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af arealer ved Laven hindrer ikke, at der foretages ombygninger på eksisterende landbrugsbygninger på betingelse af, at ombygninger, der væsentligt ændrer bygningernes ydre fremtræden, ikke påbegyndes, forinden byggeriets udseende er godkendt af fredningsnævnet.

Det er fredningsnævnets opfattelse, at tagændringer på to staldbygninger fra ældre grå eternittag til nye matsorte ståltag væsentligt ændrer bygningernes ydre fremtræden og således kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det

ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Fredningsnævnet meddeler dispensation til projektet, da ændringerne af tagene fra ældre grå eternittag til nye matsorte stålplader ikke har nogen negativ betydning for oplevelsen af fredningen, herunder udsigten fra Himmelbjerget.

Afgørelsen er truffet af fredningsnævnets formand, jf. forretningsorden for fredningsnævn § 10, stk. 5.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklage-

nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 7, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Bjarne Golles,
2. Arne Lund,
3. Frank Sonne,
4. Miljøstyrelsen,
5. Silkeborg Kommune, att. Gry Bruhn Hansen,
6. Danmarks Naturfredningsforening, København,
7. Danmarks Naturfredningsforening, Silkeborg,
8. Dansk Ornitologisk Forening, København,
9. Dansk Ornitologisk Forening, Silkeborg,
10. Dansk Botanisk Forening, København,
11. Friluftsrådet, centralt,
12. Friluftsrådet, kreds Søhøjlandet,
13. Region Midtjylland,
14. Slots- og Kulturstyrelsen.

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

Den 27. april 2021

FN-MJØ-037-2021. Antennemast

Fredningsnævnet modtog den 25. februar 2021 Silkeborg Kommunes henvendelse om muligheden for at opstille en antennemast på Terrassen Camping matr.nr. 8h Laven By, Linå, Himmelbjergvej 9a, 8600 Silkeborg. Kommunen anførte herved, at den behandler en sag om landzonetilladelse. I den forbindelse ønskes fredningsnævnets praksis for placering af antennemaster indenfor fredninger belyst, herunder hvordan den ansøgte mast kan behandles i forhold til denne praksis. Ejendommen ejes af Mike Noble. Ansøgningen er indsendt af Connect44 ApS for teleselskabet 3.

Fredningsnævnet har efter besigtigelse besluttet ikke at meddele dispensation. Begrundelsen for afgørelsen er anført nedenfor i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Sagens baggrund

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 14. februar 1972 om fredning af arealer ved Laven. Fredningen har ikke en formålsbestemmelse, men det blev om området fremhævet, at det på grund af den sønære beliggenhed og det kuperede terræn er meget naturskønt. Fredningen skal ses som et vigtigt led i at sikre mulighederne for udlæg af en midtjysk naturpark, hvori landskabet omkring Julsø vil være af største betydning. Området indgår endvidere som en del af de landskabelige udsigter, man har fra Himmelbjerget, og det hensyn spiller en væsentligt rolle i motiveringen for en fredning. Det fremgår af fredningsbestemmelserne, at arealernes tilstand skal bevares. Der må som udgangspunkt ikke opføres bygninger, skure, boder og hegn. Tårne, master og ledningsanlæg må kun opsættes efter forud indhentet godkendelse fra fredningsnævnet. Master til lokal elforsyning kræver dog kun fredningsnævnets godkendelse for så vidt angår masternes placering.

Fredningsnævnet har truffet mange afgørelser om dispensationsansøgninger i fredningen, f.eks. i relation til bygningsændringer, solceller, facadeændringer, terrasser og overdækkede terrasser, og fredningsnævnets praksis er restriktiv ved forhold, som kan have betydning for udsigten fra Julsø og Himmelbjerget.

Fredningsnævnet har i nyere tid behandlet en sag om en antennemast indenfor fredningen af Tunø. Fredningsnævnet meddelte den 27. maj 2013 dispensation til, at TDC kunne opsætte en telemast på 36 meter. Fredningsnævnet bemærkede indledningsvis, at telemasten ville virke skæmmende ved den landskabelige oplevelse. Det fremgik imidlertid af fredningsbestemmelserne, at masteføring til teleforsyning skulle være tilladt efter fredningsnævnets forudgående tilladelse, og det var fredningsnævnets opfattelse, at der ved en stillingtagen til et projekt nødvendigvis måtte tages hensyn til den teknologiske udvikling og den sædvanlige udformning af telemaster. På den baggrund og da det efter sagens oplysninger måtte lægges til grund, at der på Tunø var et stort behov for forbedring af teledækningen, og at der ikke kunne peges på et mere egnet sted for telemastens placering, kunne fredningsnævnet godkende telemasten (FN 2013.28).

Det fremgår af sagen, at Connect44 A/S har søgt Silkeborg Kommune om tilladelse til at opsætte en mast på 48 meter på ejendommen. Kommunen har overfor fredningsnævnet anført, at det er kommunens umiddelbare vurdering, at det er uheldigt med den ansøgte placering af antennemasten i forhold til påvirkning af ådalen og landskabet som helhed, da den netop placeres, hvor skrænten knækker, og hvor den står uden tilknytning til høj bebyggelse eller andet, der kunne gøre, at den opleves mere naturlig og ikke som et selvstændigt element. Det er desuden kommunens opfattelse, at masten vil være eksponeret i forhold til udsigten til Himmelbjerget, selvom kommunen dog ikke har modtaget visualiseringer fra Himmelbjerget og fra andre positioner. Det er umiddelbart kommunens vurdering, at det er muligt at etablere en anden mulighed for

mobildækning for området ved Laven med en mindre påvirkning af landskabet. Kommunen arbejder således for tiden med en ansøgning, hvor en antennemast søges etableret udenfor fredningen i Gl. Laven, hvor landskabet er mindre sårbart og afstanden til Himmelbjerget og søen er væsentlig større. Kommunen agter at meddele afslag på landzonetilladelse, såfremt der ikke kommer væsentligt ændrede bemærkninger til kommunens foreløbige vurdering.

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet behandlede sagen på et møde med besigtigelse den 22. april 2021. I besigtigelsen deltog endvidere Mike Noble, Connect44 ApS ved Pernille Damm og Monica Bøgh Damm, Silkeborg Kommune ved Gry Bruhn Hansen, Danmarks Naturfredningsforening ved Ingolf Gribsholt og Friluftsrådet ved Jørgen Krogh. Gry Bruhn Hansen oplyste indledningsvis, at kommunen for ca. 14 dage siden meddelte landzonetilladelse til, at TDC kan opstille en mobilmast udenfor fredningen ved sportspladsen i Gl. Laven. Det er stillet som vilkår, at der også skal være adgang for andre teleselskaber. Det er TDC's opfattelse, at den placering kan give den nødvendige mobildækning også for Laven. Den ansøgte placering blev besigtiget. Det blev om baggrunden for ansøgningen oplyst, at der er problemer med mobildækningen i Laven, fordi terrænet går stejlt ned mod søen. Der er tale om kritisk infrastruktur, og det er i øvrigt nødvendigt, at mobilmaster placeres tættere ved det kommende 5G-net. Der er ved ansøgningen lagt vægt på, at masten placeres bagved træer, så den er skjult mod søen. Hvis den ansøgte højde er problematisk, er 3 villig til at fravige den ansøgte højde, men det er under alle omstændigheder nødvendigt, at masten er højere end træerne, og den skal være mindst 20 meter over terræn. Det er forventningen, at der er tale om en midlertidig løsning, idet det forhåbentlig om 10-20 år vil være muligt at bruge satellitter i stedet for master. Konstruktionen ved foden af masten får et grundareal på 3 x 3 meter og bliver 2,3 meter høj. Antennens grundareal bliver på 1½ x 1½ meter. Connect44 ApS foreslog som en alternativ løsning at placere en antenne med de samme grunddimensioner, men med en højde på 6-8 meter på taget af en bygning på campingpladsen. Det blev i øvrigt oplyst, at det vil blive undersøgt, om masten i Gl. Laven kan give den nødvendige mobildækning. Hvis det er tilfældet, vil ansøgningen blive tilbagekaldt. Gry Bruhn Hansen oplyste, at den høje beplantning mellem den ansøgte placering og søen ikke er fredskovspligtig og derfor kan fældes. Det er hendes umiddelbare opfattelse, at en alternativ placering på taget kan være en mulig løsning. Danmarks Naturfredningsforening og Friluftsrådet udtalte sig imod en dispensation grundet den landskabelige påvirkning.

Fredningsnævnet tilkendegav, at der ikke vil blive meddelt dispensation, men at fredningsnævnet vil være indstillet på at se på, om der kan findes en løsning med en begrænset landskabelig påvirkning for det tilfælde, at det dokumenteres, at det er et generel problem for teleselskaberne, at det ikke er muligt at opnå en tilfredsstillende mobildækning i Laven By uden en form for masteløsning i fredningen. Der kan således på det foreliggende grundlag heller ikke forventes meddelt dispensation til en anden løsning, herunder med en mastplacering på taget af en bygning.

Fredningsnævnets udtalelse

Fredningen af arealer ved Laven betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det er fredningsnævnets opfattelse, at en mast af den ansøgte størrelse er fremmedartet i fredningen og vil medføre en betydelig negativ ændring i oplevelsen af fredningen, herunder udsigten fra Himmelbjerget. Det kan ikke føre til en anden vurdering, at masten placeres skjult bag beplantning, da denne kan fjernes.

Fredningsnævnet meddeler derfor ikke dispensation.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen.

Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkomelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 7, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Arne Lund (kommunalt valgt medlem af fredningsnævnet),
2. Mike Noble,
3. Connect44 A/S,
4. Miljøstyrelsen, København,
5. Silkeborg Kommune, att.: Gry Bruhn Hansen,
6. Danmarks Naturfredningsforening, København,
7. Danmarks Naturfredningsforening, Silkeborg,
8. Dansk Ornitologisk Forening, København,
9. Dansk Ornitologisk Forening, Silkeborg,
10. Dansk Botanisk Forening, København,
11. Friluftsrådet, centralt,
12. Friluftsrådet, kreds Søhøjlandet,
13. Region Midtjylland,
14. Slots- og Kulturstyrelsen.

Den 27. april 2021

FN-MJØ-025-2021. Campinghytter ved Laven Camping

Fredningsnævnet modtog den 8. februar 2021 Silkeborg Kommunes udtalelse om en ansøgning om at opføre 13 campinghytter/mobilehomes på Terrassen Camping matr.nr. 8h Laven By, Linå, Himmelbjergvej 9a, 8600 Silkeborg. Ansøgningen er indsendt af ejendommens ejer Mike Noble.

Fredningsnævnet har efter besigtigelse besluttet at meddele dispensation. Begrundelsen for afgørelsen er anført nedenfor i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Sagens baggrund

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 14. februar 1972 om fredning af arealer ved Laven. Fredningen har ikke en formålsbestemmelse, men det blev om området fremhævet, at det på grund af den sønære beliggenhed og det kuperede terræn er meget naturskønt. Fredningen skal ses som et vigtigt led i at sikre mulighederne for udlæg af en midtjysk naturpark, hvori landskabet omkring Julsø vil være af største betydning. Området indgår endvidere som en del af de landskabelige udsigter, man har fra Himmelbjerget, og det hensyn spiller en væsentlig rolle i motiveringen for en fredning. Det fremgår af fredningsbestemmelserne, at arealernes tilstand skal bevares. Der må som udgangspunkt ikke opføres bygninger og skure mv. Campingpladsen skal fortsat kunne drives.

Fredningsnævnet meddelte den 20. marts 2012 dispensation til at opstille op til 15 hytter/mobilehomes på ejendommen med vilkår om farver og placering (FN 2012.20).

Fredningsnævnet meddelte den 1. april 2019 dispensation til på ejendommen at opføre tre campinghytter/mobilehomes, der skulle erstatte fire udtjente hytter, hvoraf den ene blev fjernet i 2015/16. De gamle hytter var på 20 m² og var fem meter høje. De nye hytter var på 34 m² og var tre meter høje og indrettet med vand og toilet. Hytterne blev placeret tilnærmelsesvis samme sted (FN-MJØ-001-2019).

Silkeborg Kommune har oplyst, at ejendommen er indrettet til campingplads med bolig, facilitetsbygning og campinghytter. Ansøgningen omfatter opførelse af 13 campinghytter/mobilehomes over de næste tre år. De ønskes opført i den nordlige del af ejendommen i tilknytning til de eksisterende nordlige hytter. De bliver koksgrå med en maksimal størrelse på 35 m² og en maksimal højde på 3,5 meter med vand og toilet. Den omkringliggende beplantning er seks meter høj. Hytterne betegnes mobilhomes, men har karakter af campinghytter. Der er tale om en genansøgning, idet der kun er opstillet to af de 15 hytter, der blev meddelt dispensation til i 2012.

Silkeborg Kommune har videre oplyst, at arealerne er 3,7 km fra nærmeste Natura 2000-område, H181 Silkeborgskovene i landsbyen Laven. Det er kommunens vurdering, at projektet ikke vil medføre negativ påvirkning af arter eller naturtyper, der er på udpegningsgrundlaget, eller bilag IV-arter.

Silkeborg har sammenfattende udtalt, at der landskabeligt ikke er noget til hinder for, at der kan meddeles dispensation. Hytterne er således naturligt hjemmehørende på en campingplads. De er endvidere ikke markante og placeres bagved eksisterende bebyggelse, hvorved de ikke påvirker omgivelserne yderligere. Hvis der meddeles dispensation, vil kommunen meddele landzonetilladelse på vilkår om, at den eksisterende læbeplantning skal bibeholdes og vedligeholdes, så hytterne er så lidt synlige som muligt i det omgivende landskab, og på vilkår om at facader og tag skal være i dæmpede mørke farver. Vilkårene er begrundet i, at hytterne ligger højt, og at det er væsentligt, at de ikke påvirker landskabet yderligere.

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet behandlede sagen på et møde med besigtigelse den 22. april 2021. I besigtigelsen deltog endvidere Mike Noble, Silkeborg Kommune ved Gry Bruhn Hansen, Danmarks Naturfredningsforening ved Ingolf Gribsholt og Friluftsrådet ved Jørgen Krogh. Projektet blev gennemgået. Fredningsnævnet tilkendegav, at der vil blive meddelt dispensation. Fredningsnævnets formand oplyste i øvrigt på forespørgsel, at det ikke skal forelægges fredningsnævnet, hvis der i stedet for en af hytterne etableres en sædvanlig legeplads med redskaber, der er højst tre meter høje.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af arealer ved Laven betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Der er tidligere meddelt dispensation til at opføre det antal campinghytter, ansøgningen omfatter, og de placeres ved andre campinghytter. De er til brug for campingpladsen, som fredningen ikke søger at hindre driften af. På den baggrund og under iagttagelse af de vilkår om slørende beplantning og farvevalg, der er anført af Silkeborg Kommune, vil campinghytterne ikke medføre en ændret oplevelse af fredningen, herunder udsigten fra Himmelbjerget.

Fredningsnævnet meddeler herefter dispensation med vilkår om, at den eksisterende læbeplantning skal bibeholdes og vedligeholdes, og at facader og tag skal være i dæmpede mørke farver.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkomelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 7, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Arne Lund (kommunalt valgt medlem af fredningsnævnet),
2. Mike Noble,
3. Miljøstyrelsen, København,
4. Silkeborg Kommune, EJD-2020-05915,
5. Danmarks Naturfredningsforening, København,
6. Danmarks Naturfredningsforening, Silkeborg,
7. Dansk Ornitologisk Forening, København,
8. Dansk Ornitologisk Forening, Silkeborg,
9. Dansk Botanisk Forening, København,
10. Friluftsrådet, centralt,
11. Friluftsrådet, kreds Søhøjlandet,
12. Region Midtjylland,
13. Slots- og Kulturstyrelsen.

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

Den 16. august 2023

FN-MJØ-090-2023. Lovliggørelse af udestue

Fredningsnævnet modtog den 11. august 2023 Silkeborg Kommunes udtalelse om en ansøgning om lovliggørende dispensation til en udestue på matr.nr. 1n Laven By, Linå, Dysnæsvej 5, 8600 Silkeborg. Ansøgningen er indsendt af ejendommens ejer Ole Holck Jørgensen.

Fredningsnævnet meddeler dispensation. Begrundelsen for afgørelsen er anført nedenfor i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Sagens baggrund

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 14. februar 1972 om fredning af arealer ved Laven. Der er ikke i fredningen en formålsbestemmelse, men fredningssagen var begrundet i bestræbelsen på at sikre mulighederne for udlæg af en midtjysk naturpark, hvori landskabet omkring Julsø ville være af største betydning. Det blev endvidere anført, at området på grund af beliggenheden og terrænforholdene indgik som en væsentlig del af de landskabelige udsigter fra Himmelbjerget, og at hensynet til dette spillede en væsentlig rolle i motiveringen af fredningssagen og fastlæggelsen af det mere detaljerede grænseforløb i den nordlige del af området.

Det fremgår af fredningsbestemmelserne, at arealerne skal bevares i deres tilstand på fredningstidspunktet og ikke må bebygges yderligere. Der må således ikke opføres bl.a. bygninger og skure. Fredningen hindrer dog ikke, at der i tilknytning til allerede bestående landbrug opføres nybygninger eller foretages om- eller tilbygninger, som væsentlig ændrer bygningernes ydre fremtræden, på eksisterende bygninger på betingelse af fredningsnævnets forudgående godkendelse af placering og udseende. De nævnte bygninger kan nægtes, hvis de ikke tjener rimelige landbrugsøkonomiske formål. Om- og tilbygninger af de eksisterende lovligt opførte helårs- og sommerhuse, hvorved bygningens ydre i væsentlig grad ændrer karakter, må kun finde sted efter forud indhentet godkendelse af fredningsnævnet.

Fredningsnævnet traf den 19. november 2019 og 24. februar 2020 afgørelser om ikke at meddele dispensation til en udvidelse af boligen på ejendommen (FN-MJØ-103-2019 og FN-MJØ-008-2020).

I afgørelsen af 19. november 2019 er bl.a. følgende gengivelse af en forudgående besigtigelse på ejendommen:

”Det blev præciseret, at projektet består i en udvidelse på 189 m², således at det samlede areal bliver på 402 m² inkl. en kælder under det eksisterende byggeri. Det eksisterende byggeri har et grundareal på 165 m², inkl. en udestue. Det blev på fredningsnævnets forespørgsel oplyst, at udestuen er opført i fredningen uden dispensation. Det var oprindeligt et drivhus, men blev ombygget til udestuen i slutningen af 1980’erne. Fredningsnævnets formand oplyste, at der ikke bliver tale om fysisk lovliggørelse grundet den tid, der er gået siden ombygningen, men omvendt også at et areal, som er opført uden dispensation, ikke uden videre kan fragå i opgørelsen af det areal, en bygning ønskes udvidet med.”

Fredningsnævnet har på baggrund af en forespørgsel fra Silkeborg Kommune den 8. august 2023 meddelt kommunen, at der ikke er meddelt en egentlig lovliggørende dispensation til udestuen, men at der som følge af fredningsnævnets tidligere tilkendegivelse kan forventes meddelt lovliggørende dispensation på skriftligt grundlag uden en besigtigelse, hvis der indsendes en sædvanlig ansøgning/udtalelse herom.

Silkeborg Kommune har oplyst, at udestuen er på 4 x 4½ meter, i alt 18 m². Den er etableret med rødbrune tagsten med ovenlys. Facaderne består af glas og partier med træ.

Silkeborg Kommune har endvidere oplyst, at ejendommen er 3½ km fra habitatområde H181. Det er kommunens vurdering, at der ikke vil være risiko for mulig påvirkning af Natura 2000-området. Det vurderes heller ikke at kunne påvirke bilag IV-arter.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af arealer ved Laven betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Fredningsnævnet meddeler med henvisning til sin tidligere tilkendegivelse herom lovliggørende dispensation til udestuen, idet der ikke findes at være grundlag for på nuværende tidspunkt at kræve den fjernet.

Afgørelsen er truffet af fredningsnævnets formand, jf. forretningsorden for fredningsnævn § 10, stk. 5.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkomme af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 7, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Knud Erik Hesselbjerg,
2. Søren Thomsen,
3. Ole Holck Jørgensen,
4. Miljøstyrelsen,
5. Silkeborg Kommune, EJD-2023-02899,
6. Danmarks Naturfredningsforening, København,
7. Danmarks Naturfredningsforening, Silkeborg,
8. Dansk Ornitologisk Forening, København,
9. Dansk Ornitologisk Forening, Silkeborg,
10. Dansk Botanisk Forening, København,
11. Friluftsrådet, centralt,
12. Friluftsrådet, kreds Søhøjlandet,
13. Region Midtjylland,
14. Slots- og Kulturstyrelsen.